

# Slekten Berg i Gran

**Anne Torgersdtr. Gulden** (undertegnedes ane nr. 3939) kom fra garden Gulden i Gran, hun ble født ca. 1628. Hun døde på Gulden og begravet 11.7.1716, oppgitt å være 88 år og 4 måneder.

Hun var datter av **Torger Torgrimsen Gulden** som ble født ca. 1606, antakelig på Molden i Gran. Han er oppført som gardbruker på Molden fra 1624, året før oppføres Torgrim. Fra 1627 var han gardbruker på Gulden i Gran. Han er oppført som gardbruker på Gulden ved manntallene i 1664, 58 år, i 1665, 59 år og i 1666, 60 år. Annes mor var **Kari Ellingsdtr. Gulden** som kom fra Alm i Gran. Torger og Kari hadde foruten Anne datteren Marte Torgersdtr. Gulden (født ca. 1620), gift med Torger Mogensen Gulden, og en datter (fornavn ikke kjent) som var gift med Iver Iversen Kløvstad i Gran.

Torger Torgrimsen Gulden var sønn av **Torgrim S. Molden** som var gardbruker på Molden i Gran fram til 1623. Hans segl fra 1617 viser initialene TS, dvs. hans farsnavn begynte på bokstaven "S".

Kari Ellingsdtr. Gulden var datter av **Elling Thomassen Alm** som ble født ca. 1570. Da han vitnet i en rettsak i 1652 oppga han at han var 80 og noen år. Han var gardbruker på Alm i Gran. Han var leilending, men eide odelsgods i Flatla og i Skøyenmarken. Den eldste kilden der han er nevnt er i en skatteliste for landskatt i regnskapsåret 1612/1613. Han overlot garden til sønnen Hans omkring 1645, han betalte skatter av gården fra det året av. Elling betalte skatt av sitt odelsgods til og med 1654/1655 og sønnen Hans fra året etter. Elling døde antakelig 1655 og sønnen arvet odelsgodset. Elling var gift med en datter av Hans og Maren Hvamstad, men det er ikke kjent hva hun het. Hun levde i alle fall til 1645 da Hans Ellingsen betalte koppskatt for seg, sin kone og sin far og mor. Elling Thomassen Alm var sønn av **Thomas Guttormsen Alm** som var gardbruker på nedre Alm i Gran. Han er nevnt som lagrettsmann i et dokument fra 1583 som ble referert i en rettsak i 1652.

Anne Torgersdtr. Gulden var gift to ganger, først med en Halvor og andre gang med en Erich. Hennes første mann var sannsynligvis Halvor Joensen Hasvoll som ble født ca. 1625 på garden Hasvoll i Søndre Land. Han overtok som leilending på garden etter sin far ca. 1657. Han er oppført i manntallet i 1664, 40 år, og i 1666, 41 år. Halvor er nevnt siste gang i et skjøte av 18.7.1670, enken Anne nevnes senere samme år.

Halvor og Anne hadde følgende barn:

1. Sigr Halvorsdtr. Vøyen (undertegnedes ane nr. 1969). Gift med Mons Alfsen Vøyen i Gran.
2. Joen, født ca. 1660. Han var 6 år ved manntallet i 1666. Han døde antakelig ung.
3. Gunder Halvorsen Gulden, født ca. 1662. Han tjente hos morfaren på Gulden i 1689 og ble oppgitt å være 22 år. Han døde på Gulden, begravet 20.3.1720, oppgitt å være 58 år og 3 måneder. Gift med Beret Amunsdtr. Horgen.
4. Kari Halvorsdtr. Hvalby, født ca. 1663. Gift 1. gang med Rolf Erichsen Hvalby, 2. gang med Knud Hansen Hvalby og 3. gang med Brede Olsen Håkenstad. Hun døde på Hvalby i Gran, begravet 30.5.1748, oppgitt å være 85 år.

Anne Torgersdtr. var gift 2. gang med en Erich. Han var antakelig identisk med Erich Reersen Hasvoll i Søndre Land. Anne og Erich hadde en sønn:

5. Christen Erichsen Berg, født ca. 1675 (se nedenfor).

Det framgår ikke direkte av noen kilder at Halvor Joensen Hasvoll var gift med Anne Torgersdtr. fra Gulden.

Det som med sikkerhet vites om Halvor Joensen Hasvoll er:

- han hadde en sønn Gunder som var 3 år i 1666, dvs. født ca. 1663
- han døde i 1670, han er nevnt i et skjøte 18.7.1670, men senere samme år nevnes enken Anne.
- enken Anne oppføres som bruker på Hasvoll i 1671.
- Erich oppføres som bruker i 1672. Erich Reersen sa opp bygselen i 1673, han er ikke senere nevnt i noen kilder for Land eller Hadeland
- Halvor Hasvoll eide i 1661 8 skinn i Nordreeng. I 1670 oppføres enken Anne med det samme godset, og i 1672 oppføres Erich som eier av dette. I følge dette må Anne utvilsomt ha vært enke etter Halvor og blitt gift andre gang med Erich.

Det som med sikkerhet vites om Anne Torgersdtr. Gulden er:

- hun var datter av Torger Torgrimsen og Kari Ellingsdtr. Gulden i Gran
- hun var gift første gang med en Halvor og hadde med ham barna Sigri, Gunder og Kari
- sønnen Gunder ble oppgitt å være 58 år og 3 måneder da han ble begravet 20.3.1720, dvs. født ca. 1662
- hun var gift andre gang med en Erich og hadde med ham sønnen Christen født ca. 1675, som senere bodde en periode i Land
- hun bodde på Gulden i Gran i 1687

Når man sammenligner disse opplysningen faller de sammen som biter av samme puslespill. Dette forsterkes ytterligere ved at den eneste Gunder Halvorsen som er å finne i manntallene i 1664, 1665 og 1666 i passende alder på Hadeland og i Land er Halvor Hasvolls sønn. Videre finnes det heller ingen annen Gunder Halvorsen i passende alder nevnt i tingbøkene og pantebøkene for Hadeland og for Land enn Anne Torgersdtr.s sønn på Gulden. Halvor Hasvoll hadde riktignok også en sønn Joen, og Anne Gulden er ikke oppgitt å ha noen sønn med dette navnet. Men han kan være død som barn, det er ingen Joen Halvorsen i passende alder å finne senere hverken i Land eller på Hadeland.

Konklusjon: Anne Torgersdtr. fra Gulden i Gran var gift første gang med Halvor Joensen Hasvoll i Land og hadde med ham barna Sigri, Joen, Gunder og Kari, hun ble gift andre gang med Erich Reersen Hasvoll og hadde med ham sønnen Christen. Erich døde like etter og Anne flyttet tilbake til sine foreldre på Gulden.

\*

15.10.1653 ble det holdt tingmøte på åstedet Øverby i Land.<sup>1</sup> Knud og Christopher Nerby hadde innstevnet Erich Øverby og hans søsken for et jordstykke Ulshusbakken som deres far Lars Øverby ulovlig hadde tatt i bruk og lagt under sin gard Øverby. Blant de vitner som var innkalt var Halvor Joensen Hasvoll.

\*

17.10.1656 ble Mogens Hvalby stevnet for tinget i Land av Guttorm Bratt for adskillige ærekrenkende uttalelser. Blant de vitner som var innkalt var Halvor Joensen Hasvoll.<sup>2</sup>

\*

Halvor Hasvoll er oppført som bruker av Hasvoll i skattelistene fra og med 1657. Året før oppføres hans far. Ved betaling av kvegskatt i 1657 oppgis det at Halvor hadde 30 storfe, 4 hester, 16 sauer, 8 geiter og 6 svin.<sup>3</sup>

<sup>1</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 3, folio 1b.

<sup>2</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 4, folio 94b.

\*

11.8.1660 ble Eluff Løken stevnet for tinget i Land av fogden for resterende skatt. Eluff var sjuk og Halvor Hasvoll møtte på hans vegne.<sup>4</sup>

\*

20.8.1660 ble det holdt ting på Granvollen i Gran<sup>5</sup>:

*Hans Hagsuold aff Lans Prestegiold, loed for Reten oplese edt Mage schiffte breff Imell hand och Ko: May: fouget her paa Stedet Niels bendtzen, saa louden, at Niels bendtzen haffer bekomet Aff Hoffuer Haluour och Hans Joensen edt j hallff schippd: aarlige land schyld i En gaar kaldis Røchen for uden bøgself och Niels bendtz: haffuer giffuet till vederlauff edt j schippd: Tunge udj end kaldis Hellager, samt tj Rixdr: i mellum gaffue, huilche Mageschifte breff at verre Daterit thu den 14 December 1657 wnder full forzeigling*

\*

20.11.1660 ble det holdt ting på Granvollen<sup>6</sup>:

*En fremdelis lod foreten oplese k: Ma: fouget Niels Bendtzen edt odels Mage schiffte breff ud giffuet aff Hoffuer Joensen Neess Halluor Joensen Hasvold och Hans Joensen Ibmd: liudende paa ed hallff schippd T: aarlige Rente i En gaard kaldis Røchen i brande i for<sup>ne</sup> grans prestegiold paa Hadeland dog for uden bøgself, och efftersom Niels bendtz schall verre merre odels goed Eiende udj Erme<sup>te</sup> gaard Røchen haffuer der fore giffuet til offuer Penge thj Rdr udj moed edt Hallff pund be<sup>te</sup> Niels bendtzen haffuer giffuet till Magelauff udj En gaard kaldis Helagger huilche Ernemte Mage Schifft breff at verre Daterit thuff d: 14 December Anno 1657*

\*

I landkommisjonen av 1661 opplyses det at fogdegarden Hasvoll hadde en skyld til kronen på ½ pund byggmel og 3 huder og at 3 fjerdinge byggmel i gården var hospitalgods (Oslo Hospital). Englandet Hoffslie skylde 2 skinn til kronen og 1 skinn til Fluberg kirke (senere kalt Hasvolløen). Englandet Skeslie skylde 4 skinn til Jon Rud og 8 skinn til Halvor Hasvoll. Et fjerde england som ikke oppgis med navn hadde en skyld på 1 skinn til Fluberg kirke.<sup>7</sup>

Om Kompelien opplyses det dette var en rydningsplass brukt av Enner. Halvor Hasvoll eide 2 skinn og Halvor Nes 1 skinn.<sup>8</sup>

---

<sup>3</sup> Riksarkivet. Lensregnskaper Akershus len, legg 244.3.

<sup>4</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 7, folio 53b.

<sup>5</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 7, folio 58a.

<sup>6</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 7, folio 67b.

<sup>7</sup> Boka om Land, bind III, side 2.

<sup>8</sup> Boka om Land, bind III, side 37.

I landkommisjonens jordebok av 1661 er følgende innført:<sup>9</sup>

*Hasuold Valdres Fogdgaard schylder Aarlig til Cronen 1 pd biug Meel och 3 huder med bøxel.*

*Herforuden bruger Samme leylending Som hand Serdelis hafr at schatte for Hospital Eier 3 f: biugmalt med bøxel. Af it Engeland kaldes Hofslin schylder Aarligen til Cronen 2 schd, och 1 schd til Fluberg kirche. Noch af it Engeland kaldes Scheslie schylder Aarlig til Cronen 2 kalfschind med bøxel. Noch Een Engeland schylder til Flubergs kirche 1 kalschd med bøxel. Noch af It Engeland kaldis Nordre Eng schylder til Joen Rud 3 kalfschd med bøxel och til haluor Hasuold 8 kalfschd med bøxel.*

\*

2.6.1662 og 30.6.1662 ble flere menn i Land innstevnet av Peder Andersen sorenskriver over Toten, Vardal og Biri fordi de den 23.4. hadde nektet å møte for å gjøre vurdering og utlegg for ham i boet etter Guttorm Bratt. Blant disse var Halvor Hasvoll.<sup>10</sup>

\*

I prestens manntall i 1664 er de følgende oppført på garden Hasvoll i Land:<sup>11</sup>

Gaarder	Opsider	Sønner	Tienestedreng	Husmend
Hasvold 5 fj. thunge 4 huder j skind	Halvord Jonsen 40 aar		Lauritz Olsen 20 aar Torgrim Tollefsen 40 aar Knud Christophersen 20 aar Niels Olsen LandRytter 30 aar	Jon Goutesen 40 aar

I prestens manntall i 1666 er de følgende oppført på garden Hasvoll i Land:<sup>12</sup>

Gaarde	Opsiddere	Sønner	Tienistedreng r	Huusmend
No. 45 Hasvold v fierding thunge 4 huder ringe v schind hoffsli och Skesli som er derfra kommen	Halvor Joens: 41 Aar	Joen Halvords: 6 Aar Gunder Halvords: 3 Aar	Ole Ols: 22 Aar Olle 16 Aar	Joen Goutes: 40 Aar hans Søn Goute Joens 6 Aar

\*

<sup>9</sup> Riksarkivet. Landkommisjonens jordebok 1661, bind 9, folio 693a.

<sup>10</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskrivermebete, tingbok nr. 9, folio 8b og 15b.

<sup>11</sup> Riksarkivet. Mantall 1663-1666, prestens manntall 7.6, Land prestegjeld, side 256.

<sup>12</sup> Riksarkivet. Mantall 1663-1666, prestens manntall 7.6, Land prestegjeld, side 280.

I matrikkelen av 1665 opplyses følgende om Hasvoll:<sup>13</sup>

<i>2 ½ pd tunge</i>	<i>Hasuold. Halduor j pd j f:<sup>r</sup> 3 ½ huder der aff Til kongl: May<sup>l</sup>: 3 huder ½ pd tunge til Hospitalet ¾ pd biugmeell</i>	
<i>Der aff følger ko: Ma: ij pd j f:<sup>r</sup> j lpd; j Remaall och till Hospitallet 2 f:<sup>r</sup> 3 lpd 3 Remaal. Huer bøger sit.</i>	<i>Saar 15 m:<sup>r</sup> Thinder 5 m:<sup>r</sup> Skatter 10 dr: Føeder fee 32 st: hester 8 forring j dr: Wisørre 4 s: led: 2 s: Sommerbeed i hiembschougen med Engeland gaatt Braatteland.</i>	<i>Walders Fougdegaard oc for kong: Rettingheder Frii</i>

I matrikkelen av 1665 opplyses følgende om eng-ødegarder under garden Hasvoll:<sup>14</sup>

<i>1 ½ pd Smør</i>	<i>under Hasuold bruges en ødegaard schylder Til besideren Halduor j huud</i>	<i>Skatt 1 dr:</i>
<i>3 m<sup>r</sup> Smør</i>	<i>Och under forsk: Gaard hasuold En liden øe til Fluberg kirche j schind med Bøxel</i>	<i>Skatt 8 s:</i>
<i>3 m Smør</i>	<i>Noch bruges under Gaarden en Øe til Eng schylder j schind med bøxsell</i>	<i>Skatt 8 s:</i>
<i>6 m. ker Smør</i>	<i>Hoffslien Engeland, skylder Til kongl: Ma: 2 schind och brugt under Hasuold</i>	<i>Scahtt 6 s:</i>

\*

30.3.1667 ble Engebret Øystad stevnet for tinget i Land av fogden for å ha tatt i bruk en ødegard Haraldsrud som han ikke har betalt skatt for. Videre for to rydningsplasser Brenna og Hollingdalen som han heller ikke har betalt skatt av. Blant de vitner som ble innkalt var Halvor Hasvoll.<sup>15</sup>

\*

I følge matrikkelen av 1669 var det 8 hester og 32 fe på Hasvoll. Utseden på garden utgjorde 15 tønner. Sommerbeite hadde man i hjemskogen og på englandene. Garden hadde godt bråteland. Tiender utgjorde 5 tønner, skatter 10 daler, foringspenger ½ daler, visørere 4 skilling og leding 2 skilling. Som Valdres fogdegård var Hasvoll fri for kongelig rettighet. Garden ble brukt av Halvor.<sup>16</sup>

Om Kompelien opplyses det at plassen hadde en skyld på 3 skinn og tilhørte Halvor Hasvoll.<sup>17</sup>

\*

<sup>13</sup> Riksarkivet. Matrikkelen 1665, bind 18, folio 171b.

<sup>14</sup> Riksarkivet. Matrikkelen 1665, bind 18, folio 183b og 184b.

<sup>15</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskrivermebete, tingbok nr. 14, folio 11a.

<sup>16</sup> Boka om Land, bind III, side 2.

<sup>17</sup> Boka om Land, bind III, side 37.

I 1670 oppgis Anne som oppsitter på Hasvoll. Hun eide 8 skinn i Nordre Eng. Dette ble tidligere eiet av Halvor Joensen, så Anne var utvilsomt hans enke.<sup>18</sup>

\*

9.11.1670: *Enner Kompelien loed for Reten oplese edt odels schiød breff vd giffuet aff hans bye i vardall med sin broder hallvord hagsvold i land melder om 4 kallffschind Compelien som be<sup>te</sup> Enner och Anders haffuer kjøbet for 20 Rixdr effter der om hans breffs videre formelling aff dato schøiens tingstue den 18 Julij 1670.*<sup>19</sup>

\*

I en jordebok for 1670 oppføres *Enchen Anne* som oppsitter på garden Hasvoll.<sup>20</sup>

\*

Halvor Hasvoll var lagrettsmann på følgende tingmøter:

24.9.1657, 5.10.1659, 10.5.1660, 18.10.1661, 2.12.1661, 28.6.1665, 13.9.1666, 24.10.1666

\*

13.9.1671 ble flere personer stevnet for tinget i Land for ubetalt gjeld til avdøde Engebret Øystad, blant dem Anne Hasvoll.<sup>21</sup>

\*

Ved betaling av leiendingskatt i 1671 oppføres enken Anne som bruker av Hasvoll.<sup>22</sup> I 1673 oppføres Erich som bruker.<sup>23</sup>

\*

I en jordebok for 1672 er følgende oppført om garden Hasvoll:<sup>24</sup>

*Hasvold Erich bruger 1 ¼ pd t: 4 huder 1 schind.*

*Kong: May<sup>s</sup>: eyer ½ pd t: 3 Huder med bøxel, och opsloe Hospitael eyer 3 fr t: med bøxel.*

*Hasvod øen der under Eyer Fluberg Kierche 1 schind med bøxel, udj Nordre Eng ochsaa der under Eyer besidderen 8 schind, och Joen rued 4 schind. Hver bøgger Sitt. Hasvold Setter der underliggende for Samme Retinghed,*

*Penge 16 ¼ dr: 20 s.*

\*

9.4.1673 var Erich Reersen stevnet for tinget i Land for å ha tatt en jernpåle på garden Hellset i Vang sogn. Han møtte ikke på tinget.<sup>25</sup>

---

<sup>18</sup> Boka om Land, bind III, side 2.

<sup>19</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskrivermebete, tingbok nr. 15, folio 78a.

<sup>20</sup> Riksarkivet. Rentekammeret, regnskaper Akershus stiftsamt, legg 78.4.

<sup>21</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskrivermebete, tingbok nr. 16, folio 43a.

<sup>22</sup> Riksarkivet. Rentekammeret, regnskaper Akershus stiftsamt, legg 78.2.

<sup>23</sup> Riksarkivet. Rentekammeret, regnskaper Akershus stiftsamt, legg 90.1.

<sup>24</sup> Riksarkivet. Rentekammeret, regnskaper Akershus stiftsamt, legg 85.4.

<sup>25</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskrivermebete, tingbok nr. 17, folio 27b.

\*

9.4.1673 ble garden Hasvoll tilbudt for førstebygsel på tinget i Land, ettersom Erich Reersen Hasvoll i vitners nævør hadde sagt fra seg bygsel av garden. Ingen meldte sin interesse, og Erich hadde ikke møtt på tinget.<sup>26</sup>

\*

I en jordebok for 1674 oppføres Niels som bruker av garden Hasvoll. Det oppgis at han bygset garden i 1674.<sup>27</sup>

\*

26.9.1719 ble det holdt åstedsrettsak på en bråte mellom gardene Harkenæs og Hasvoll i Land. Sognepresten Bernt Anker hadde stevnet Knud og Hans Hasvoll for tømmerhugst inne på Harkenæs. Flere vitner var innkalt. Niels Stephensen Hov, 48 år, fortalte at han kom til Harkenæs med sin avdøde far Stephen klokke da han var 4 år gammel og bodde hjemme hos foreldrene til han var 23 år. Faren hadde sitt åvirke på dette stedet i mange år uten klage fra noen. Men *hands sl: Stif Moder Aase Haachensdaater mange gange fortalte at Michel Klocher toeg fra Halvor Hasvold 12 tølter Saugtømmer som hand skulde aaevirchet Synden for Ny Sveen som hand formendte var aaevirchet paa Harchnes Ejer.*<sup>28</sup>

\*

19.7.1728 ble det holdt odelsrettsak på garden Kompelien i Land. Blant de dokumenter som ble lagt fram for retten var: ..... *Hans Joensen Bye af Vardals Prestegiæld med Halvor Jonsen Hasvoldz udgifne Skiøde bref til Ejner Andersen og Anders Joensen, paa 4<sup>re</sup> Skindz Odels Jordegodtz som er denne gaard Compeliens hele skyld, hvor for er gifuet og betalt 20 rdr, efter derom samme Skiødes indhold af dato 18<sup>de</sup> Julj 1670 og Tinglyst samme ar d: 11<sup>de</sup> Novembr:.*<sup>29</sup>

\*\*\*

5.10.1687 ble det tinglyst en obligasjon datert 6.6.1687 fra Anne Torgersdtr. Gulden til Niels Pedersen ved *SchodzElfuen*.<sup>30</sup>

*Niels Pedersøn boendis ved SchodzElfuen loed tingliuse en obligation som hannem er gifuen af Anne Torgersdater tilholdende paa Gulen udj Gran Sogn paa 53 dlr som hun belofuer at betale til d: 11 Juny 1688 med interesse och om hun ved døden afgaar førend pengene betales, da bemelte Niels Peders: at vere mechtig hendis arfuepart udj Gulen Gaard, saa och huis løsøre hende elle hendis arfuinger kand tilfalde efter brefuetz indhold dat: Wøyen dend 6 Juny 1687.*

\*

<sup>26</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 17, folio 28a.

<sup>27</sup> Riksarkivet. Rentekammeret, regnskaper Akershus stiftsamt, legg 97.3.

<sup>28</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 235a.

<sup>29</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 98b.

<sup>30</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 26, folio 80b.

2.4.1698: Kong Christian 5.s bekræftelse på en kontrakt mellom Marte Torgersdtr. enke etter Torger Mogensen Gulden og Knud Hansen Hvalby.

1. Marte Torgersdtr. er på grunn av alder ikke i stand til å drive sin gard Gulden Hun vil derfor ta opphold hos noen i sin familie. Dette hadde kun kunngjort på tinget, men ingen av hennes arvinger utenom hennes søsterdatter Karen Halvorsdtr. Hvalby var villig til dette. Marte har bodd hos henne og hennes mann Knud Hansen siden Martes mann døde. Mot å få bo hos dem resten av sitt liv skal de etter hennes død overta alle hennes eiendeler. Inkludert er odelsgoods og pantegods, i Gulden og i Vøyen, samt åsete- og besittelsesretten til Gulden. Dette hadde hun som eldste barn arvet etter sine foreldre Torger Torgrimsen og Kari Ellingsdtr.

2. Knud Hansen forplikter seg å skaffe Marte Torgersdtr. opphold for hennes livstid med mat og drikke, klær, seng, varme og hest til kirken. Når hun dør skal han besørge en hederlig begravelse.

3. Om Marte Torgersdtr. ikke får opphold hos Knud Hansen og hans kone som lovet, eller hun lever lenger enn dem, forbeholder hun seg å oppheve kontrakten.

4. Om Knud Hansen og hans kone holder sine løfter, skal de beholde alt som nevnt i post 1.

5. Siden hun ikke kan lese og skrive, har Marte Torgersdtr. bedt Tord Svendsen Lunde å underskrive på hennes vegne. Videre har hun bedt hennes øvrige arvinger Iver Iversen Kløvstad den yngre som var hennes søstersønn, hennes søster Anne Torgersdtr. Gulden og hennes barn Gunder Halvorsen Gulden, Christen Erichsen Gulden og Sigri Halvorsdtr. Vøyen om å skrive under. Datert 9.11.1696.<sup>31</sup>

\*

26.10.1705: Skjøte fra Mons Alfsen Vøyen til Anne Torgersdr. Gulden på pantegods for 33 riksdaler 1 mark 8 skilling i garden øvre Vøyen, som han tidligere hadde kjøpt fra henne:<sup>32</sup>

*Underteignede Mougens Alfsen boende paa øfre Wøyen udj Grans Prestegield, kiendes og gjør hermed witterligt ved dette mit Brefs kraft et ieg af frie villie hafuer afstaaet og ofuerdraget, som ieg hermed afstaar og ofuerdrager, fra mig og mine arfuinger til Erlig gudfrygtig Qvinde Anne Thorgiersdaatter Gulden, hendes børn og arfg<sup>r</sup> den andpart Jordegodz som var en Søsterlaad udj Ett Skippund pantegodz udj min paaboende gaard øfre Wøyen som ieg mig for hen af hende tilforhandlet for penge Tredive og thre Rixd 1 mk 8 s, effter derom hendes til mig udgifne og til Ting publicerede bref dat: Kløvstad den 25 Juny aar 1695<sup>33</sup>, hvilchen Summa penge nemblig 33 rd 1 mk 8 s, mig nu igien af Anne Thorgiersdaatter Gulden fornøvelig erlagt og betalt er; Thj schal derfor gedagte Anne Thorgiersdaatter og hendes arfuinger for mig og mine arfuinger herefter følge bem<sup>te</sup> anpart udj gaarden Wøyen paa samme maade som hun det udj besagde hendes bref mig ofuerdraget og bebrevet, og som hun det forhen ved arf efter sin Sal: Fader Thorgier Torgrimsen fult og bekommet hafuer, med alle der tilliggende Eyendeehler og herligheder, giørende sig samme Saa nøttig og gafnlig som best schee kand, hvortil ieg schal være hendes tryge hiemels mand for alle og en hver som derpaa med rette ville eller kunde anche, sampt holde hende og hendes arfuinger af mig og mine arfg<sup>r</sup> Herudinden skadesløs i alle maader, saa hendes forhen forklarede til mig indgifne bref paa samme anpart goedz, iche udj nogen maader herimod scahl være hinderlig;*

*Til bechrestelse hafuer ieg teignet mit nafn her neden under med thrende Bogstafuer, sampt mit Zignette hostrøgt og effterdj ieg ey Self kand læse eller skrive da til ydermeere stadfestelse hafuer ieg ombeden Bøigdelensmenden her udj Gran Sogn Lauritdz Madsen*

<sup>31</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 3, folio 97b.

<sup>32</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 58a, tinglyst 20.11.1705.

<sup>33</sup> Pantebøkene for den aktuelle perioden er ikke bevart.



*Hougaard samt 2<sup>de</sup> laugrettismender Hans Olsen Nordre Biørge og Hans Haldorsen Søndre Biørge her ibidm: tillige med mig at underskrifue og forseigle dat: Wøyen dend 26 octobr: A<sup>o</sup> 1705 M:A:S: LS*

*Efter begier attesterer til vitterlighed Laurs Madsen LS LS LS*

\*\*\*\*\*

### **Christen Erichsen Berg (3939-5)**

**Christen Erichsen Berg** ble født ca. 1675. Han var 14 år og tjenestegutt på Gulden hos morfaren i 1689. Han kjøpte garden Undeli i 1696 og var gardbruker der fram til han bygslet Gjefsen i 1709. I 1719 kjøpte han Berg i Fluberg i Land og sa fra seg bygselen av Gjefsen. Han solgte Berg i 1721 og senere samme år ble han oppgitt å være borger og innvåner i Christiania. I 1726 flyttet han til nedre Nes i Gran. Christen døde en gang mellom 14.3.1759 og 17.3.1764, men begravelsen er ikke innført i kirkeboka for Gran.

Christen var gift med **Ingebor Amundsdr. Horgen**. De ble gift før skiftet etter hennes far i 1702. Hun var datter av Amund Rasmusen og Rangdi Erichdr.Horgen i Gran. Amund var sønn av Rasmus Aastensen Horgen som var sønn av Aasten E. Horgen.

Christen og Ingebor hadde følgende barn:

1. Erich Christensen Berg (se nedenfor).
2. Karen Christensdr. Berg, død 1740 (se nedenfor).
3. Hans, døpt 1. søndag etter trinitatis 1712. Død 7 måneder 5 dager, begravet 17.12.1712.
4. Amund, død 2 timer, begravet 22.10.1714.

Faddere ved barnas dåp:

3: *lieutenant Madtfeldt, Brede Hualebye, Guttorm Houg, lieutenant Madtfelds kieriste, Rangdj Wolden, Birte Gulden*

\*

28.5.1689 ble det holdt besiktigelse av ryttergarden Gulden i Gran. Garden ble brukt av gamle Torger Torgrimsen og Torger Mogensen. En av tjenestedrengene på garden var *Christen Erichsøn 14 aars alder*.<sup>34</sup>

1.5.1697: Skjøte fra Christian Stochfleth, etatsråd, stiftsbefalingsmann over Akershus og justitiarius ved den kongelige overhoffrett i Norge, på garden Undeli og en ødegard *Giordlid* (Juli) til Christen Erichsen Gulden.<sup>35</sup>

2.5.1697: Pantobligasjon fra Christen Erichsen Gulden til Christian Stochfleth på 200 riksdaler som han var blitt skyldig ved kjøpet av garden Undeli og ødegarden *Giørli* (Juli). Disse gardene setter han nå i pant.<sup>36</sup>

<sup>34</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 28, folio 29b.

<sup>35</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 2, folio 32a, tinglyst 17.5.1697.

11.3.1698 ble Christen Erichsen Undeli innstevnet for tinget i Gran av Peder Madsen Lyche (sogneprest i Jevnaker) for ubetalt landskyld på 3 sold korn i garden Undeli for året 1697.<sup>37</sup>

3.8.1698 ble Christen igjen stevnet for samme 3 sold korn i Undeli som tilhørte Jevnaker prestebol og som han ikke hadde betalt noen bygsel for.<sup>38</sup>

8.4.1699: Skjøte fra Torgrim Rønnerud i Jevnaker, Gunder Halvorsen og Christen Erichsen Undeli i Gran på garden Grøv i Hedalen i Aurdal til Torchil Regersen Grøv og Peder Joensen Grøv. Dette hadde de arvet etter avdøde Amund Horgen.<sup>39</sup>

11.7.1699: Skjøte fra Christen Erichsen Undeli med samtykke fra sin kone Ingebor Amundsdr. til Gulbrand Hansen Askim og hans kone Birgite Amundsdr. på englandet østre Juli i Tingelstad som tidligere hadde vært brukt under hans gard Undeli. (Senere i samme skjøte står det vestre Juli!) Christen hadde bedt bl.a. sin svoger Knud Hansen Hvalby å underskrive skjøtet.<sup>40</sup>

29.1.1701 ble det på tinget i Gran tatt opp igjen en sak fra 12.11. året før mellom Peder Rossum og Christen Erichsen Undeli om de penger som Dorthe Catarina arvet ved skifte etter sin far Michael von Schönberg. Peder hadde først vært formynder for henne og senere Christen. I mellomtiden var hun død. Christen mente Peder ikke hadde betalt alt hva han hadde vært ansvarlig for.<sup>41</sup>

13.7.1701. Lensmann Lars Madsen Bilden møtte på tinget som fullmektig for Marte Torgerersdr. og innstevnet Iver Iversen Dælen, Christen Undeli og Gunder Gulden.<sup>42</sup> Iver Iversen hadde solgt gods i Gulden som han ikke hadde rett til. De innstevnede møtte, på vegne av Iver Iversen møtte hans svigerfar Halvor Dælen. Det ble opplyst at Marte Torgersdr. var avdøde Torger Torgrimsen Guldens eldste datter og barn og følgelig nærmest berettiget til garden. Det ble framlagt et skiftebrev etter Martes avdøde foreldre Torger Torgrimsen Gulden og Kari Ellingsdr. datert 30.4.1692. Halvor Dælen ble spurt om det var riktig at Iver Iversen for noen år siden hadde solgt det omtvistede odelsegods til Christen Erichsen Undeli. Han svarte at det var riktig at det var solgt til Christen, siden ingen andre gjorde krav på det. Lars Madsen sa at ingen annen enn Marte Torgersdr. hadde noen lovlig rett til dette godset. De innstevnede sa at de ikke kan si at godset var lovlig tilbudt på tinget. Til dette svarte Gunder Gulden, som nå bruker garden, at han hadde blitt tilbudt garden av Marte og hadde vitner på det. Christen ble spurt om hva han hadde gitt for godset, og svart at han hadde betalt 150 riksdaler. Lars Madsen la fram 150 riksdaler, men Christen ville ikke ta imot dette fordi han hadde tilbudt sin bror (halvbror) Gunder Gulden godset og mottatt penger for det. Lars Madsen tok tilbake pengene. Saken ble utsatt til neste dag. Partene møtte igjen neste dag, samt Søren Løxstør som fullmektig for Gunder Gulden. Søren la fram et skjøte utstedt av Christen Undeli til Gunder Gulden på 1 skippund og 3½ lispund tunge gods i Gulden, datert 21.2.1698. Det ble ført en rekke argumenter fra begge parter. Saken ble igjen utsatt til 2.8.1701. Partene møtte igjen. Søren Løxstør sa at Marte Torgersdr. var en gammel kvinne og hadde avtale om å bo resten av sin levetid hos Knud Hvalby og hverken brukte eller ville komme til å bruke Gulden. Det ble opplyst at Marte Torgersdr. var søster til Knut Hvalbys kones mor. Det ble ført en rekke argumenter mellom partene. Rettens avsigelse ble at

<sup>36</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 2, folio 58a, tinglyst 12.7.1697.

<sup>37</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 36, folio 14a.

<sup>38</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 36, folio 58b.

<sup>39</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 3, folio 120b, tinglyst 27.10.1699.

<sup>40</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 3, folio 94b, tinglyst 13.7.1699.

<sup>41</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 37, folio 5b.

<sup>42</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 37, folio 47b.

Iver Iversen Dælens salg til Christen Undeli, og Christens videre salg til sin halvbror Gunder Gulden var ugyldig, siden det var bevist at Marte Torgersdtr. som eldste barn var den nærmest berettigede til godset. Men siden Marte selv ikke kunne bruke garden, var Gunder Gulden den nærmeste til å bygsle den, siden han også eide det øvrige gods i garden.

22.8.1701: Skjøte fra Christen Erichsen Undeli, Morten Erichsen Hov og Anders Hoversen Nes, som ved skiftet etter avdøde Michael von Schönberg ble oppnevnt som formyndere for barna Dorthea Catrine, Rebecha og Abigael Michalesdtr. på deres arv i garden Skotterud med underliggende Haslerud til Niels Pedersen Skotterud.<sup>43</sup>

11.3.1702: Christen Erichsen Undeli som var oppnevnt som formynder for avdøde Michael von Schönbergs barn Dorthea Catrine, har overtatt ansvaret for hennes arv fra hennes tidligere formynder Peder Ellingsen Røysum.<sup>44</sup>

1702: Rangdi Erichsdtr. enke etter Amund Horgen som på grunn av høy alder ikke er i stand til å drive garden Horgen og derfor overlater den til Hans Mortensen som er gift med enken etter hennes sønn. Hun vil ta opphold hos sin svigersønn Christen Erichsen Undeli. Til gjengjeld skal han beholde de midler som hun forbeholdt seg ved skiftet etter sin mann når hun er død. Brevet er også underskrevet av Rangdis to andre svigersønner Torgrim Iversen Rønnerud og Gunder Halvorsen Gulden. (Dato mangler i panteboka).<sup>45</sup>

10.3.1703 ble Christen Undeli og Knud Hvalby stevnet for tinget i Gran av Hans Helgeland og Peder Kjørven med flere fra Jevnaker prestegjeld<sup>46</sup> for å ha flådd never i 2-3 år i deres bygdealmemming ved Harestuskogen. De innstevnte møtte og sa at de hadde flekket bark til reparasjoner på husene på dragonkvarteret Gulden som Marte Torgersdtr. var pålagt. De innstevnte skulle utføre dette siden Knud var Marte Torgersdtr.s "fremfødselsmann" og Christen fordi han hadde brukt halve garden Gulden. De mente at siden det dreide seg om et militært kvarter måtte de høye herrer som var ansvarlig for dragonkvarterene også måtte stevnes i saken. Videre mente de at gardbrukerne i Søndre Ål i uminnelige tider hadde hatt sitt bruk på Harestuskogen med tømmerhugst, risbrudd og annen fornødenhet. Saken ble henvist til nytt stevнемål til behandling på åstedet.<sup>47</sup>

10.8.1703 møtte Christen Erichsen Undeli på tinget i Gran med en stevning mot en rekke av leilendingene på kirkens gods i Gran for manglende betaling av lanskyld. Christen hadde vært kirkeverge for Grans hovedkirke i årene 1698 og 1699.<sup>48</sup>

1.11.1705: Pantebrev fra Erich Erichsen Hval til Christen Erichsen Undeli på 70 riksdaler mot pant i 1 skippund tunge gods i hans påboende gard Hval.<sup>49</sup>

27.7.1706 ble det holdt åstedsrettsak på ei seter som som nylig var anlagt ved Lisetra på Øståsen i Gran like mot Skrukkelia. Kornett<sup>50</sup> Madfelt, Cornelius Hvid og Christian Jorstad med flere hadde stevnet Christen Erichsen Undeli og Knud Hansen Hvalbys etterlatte enke Kari Erichsdtr. [skal være Kari Halvorstr.] for å ha bygd den nye setra til fortrengsel i deres setermarker. De innstevnet møtte ikke. Stevnevittene forklarte at Christen Undeli ba dem si i

<sup>43</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 3, folio 297b, tinglyst 12.11.1701.

<sup>44</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 3, folio 301a, tinglyst 11.3.1702.

<sup>45</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 3, folio 323b, tinglyst 12.7.1702

<sup>46</sup> Lunner tilhørte den gang Jevnaker prestegjeld.

<sup>47</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 39, folio 60b.

<sup>48</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 39, folio 87a.

<sup>49</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 82b, tinglyst 22.7.1706.

<sup>50</sup> Kornett: betegnelsen på den yngste offiseren ved rytterkompaniet, eskadronen, som skulle bære fanen (Norsk historisk leksikon).

retten at de kunne gjøre som de ville. Knud Hvalbys enke hadde svart at hun var tilfreds med å komme derfra. Hun kjente ikke noe til saken, det var hennes bror Christen Undeli som hadde fått med seg hennes avdøde mann på dette. Flere vitner ble avhørt. De forklarte at hverken Christen Undeli eller Knud Hvalby eller deres forgjengere hadde hatt noen seterrettigheter her. Retten besiktiget den omstridte nyoppbygde setra. Siden to av de innkalte vitner ikke møtte, ble saken utsatt.<sup>51</sup>

Saken ble tatt opp igjen på tinget 16.8.1706. Christen Undelig møtte for retten, og Lars Madsen møtte på vegne av Knud Hvalbys enke Kari. De aktet å føre en rekke vitner på sin side i saken, nemlig Peder Andersen i Mjønval, Marte Haug, Peder Halvorsen Skrukkelia, Kari Lundberg, Anders Alm, Peder og Torgrim Røsyum, Ragnil Klæstad og Hans Hilden fra Gran, samt flere fra Land prestegjeld. Kari Hvalby mente at også formynderne for hennes barn burde innkalles i saken, nemlig Povel Tonstad, Simen Tofte og Anders Formo fra Gudbrandsdalen. De to siste av saksøkernes vitner ble avhørt. Etter en del argumentasjon fra begge sider ble saken utsatt til neste ting for at de innstevnte skulle kunne innkalle sine vitner.<sup>52</sup>

Saken ble tatt opp igjen 24.11.1706. Partene på begge sider møtte for retten. Christen Undeli ba om at hans vitner måtte bli avhørt. Disse forklarte seg om hvordan seterbruken hadde vært for tidligere brukere av garden Undeli. Lars Madsen møtte på vegne av Knud Hvalbys enke Kari og sa at hun ikke ønsket å involvere seg mer i saken. Retten fant at Knud Hvalby ikke hadde noen rett til å rydde en seter på det omtvistede sted, enken Kari Halvorsdr. Hvalby ble dømt til å fraflytte setra straks. Videre fant retten at Christen Undeli hadde seterrettigheter på Lisetra. Han ble pålagt å flytte de nyoppbygde seterhusene til den gamle setervollen på Lisetra.<sup>53</sup>

16.8.1706: Christen Erichsen Undeli stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Hans Langeland på Røsum for 13 rdr, Engebret Hval for 5 rdr 1 m, og Niels Haboe for 2 rdr. Hans Langeland møtte og nektet for at han var skyldig noe. Christen Undeli la fram en lagtingsdom av 10.1.1695 som viste at hans svigermor Ragne, enke etter Amund Horgen, hadde måttet betale 22 rdr til Hans Halvorsen og søkt regress hos innstevnte Hans Langeland. Av dette var 9 rdr tidligere betalt, og 13 rdr gjenstod. Hans Langeland hevdet at i tillegg til de 9 rdr hadde han betalt 4 rdr som Ragne Horgen var skyldig til Christen Pedersen Helmen, og videre gitt henne en hest for 5 rdr og en del tinn og handklær for 1 rdr. Christen Undeli sa at hans svigermor hadde betalt for denne hesten, betalingen av gjelden til løytnant Christen Pedersen visste hun aldeles ikke noe om, og hun visste heller ikke om noe tinn og handklær. Hans Langeland sa at han ville snakke med Ragne Horgen innen neste ting, og om hun nektet for å ha fått betalt de 19 rdr, ville han avlegge ed om dette. Niels Andersen Harbo møtte og sa at han ikke hadde mottatt de 2 rdr i penger, men hadde fått noe flesk som viste seg å være bedervet. Christen Undeli sa at hvis flesket hadde vært bedervet, kunne han ha kommet tilbake med det, men siden han hadde beholdt det måtte han betale. Niels Harbo ble av retten dømt til å betale gjelden.<sup>54</sup>

Gjeldsaken mot Hans Langeland ble tatt opp igjen 24.11.1706. Christen Undeli møtte og ba om dom i saken. Hans Langeland møtte ikke. Siden Hans Langeland ikke kunne føre bevis for at gjelden var betalt, ble han dømt til å betale gjelden innen 15 dager.<sup>55</sup>

---

<sup>51</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 41, folio 89b.

<sup>52</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 41, folio 92b.

<sup>53</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 41, folio 132a.

<sup>54</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 41, folio 93b.

<sup>55</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 41, folio 132a.

16.11.1707: Pantebrev fra Iver Iversen Dælen, Laurits Hansen Hvinden, Jens Paulsen Gisleberg, Erich Jensen Ellefsrud, Rolf Lauritsen Molden og Nils Monsen Ragnilrud til Christen Erichsen Undeli for for lånte penger og mot pant i deres respektive garder.<sup>56</sup>

12.12.1708: Pantebrev fra Jens Poulsen Gisleberg, Erich Christensen smed i Mjønvald og Peder Jensen Amundrud til Christen Erichsen Undeli mot pant i deres respektive eiendommer.<sup>57</sup>

7.3.1709: Bygselbrev fra fogden Johan Nernst til Chrisen Erichsen Undeli på garden Gjefsen i Gran, som er kongens gods.<sup>58</sup> Da bygselbrevet ble tinglyst ble det opplyst at Christen hadde tjent hans kongelige majestet som ryttersoldat.<sup>59</sup>

21.3.1709 ble Johan kobberslager stevnet for tinget i Gran av Niels Pedersen Skotterud for sladder om at han skulle ha begått tyveri på Gulden. Sersjant Niels Gulbrandsen som møtte som vitne forklarte at Johan kobberslager hadde vært hjemme hos ham og fortalt om bygdesladder som gikk ut på at Christen Undeli hadde vært på Skotterud for å kjøpe noe ull. Da han hadde kommet inn på staburet hadde han kjent igjen et smørkjørel som tilhørte hans søster på Gulden. Christen hadde så reist hjem, vært på Hvalby og hos Povel Lynne og tatt dem med seg tilbake til Skotterud. De skulle så med vold ha tatt med seg en del ting fra Skotterud og tilbake til Gulden. Niels Skotterud kalte så fram Christen Undeli, Gunder Gulden, Povel Lynne og Mogens Hov og spurte om de under ed kunne forklare om de noensinne hadde vært på Skotterud og funnet noe tyvegods fra Gulden der. De fire stod fram og erklærte at de aldri hadde vært hos Niels Skotterud slik som Johan kobberslager skulle ha snakket om. De hadde langt i fra noe å beskyldte Niels Skotterud for.<sup>60</sup>

23.4.1709: Christen Erichsen Undeli stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: løytnant Poul Meing for 20 rdr og en tønne korn, og korporal Christen Friis for 3 rdr 18 s. De innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>61</sup>

18.3.1710: Pantebrev fra Ole Nielsen Rekken til Christen Erichsen Gjefsen for lånte penger mot pant i garden Rekken.<sup>62</sup>

25.4.1710: Pantebrev fra sersjant Lars Endresen Elken til Christen Erichsen Gjefsen for lånte penger mot pant i hans påboende gard Elken.<sup>63</sup>

6.9.1711: Skjøte fra Torgrim Iversen Rønnerud og Gunder Halvorsen Gulden til sin svoger og bror Christen Erichsen Gjefsen på deres arvede panterettigheter i garden Huser i Ålsbygda i Gran<sup>64</sup>.

Kommentar: Torgrim Iversen Rønnerud var gift med Kari Amundsdr., Gunder Halvorsen Gulden var gift med Berit Amundsdr. og Christen Erichsen Gjefsen var gift med Ingebor Amundsdr. De var alle døtre av Amund Horgen.

---

<sup>56</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 157b, tinglyst 23.3.1708.

<sup>57</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 178b, tinglyst 24.7.1709.

<sup>58</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 179a, tinglyst 24.7.1709.

<sup>59</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 42, folio 89a.

<sup>60</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 42, folio 31b.

<sup>61</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 42, folio 44b.

<sup>62</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 200b, tinglyst 22.7.1710.

<sup>63</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 200b, tinglyst 22.7.1710.

<sup>64</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 249b, tinglyst 2.8.1712.

18.2.1712: Skjøte fra Christen Erichsen Gjefsen med samtykke fra sin kone Ingebor Amundsdr. til Johannes Alfsen Vestre Framstad og hans kone Ingebor Aastensdr. på garden Undeli for 600 riksdaler.<sup>65</sup>

18.2.1712: Pantebrev fra Johannes Alfsen Framstad til Christen Erichsen Gjefsen for 600 riksdaler mot pant i hans påboende gard Vestre Framstad og i garden Undeli.<sup>66</sup>

30.3.1712 ble Christen Erichsen Gjefsen stevnet for tinget i Gran av *monsieur* Laurs Ancher fra Christiania angående en kausjon som Christen hadde stilt for Jacob Hansen Aarhus i følge en overhoffrettsdom av 8.3.1712. Christen Gjefsen kunne ikke nekte for kausjonen, men ville ikke svare i saken siden Jacob Hansen Aarhus ikke var tilstede. Laurs Ancher la fram en beregning av tienden. Christen Gjefsen mente at på grunn av frost var kornavlingen i 1710 så dårlig at en korntønne ikke kunne takseres så høyt som det Laurs Ancher forlangte. Saken ble tatt opp til betenkning til neste dag.<sup>67</sup>

Saken ble tatt opp igjen neste dag og dom ble avsagt. Christen Gjefsen ble funnet pliktig til å innfri den kausjon av 20.11.1711 som han hadde stilt for Jacob Hansen Aarhus.<sup>68</sup>

5.4.1712: Pantebrev fra Laurits Madsen Hougaard<sup>69</sup> bosatt på Østre Bilden til Christen Erichsen Gjefsen for 612 riksdaler mot pant i garden Østre Bilden med underliggende Øvre Åvedal og Vestre Juli.<sup>70</sup>

24.10.1712: Skjøte fra Christen Erichsen Gjefsen på egne vegne og Hans Mortensen Horgen på vegne av sin stedatter Ingebor Hansdr. til Jon Hansen Rosendal og hans kone Maren Larsdr. på garden Huser.<sup>71</sup>

11.1.1714: Christen Gjefsen stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Erich smed i Mjønval 11 rd 3 m 9 s som han hadde lånt, Michel Skiaker som kausjonist for sin bror Ingebrigt Toresen for 5 rdr, Tosten Bleken for 6 rdr for lånte penger, Amund Hvinden 2 m 16 s, Jens Andersen på Stubstadeie 2 rdr 8 s, Erich Rosendal 1 rdr 3 m, Peder Erichsen *Mæregraf* 2 rdr 2 m, Povel Helgaker for 20 rdr som han hadde lånt av Axel Jensen men som Christen Gjefsen hadde innløst, Hans Andersen Alm 1 rdr, og Jochum murmester 2 rdr 1 m 8 s. Ingen av de innstevnte møtte. Stevnevitnene fortalte at alle hadde erkjent at kravet var riktig. Christen Gjefsen sa at han hadde snakket med noen av dem og at de hadde betalt noe av gjelden, men dette var trukket fra beløpene i stevningen. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>72</sup> Saken ble tatt opp igjen 13.4.1714. Christen Gjefsen møtte og ba om dom i saken siden ingen hadde betalt sin gjeld unntatt Michel Skiaker og Peder Erichsen *Mæregraf*. Erich smed i Mjønval møtte og kunne ikke nekte for gjelden. Han ba om litt utsettelse, så ville han betale snart. Tosten Bleken, Amund Hvinden, Jens Andersen og Erich Rosendal møtte ikke. Povel Helgaker møtte og erkjente gjelden, han tilbød seg å straks gå hjem og hente pengene. Hans Andersen Alm og Jochum murmester møtte ikke. Retten avsa dom, alle ble pålagt å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>73</sup>

11.1.1714: Christen Erichsen Gjefsen stevnet Lars Madsen Bilden for tinget i Gran for ubetalt gjeld i følge hans pantebrev på 612 riksdaler med påløpne renter. Lars Maden Bilden møtte

<sup>65</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 244b, tinglyst 30.3.1712.

<sup>66</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 250a, tinglyst 2.8.1712.

<sup>67</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 43, folio 21b.

<sup>68</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 43, folio 23b.

<sup>69</sup> Laurits Madsen Hougaard, ca. 1660-1731, se slektsledd 644.

<sup>70</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 250a, tinglyst 2.8.1712.

<sup>71</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 259a, tinglyst 26.11.1712.

<sup>72</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 44, folio 168a.

<sup>73</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 45, folio 27a.

ikke. Christen Gjefsen la fram pantebrevet som var datert 5.4.1712. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>74</sup>

Saken ble tatt opp igjen 13.4.1714. Niels Solbjør møtte på vegne av Lars Madsen Bilden som var syk. Han ba om utsettelse til neste ting og sa at Lars Madsen ville betale gjelden innen den tid.<sup>75</sup>

Saken ble tatt opp igjen 4.8.1714. Christen Gjefsen og Lars Madsen Hougaard møtte begge for retten og sa at de var forlikt i saken og at noen dom ikke var nødvendig.<sup>76</sup>

26.7.1715 hadde Christen Erichsen Gjefsen igjen stevnet Lars Madsen Bilden for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 612 riksdaler i følge pantebrevet av 5.4.1712. Lars Madsen møtte ikke. Siden det var sent på kvelden ble saken stilt i bero til påfølgende mandag.

Saken ble tatt opp igjen den 29.7.1715 og dom ble avsagt. Lars Madsen Bilden ble dømt til å betale gjelden innen en måned. Hvis ikke skulle Christen Gjefsen overta pantet i garden østre Bilden med underliggende øvre Åvedal og vestre Juli.<sup>77</sup>

4.8.1714 ble Iver Hansen Røysum stevnet for tinget i Gran av etatsråd og lagmann Hannibal Stochflet som eier av garden Røysum fordi han uten lov haddet tatt en del av garden i bruk. Blant de vitner som møtte var Christen Gjefsen som fortalte at han hadde solgt et lite gammel hus som Iver Røysum hadde flyttet og satt opp igjen på Røysum. Men han visste ikke om det var Iver eller moren hans som brukte garden.<sup>78</sup>

4.8.1714: Christen Gjefsen stevnet Niels Pedersen Skotterud, nå bosatt i Mjønval, for manglende betaling av renter av en arvepart i gardene Skotterud og Haslerud tilhørende Dortha Cathrina von Schiönberg som Christen var formynder for. Gregers Pedersen Granvollen møtte på vegne av sin bror og sa at husene på Skotterud var brent ned og at broren hadde bekostet oppbyggingen av nye hus og senere var nødt til å bygsle bort garden til fremmede. Han burder defor slippe å betale renter. Retten krevde at Christen Gjefsen innen neste ting måtte framskaffe skiftet etter hans myndlings avdøde far sorenskriver Michael von Schiönberg for å opplyse hvor lenge siden han hadde kjøpt garden Skotterud.<sup>79</sup>

16.10.1714: Pantebrev fra kaptein Mads Larsen Hougaard<sup>80</sup> til Christen Erichsen Gjefsen for 325 riksdaler mot pant i hans påboende gard Nedre Skiaker.<sup>81</sup>

16.12.1714: Pantebrev fra Erich Christensen smed til Christen Erichsen Gjefsen for penger lånt til ham, hans svoger Hans Billem på Strømsø og hans stesønn Christopher Brynildsen mot pant i hans påboende plass i Mjønval.<sup>82</sup>

\*

26.7.1715 og 29.7.1715 ble Lars Madsen Bilden stevnet for tinget i Gran av Christen Erichsen Gjefsen for ubetalt gjeld.<sup>83</sup>

*Christen Erichsen giefsen hafuer ved Skriftlig kald og Varsel indstefndt Lensmanden Laurs Madsen Bilden for rede Laandte Penger 612 Rixdr efter Obligation, med paa Voxsende Rente fra d: 5 April 1713, hand ej udj Mindelighed vil betale, derfor at lide Dom, med tilstrechelig*

<sup>74</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 44, folio 169b.

<sup>75</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 45, folio 26b.

<sup>76</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 45, folio 102a.

<sup>77</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 45, folio 252b.

<sup>78</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 45, folio 99a.

<sup>79</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 45, folio 102a.

<sup>80</sup> Mads Larsen Hougaard, ca. 1691-1724, se slektsledd 322.

<sup>81</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 337b, tinglyst 20.3.1715.

<sup>82</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 4, folio 338a, tinglyst 20.3.1715.

<sup>83</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 45, folio 252b.

*Omkoſtning, hvorom Stefningens Skriftlig indhold videre formelder, ſom for Retten blef opleſt af dato d: 8<sup>de</sup> Julj 1715.-*

*Indſtefnede Laurs Madsen blef paa-raabt Møeder iche, ej heller nogen paa hans Veigne, om ſchiøndt hand paa Stefningen har teignet, at Stefnemaalit er ham anvist d: 8<sup>de</sup> Julj Neſt forſchinet.-*

*Citanten indgaf ſaa ſin i hende hafuende Pandte Forſchriſe udeſt af Laurs Madsen Bilden paa dend Summa 612 Rixdr: ſom for Retten blef opleſt af dato d: 5<sup>te</sup> April 1712.- Derefter paaſtoed Chriſten gieſen en Endelig Dom i Sagen paa kraufuit med tilſtrechelig Omkoſtning, og Resterende Rente, uden Videre Ophold, ſaa ſom det iche Skier udj Mindelighed.-*

*Optages til paa Mandag udj betenchning, ſaa ſom klochen nu er ofuer thj ſlet paa aftenen, hvor for det beroer med de ofuerblefne Sager til ſamme tiid, da de vedkommende betidz om Morgene hafuer at Møde.-*

*Mandagen dernest ſom er dend 29<sup>de</sup> blef Retten atter ſadt paa Grannevoldens Tingſtue med de foranſchrefne Laugret ſom det betiendte i Løfuerdags.-*

*Hvor da udj dend Sag Imellom Chriſten gieſen og Laurs Madsen er ſaaledes blefuen Dømt og afsagt.- Som her i rette legges Laurs Madsen Hougaard til Citanten Chriſten gieſen udeſtede Obligation det hand ſchuldig er blefuen til han: den Summa 612 rdr, ſamt Resterende Rente fra d: 5 April 1713 ſom fordres, og til d: 26<sup>de</sup> Julj 1715, ſom er 2<sup>de</sup> aar og 4<sup>re</sup> Maaneder 71 rdr: 1 m 14 s beløbende ſig tilſammen der nu fordres 683 rdr: 1 m 14 s. For hvilchen Capital bem<sup>te</sup> Laurs Madsen har efter hans fornepndte Pandte Oblig: formeld, ſat Citanten Chriſten gieſen til Underpant og forſichring 1 Skippd: tunge udj hans paaboende gaard Øſtbilden med bøxſel over de øfrige Lodſejere udj ſamme gaard. Item underliggende Øfre Ougedal Skylder it ½ Skippund med bøxſel, ſamt Veſt Julj Engeland Skylder Ligeledes med bøxſel et halft Skippdt: med videre efter Obligationens indhold af dato d: 5 April 1712. Saa efterdj Debitoren Laurs Madsen, ej efter Opsigelse og Louglig gifuen Varſel udj Mindelighed har ſeet Creditoren Chriſten gieſen betalt for ſin fordring, hvor paa nu æſkes Dom af Citanten bem<sup>te</sup> Chriſten gieſen unden videre Ophold. Altsaa tilfindes Laurs Madsen at betalle til Citanten Chriſten gieſen de fordrende og ſchuldige blefuen Penge, der udj alt ſom melt er, bedrager ſig tilſammen med Capital og Resterende Rente 683 rdr: 1 m 14 s, ſom alt maanets daug efter denne Doms louglig forkyndelse udredes og betales ſchal under adfert efter lougen. Og ſaa fremt det ej af Laurs Madsen efterkommes, tilkiendes Chriſten Erichſen gieſen at giøre ſig betalt udj det han: af Laurs Madsen Pandsadte gaarde og godtz, ſom hand da Nyder og beholder efter lougens 5 B: 7<sup>de</sup> Capt: 2<sup>den</sup> Art: til fuldkommen Ejendom. Udj Omkoſtning betaler Laurs Madsen til Chriſten gieſen med 4 rdr: ſom alt udredes ſchal ſom forſchrefuet ſtaar.-*

20.6.1716 ble gjeldssaken mellom Chriſten Erichſen Gjefſen og Lars Madsen Hougaard behandlet ved Christiania lagting:<sup>84</sup>

*Videre fremkom for Retten paa Lars Madsen Hougaards Veigne af Gran Sogn paa Hadeland, Raadſtue Tieneren Niels Bastiansen ſom hafde hidſtevnt Chriſten Erichſen Gieſen af beſagde Gran Sogn, andgaaende Een fordring ſom beſagde Chriſten Erichſen Gieſen ſkal have hos beſagde Lars Madsen Hougaard efter obligation og Panteforſkrivelse af Summa 612 Rixd: med efterſtaaende Rente efter Stefningens videre Medfør af dato 18 Januari 1716. Niels Bastiansen derefter paa Lars Madsens Veigne begierede at denne Sag motte blive forfløt til neſtholdende Korsmiſſe Laugting, efter ſom hans Domme og Documenter er udi hans Procurator Henrich Langes Hender ſom af hannem Igien paa Ringerike af Frygt for Fienden er bleven henflyt, og endnu iche Erholdet tilbage.-*

<sup>84</sup> Statsarkivet Oslo. Oslo (Christiania) lagting, tingbok nr. 11, folio 86b.



*Herimod til Sagen at svare møtte paa Christen Erichsen Gieffsens Veigne Procurator Søfren Lachstors Tiener ved navn Ole Iversen som udgav Een beskichelse til Lars Madsen Bilden under Christen Erichsen egen haand dat. Gieffsen den 6 Juny 1716 med Lars Madsens derpaa skrevne Svar af 8 Juny 1716. Videre hafde hand iche at I Rette legge Saa at dend Paaskadende Sorenskrivers Dom nu af Ingen af Parterne Produceres. Mens Christen Gieffsens fuldmegtig begierede alleene Dom udj Sagen.-*

*Udi den Sag Imellem Lars Madsen Hougaard som Citant paa den Eene og Christen Erichsen Gieffsen paa den anden Side afsiges saaledis -*

*Efterdi Ingen af Parterne her I Retten kand fremlegge dend paastevnte Under Rettens Dom, ey heller noget af alle de bevisligheder der henhører til denne Sags beleg, Som Paaskydes af Citanten at være udi hans Fuldmegtigs Værge paa Ringerike, hvor de af Frygt for Fiendens overfald skal være blevne henførde; Vederparten ey heller lader Producere den obligation og Panteforskrivelse hand søger sit krav efter; Thi forfløttes denne Sag til førstholdene Korsmisse Laugting, Hvor da begge Parter haver at Indkomme paa baade sider med deres originale breve og bevisligheder udi Sagen, med sambt den Paaskadende Under Rettis Dom, at da derefter udi Sagen uden all forevending eller udeblivelse kand blive kiendt og Dømbt som vedbør.-*

Saken ble tatt opp igjen 17.9.1716:<sup>85</sup>

*Udi den Sag I mellem Lars Madsøn Hougaard som Citant paa den Eene og Christen Gieffsen paa den anden side afsiges saaledes*

*Citanten Laurids Madsøn Hougaard bør at Indfri sin til Christen Erichsen Gieffsen udstedede obligation og Panteforskrivelse af dato 5<sup>te</sup> April 1712, lydende paa Capital Sex Hundrede og Tolf Rixdaler med Rente, Skadesløes, Eller og at lide Indførsel efter Lovens Maade udi det Pantsatte Jordegods og Løsøre. Og hvis det iche skulle tilstreche, da udi hans øfrige frelste Midler hvor de findes. Hvorimod afgaar de Hundre Rixdaler som derpaa skal vere betalte efter den her I Rette komme qvittering under Creditor Christen Erichsøns Navn af dato 22 May 1714, Med mindre besagde Creditor Christen Erichsøn Gieffsen udi anledning af Lovens 5<sup>te</sup> Bogs 1<sup>te</sup> Cap. 6 Art. vil Inden Tingefragaa det ey at vere hans Haand som han Sigtes for, og derfor sig med sin Egen Eed befrie, Eller naar hand det iche vil gjøre, at Debitor Lars Madsøn Hougaard som Sigter, derom gjøre sin Eed. Processens omkostning for denne Rett betaler Debitor Lars Madsøn Hougaard til Christen Erichsøn Gieffsen med Otte Rixdr: Som alt udredes og efterkomes skal, halv Maanedes Dag efter denne Dombs Louglige forkyndelse under adferd efter Loven.*

*Saaledis Stadfestis den Indstevnte Sorenskriver Niels Wisløffs Dom.-*

\*

3.8.1715: Skjøte fra Amund Halvorsen Kjølstad, Halvor Olsen Ullerhaug og Halvor Iversen Rotnes i Nes sogn på Romerike til Christen Erichsen Gieffsen på ½ skippund gods i garden Kjos i Gran samt 30 års resterende landskyld.<sup>86</sup>

15.8.1715: Pantebrev fra løytnant Bastian Helm til Christen Erichsen Gieffsen for 260 riksdaler mot pant i garden Molstad med underliggende kvernbruk i Mjønval.<sup>87</sup>

8.9.1715: Pantebrev fra Anne Margrete Nielsdtr. Gullerud, enke etter Christian Ergens, til Christen Erichsen Gieffsen for 90 riksdaler mot pant i garden Gullerud. Pantebrevet er også underskrevet av hennes bror Christian Nielsen Jorstad.<sup>88</sup>

<sup>85</sup> Statsarkivet Oslo. Oslo (Christiania) lagting, tingbok nr. 11, folio 91b.

<sup>86</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 13a, tinglyst 25.7.1716.

<sup>87</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 28b, tinglyst 24.11.1716.

12.11.1715: Pantebrev fra Peder Poulsen Hvattum til Christen Erichsen Gjefsen for 260 riksdaler mot pant i garden Søndre Hvattum.<sup>89</sup>

27.7.1716: Christen Erichsen Gjefsen stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Michel Dælen for 22 rd 3 m 8 s, Anders Alm for 4 rdr, for 1 ½ tønne korn og for foringen av en hest i 14 dager, tilsammen 8 rdr 1 m, Ole Alm for 4 rdr, og Hans Alm for kornvarer til 2 rdr 3 m. De innstevnte møtte ikke selv, men lensmannen Gregers Pedersen møtte på deres vegne og ba om utsettelse av saken til neste ting og sa at de ville betale gjelden innen den tid.<sup>90</sup>

Saken ble tatt opp igjen 31.3.1717. Christen Gjefsen møtte og sa at han ikke hadde fått betaling fra noen av de innstevnte siden forrige ting, unntatt Ole Alm som hadde betalt. Ingen av de innstevnte møtte og saken ble igjen utsatt.<sup>91</sup>

23.11.1716 møtte fogden Johan Nernst på tinget i Gran og spurte allmuen om det her i sognet fantes noen bemidlede personer som var pliktig til å betale ”dagskatten” for året 1714, utenom Christen Gjefsen og Gregers Pedersen Granvollen som hadde betalt. De tilstedeværende svarte at de ikke kjente til noen bemidlede personer *undtagen Christen Giefsen som skal verre nogit goed for sig*.<sup>92</sup>

23.11.1716 ble Christen Erichsen Gjefsen stevnet for tinget i Gran av Niels Andersen i Christiania for å ha bemektiget seg 1 tønne malt som stod på Sanne. Verken Christen Gjefsen eller de innkalte vitner møtte. Til stevnevitnene hadde Christen Gjefsen sagt at han hadde mottatt tønningen med malt fra Eilert Sanne for gjeld som Niels Andersen var ham skyldig. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>93</sup>

Saken ble tatt opp igjen 31.3.1717. Christen Gjefsen møtte, og på Niels Andersen Foedstads vegne møtte hans kone Inger Pederstr. Vitnet Eilert Sanne fortalte at sist vår hadde Niels Andersen Foedstad levert noen kornvarer, deriblant en tønne malt til forvaring hos ham. Da Christen Gjefsen hadde fått vite dette, hadde han sagt til Eilert Sanne at Niels Andersen var ham skyldig 2 riksdaler for 2 bismerpund flesk. Han hadde ofte krevet betaling, men ikke fått annet enn *en Skarns Mund*. Han hadde derfor forlangt å få tønningen med malt som ble satt inn hos naboen klokker Povel Munch. Vitnet viste fram en kvittering fra Christen Gjefsen av dato 17.4.1716. Denne hadde han gitt til Niels Andersens kone, men hun hadde ikke tatt imot den. Inger Pedersdr. kunne ikke nekte for at Eliert Sanne hadde gitt henne kvitteringen, men hadde lagt den i fra seg siden hun ikke kunne lese den. Hun kunne heller ikke nekte for at hun hadde fått 2 bismerpund flesk fra Christen Gjefsen og avtalt en pris på 2 riksdaler. Men siden flesket ikke var godt, hadde Christen Gjefsen bare fått et sledeskrin som var verdt 1 riksdaler. Retten fant det bevist at Niels Andersen var skyldig 2 riksdaler for flesket, og at Christen Gjefsen hadde i vitners nærvær tatt beslag i en tønne malt av samme verdi som betaling. Christen Gjefsen ble derfor frikjent for tiltalen.<sup>94</sup>

23.11.1716: Skjøte til Halvor Monsen Vøyen fra hans svoger Gulbrand Alfsen Grimsrud på odels- og løsningsretten til garden Vøyen, samt fra Gunder Havorsen Gulden, Christen Erichsen Gjefsen, Brede Olsen Hvalby på vegne av sin kone Kari Halvorsdr. (barn av Anne Torgersdr.) og Elling Monsen Molden (barn av Sigri Halvorsdr., barnebarn av Anne

<sup>88</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 13a, tinglyst 25.7.1716.

<sup>89</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 13b, tinglyst 25.7.1716.

<sup>90</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 46, folio 105b.

<sup>91</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 46, folio 183a.

<sup>92</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 46, folio 147b.

<sup>93</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 46, folio 148a.

<sup>94</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 46, folio 182b.

Torgersdtr.) på deres arvede andeler av pantegodset i garden Vøyen.<sup>95</sup>

\*

Tidlig på året i 1717 angrep svenske militære Norge. En del av svenskene dro nordover gjennom Hakadal, over Harestuskogen, over Lunnerhøgda og Jevnaker og mot Norderhov. Tanken var vel å komme inn mot Christiania vestfra og omringe byen. På Harestuskogen møtte de uventet motstand fra en ”bondehær” fra Hadeland under ledelse av Gregers Pedersen Granvollen, Brede Olsen Hvalby og Christen Erichsen Gjefsen. Den 1.4.1717 ble følgende notert i tingboka om kampene på Harestuskogen.<sup>96</sup>

*For Retten fremstillede sig Gastgiefuern Gregers Pedersen Grannevolden, som forregaf at hand høylig er forarsagit af Retten it Tingsvidne om de Mangfoldige Økipper som nu omstunder Skadelig Nedsedter sig at faldholde med at udtape Øl og Brendevin udj alfare Vejen, hvor ved iche alleeniste en deel af almuen med deres Søener og drenge som til Fylderj kand verre genegen, der opholder sig naar de udj dese besverlige Krigstider schal gjøre hans kongl: May<sup>t</sup>: tieniste, som og han: til schade og prejudice, da hand dog paa dend steed hvor stedse og daglig indtrecher af de Militairische og andre Rejsende maae forsiune og forpleje med hvis de til deres Nødtørftighed kand tilkomme, særlig denne Sted Grannevolden som er beliggendes mit udj alfare Vejen, som strecher sig Imellom Christiania Kongsberg, Bragnes Bergen og Trundhiem, hvor de Rejsende til hver kiøbsted aftager, saasom Grannevolden er beliggendes mit udj en Korsvej til samme fornefnte Kiøbsteder, og saaleedis er da dend som stedse har maadted Moedtagit, og maae Moedtage hvis som paakommer, som tilflyer han: at besverligheden dend Medste byrde, mens af gevingsten til at Ernere sig med hustrue Søn og tiuende det Ringeste, hand agter og at bevise siger hand, at dette sted grannevolden har nu stadig vaarit holt som gastgifuer gaard vel de 60 aar, desligeste om hvad tieniste hand udj desse besverlige Krigstider efter sin allerunderdanigste pligt hafuer giort og opmundtred almuen til fyrighed troeschab imoed hans kongl: May<sup>t</sup>: og Federne Landet, da Fienden i forleden Vaar indtregte sig her Igiennem Landet og Neste Sougn Jefnager, Særlig paa Harestue Skougen da hand var almuen anfører til Modvern, og opmundtred den: baade paa Heste Vangen, som og paa steden harestue Skougen til dend pligt de er Kongen og Landet pligtig, var derfor begierendes efterschrefne Vidner ført, som om denne beskaffenhed kand bedst bære Vidne, foruden dend Meeninge almue som der om er videndes.- Fremstoed saa det Vidne Cornelius Tuf og Jens Sørensen, som efter aflagde Sl: æd, Proufuede enstemmende, at nu Nestforschinnit Vaar da Fienden var i vendte Igiennem Harestu Skougen frem ad Jefnager Sougn lige ad Ringeriget, hvor Fienden paa Norderhoug blef afslagen og Repuserit, foranstalte Gastgiefuern Gregers Pedersen dend Meenige almue iche alleniste ved opraab paa Hestevangen den: til Marchs, troeschab og fyrighed til at imoedstaae Fienden med lif og blood, mens end og paa steden Harestue Skougen da Fienden u-formoedentlig og Hastelig kom anmarchserende Imedens de vare udj arbeide med at forschanse den: med Herrebraater og børstverch, og saaledes antastede de Fienden omschiøndt de til fulde iche hafde forschanset sig med hvis Vaaben og Verge de hafde, og gaf de paa Fienden løes 9 á 10 Salver, hvor ved de holdte Fienden ude fra deris Postering uden nogen anden anfører fra Klochen 9 om Midagen og indtil aftenen Klochen 5 á 6 slet, og da Fienden udj begyndelsen efter 2<sup>de</sup> timers forløb, blef dend Fledste deel af almuen forferdet ved dend ofuerMagt og store andtal af Fienden at Reigne imoed den:, saa at de vilde tage flugten fra Poststeringen, da gastgiefuern fornepfde Gregers Pedersen det fornem, taleded hand almuen til, og bad dem indstendig alle at staae Mandelig, og verre deres Konge troe, og*

<sup>95</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 29b, tinglyst 24.11.1716. (Skjøtet er gjengitt i sin helhet under slektsledd 984).

<sup>96</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 46. folio 185a.

sagde derhoes Vj ere Gud pligtig en døed, lader os figte saa lenge Vj kand, og da de hørte at Gregers Pedersen saa talede, sagde, de, Efterdj du er slig, saa schal Vj staae bje, saa lenge Gud under os lifuet, og gregers Pedersen som hafde sin Kaarde ude blaas, svingede den og sagde til en deel som vare Bange, det er lige saa gaat ieg dreber Eder, som Svendschen schal drebe os, da hand tillige med Brede hvalebye og Christen giefsen ved deris opMundtring holdte Fienden ude med Skarpeste Skud indtil Klochen 5 å 6 slet paa aftenen, da Fienden som søgte at omringe den:, blef den: bemestret, og saaledes da formedelst ofuer Magten tog flugten op i Bergkliperne udj snee og u-føre hvor ingen Vej var, for at Salvere deris Lif hen udj en Dyb dal. Gregers Pedersen tilspurdte Vidnerne, saavel som de tilstede Verrende almue, om de kand negte, at en deel af almuen som hand om Naten tilforn har foranstaltet at Marchsere til harestue Skougen iche opholdte sig med Fylderj udj de Ølkipper som er Imellom Grannevolden og harestuen, da Fienden var i Vendte. Vidnerne svarede de ej kand negte, det sig joe saa forholder i sandhed, Mens de kunde iche tenche at Fienden var saa Ner for haanden, saa som de iche dend daug u-troelig hafde ham i Vendte. Noch tilstoed Vidnerne og Laugreted, saa vel som de tilstede verende almue, det at Grannevolden har vaarit Gastgiefuer gaard saa lenge de Mindes frem ad. Derpaa indgaf Gastgiefuern Gregers Pedersen en Under-retes agt, passerit paa Grannevolden dend 19<sup>de</sup> Martj 1706, hvis slutning for Retten blef oplest.-

Noch fremstillede Gregers Pedersen det Vidne Jens DelleMarchen, som paa Harestue Skougen af Fienden blef Fangen og ført bagbunden til Christiania. Proufuede, at da hand var saaleedis bragt af Fienden til Christiania, blef hand forrestilt Kongen av Sverrig som da laae til Logement hoes Polecharpus, blef hand af en General |: som de sagde var Moener:| tilspurdt hvem som var anførerer paa Harestue Skougen, og om Fougden, ~~eller~~ Skrifuern, Eller Lensmanden var der, og anbefalit til saadan Moedvern, da Vidnet svarede, at der var en Mand udj Lensmandens sted og 2<sup>de</sup> andre som for anstalte det, hvorpaa Generalen spurde ham, hvad heder de Mænd, hand svarede de heder Gregers Pedersen, Brede hvaleby og Christen giefsen, der paa Generalen optoeg it støche Papier, som paa bordet laae, og teignede deris Naufne.-

Her om var Gregers Pedersen it Tingsvidne begierende, som ej Vidstes at kunde Negte.-

\*

24.7.1717: Christen Gjefsen stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Anders Alm for kornvarer og foring av en hest samt rede penger, tilsammen 8 rdr 3 m 19 s. Anders Alm møtte og erkjente at kravet var riktig, han lofte å betale med det første. Hans Alm for korn og tobakk for 2 rdr 2 m, han møtte ikke. Michel Toresen Dælen for 15 rdr 2 m 16 s med rente 3 m 3 s, han møtte ikke. Dom ble avsagt og de innstevnte ble pålagt å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>97</sup>

14.1.1718: Christen Gjefsen stevnet Povel Helgaker for tinget i Gran fordi han ikke hadde holdt gjerdene vedlike slik at grisene til løytnant Riis hadde kommet over på hans eiendom og ødelagt hans avling. Han krevde erstatning for skaden. Povel Helgaker møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>98</sup>

14.1.1718: Christen Gjefsen på egne og sine naboers vegne stevnet husmannen Erich Øriansen for tinget i Gran for å ha åvirket 3 tylvter tømmer i deres sameieskog uten lov og tillatelse. Den innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>99</sup>

<sup>97</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 29b.

<sup>98</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 63b.

<sup>99</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 64a.

19.3.1718: Brede Hvalby og Christen Gjefsen på egne og naboers vegne stevnet Peder Andersen Dvergsten for å ha hugget 3 tylter spontømmer i deres sameieskog. Peder Dvergsten møtte og sa at han hadde leid en soldat ved navn Arne Anisen til å hugge tømmer men hadde bedt ham om ikke å hugge på annen manns eiendom. Saken ble henvist til behandling på åstedet.<sup>100</sup>

24.4.1718: Pantebrev fra Niels Iversen Tomt til Christen Erichsen Gjefsen for 172 riksdaler mot pant i hans påboende gard Tomt.<sup>101</sup>

3.5.1718: Christen Gjefsen stevnet Johannes Undeli for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 440 riksdaler med renter. Johannes Undeli møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>102</sup> Saken ble tatt opp igjen 26.7.1718. Johannes Undeli møtte ikke. Christen Gjefsen la fram et pantebrev fra Johannes Undeli som var datert 18.2.1712. Det ble avsagt dom i saken og Johanens Undeli ble pålagt å betale gjelden og saksomkostninger innen 15 dager.<sup>103</sup>

3.5.1718: Christen Gjefsen stevnet Lars Elken for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 180 riksdaler. Lars Elken møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>104</sup>

Saken ble tatt opp igjen 26.7.1718. Christen Gjefsen møtte og sa at Lars Elken hadde lovet å betale innen neste ting men dette var ikke overholdt. Han la fram et pantebrev utgitt av Lars Elken som var datert 25.4.1710. Det ble avsagt dom i saken og Lars Elken ble pålagt å betale gjelden og saksomkostninger innen 15 dager.<sup>105</sup>

26.7.1718 ble det tinglyst en kontrakt mellom prosten i Nedre Borge syssel prosti og Christen Gjefsen, Gregers Granvollen og Brede Hvalby om at prosten skal motta tienden fra Nordre og Søndre Ål og Bjørgefjeringen på Hadeland for 80 riksdaler årlig avgift. Kontrakten var datert Christiania 8.2.1718.<sup>106</sup>

Samme kontrakt ble tinglyst på tinget i Jevnaker 28.11.1718. Det ble opplyst at den også omfattet Lunner anneks i Jevnaker.<sup>107</sup>

4.8.1718 ble det holdt åstedsrettsak i sameiet østenfor Jarenvannet i Gran. Anne Margrete, enke etter kaptein Madtfelt, Christen Gjefsen og flere hadde stevnet Ole Haug, Niels Råstad, Torger og Syver Sørnum og Albret Heggen fordi de hadde innhegnet en større del av sameiet enn det som tilfalt deres gardar. En rekke vitner ble avhørt som fortalte om bruken av sameiet i tidligere tider og åstedet ble besiktiget av retten. Retten fant at de innstevnte over tid hadde innhegnet adskillige jordstykker av sameiet og tillatt flere husmenn å bygge og bosette seg der uten tillatelse fra medeierne. De ble dømt til straks legge disse jordstykkene ut til fellesmark igjen samt betale sakens omkostninger.<sup>108</sup>

24.11.1718: Christen Erichsen Gjefsen stevnet Mads Larsen Skiaker for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 420 rdr 2 m 20 s. Mads Skiaker møtte ikke, men han hadde skrevet på stevningen at han erkjente kravet. Dom ble avsagt og Mads Larsen ble pålagt å betale sin gjeld innen 15 dager. Hvis ikke betaling skjedde, skulle det tas beslag i hans pantsatte midler.<sup>109</sup>

---

<sup>100</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 81a.

<sup>101</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 66a, tinglyst 26.7.1718.

<sup>102</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 97a.

<sup>103</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 130b.

<sup>104</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 97b.

<sup>105</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 130b.

<sup>106</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 130b.

<sup>107</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 170a.

<sup>108</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 138a.

<sup>109</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 167a.

21.3.1719: Hans Povelsen som kurator for sin kones søster *madmoisele* Dorthea Cathrine von Schönberg stevnet hennes formynder Christen Gjefsen for tinget i Gran for å gjøre opp regnskap om hennes arvemider etter hennes avdøde foreldre og søster Rebecha von Schiönberg. Blant de dokumenter som ble lagt fram var en kongelig bevilgning til Dorthea Cathrine von Schönberg om at hun skulle være sin egen verge, og skiftebrevet etter hennes foreldre som var datert 15.3.1697. Christen Gjefsen ba om utsettelse til neste ting. Innen da skulle han sette opp et fullstendig regnskap.<sup>110</sup>

Saken ble tatt opp igjen 31.7.1719. Christen Gjefsen møtte og la fram sitt regnskap samt flere kvitteringer på beløp som allerede var betalt. Han forlagte at citanten måtte framlegge skiftebrevet etter avdøde Rebecha von Schiönberg. Hans Povelsen ba om utsettelse til neste ting.<sup>111</sup>

Saken ble tatt opp igjen 23.11.1719. En rekke dokumenter ble lagt fram. Det var uenighet om bl.a. salget av arvingenes gods i Skotterud, Haslerud og Lermarken som Christen Gjefsen hadde solgt til Niels Pedersen Skotterud. Saken ble igjen utsatt.<sup>112</sup>

Saken ble tatt opp igjen 16.4.1720. Dom ble avsagt. Christen Erichsen ble pålagt å betale til Dorethea Cathrina von Schiönberg 152 rdr 1 m 16 som utgjorde hennes samlede arv etter foreldrene og søsteren, samt oppgjør for det omstridte godssalget.<sup>113</sup>

22.11.1719: Even Hansen Mo fra Jevnaker stevnet Gregers Pedersen Granvollen, Brede Olsen Hvalby og Christen Gjefsen for tinget i Gran fordi de ikke ville etterleve en avtale om prebende-tienden for Lunner anneks. De innstevnte møtte ikke. Gregers Pedersen og Christen Gjefsen hadde sagt til stevnevitnene at de forlagte utsettelse til neste ting da de ville svare for seg.<sup>114</sup>

23.11.1719: Skjøte fra sorenskriver Nils Nilsen Wisløf med samtykke fra hans kone Christiana Riis til Christen Erichsen og hans kone Ingebor Amundsdr. på garden Berg i Fluberg i Land med underliggende slåtteødegard Aure og en plass Skinnerud. Dette hadde han kjøpt av prost og sogneprest Christopher Tanche ved kjøte av 19.3.1714 og som følge av en dom. Christen avstår sin bygsel av garden Gjefsen til Nils Wisløf. Samtidig ble overlevert tidligere skjøter av 13.5.1682 fra lagmann Jørgen Philipsen og 7.2.1700 fra Peder Søfrensen Moss.<sup>115</sup>

25.11.1719: Christen Erichsen Gjefsen stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Mads Molstad for lånte korn 6 tønner 1 kvarter som skulle betales *in natura*, Peder Dvergsten for 20 rdr og 3 tønner korn, Anders Haug i Bjønroa for 4 rdr 1 m 16 s og to års resterende betaling av kongens anpart av tienden, husmannen Peder Haugstuen for 3 rdr 3 m, Ole og Hans Stubstad for 10 rdr 3 m, Hans Hansen Egge for 10 rdr 2 m, Hans Amundsen Egge for hestehold 1 rdr 1 m 4 s, Niels Tomt for lånte penger 180 rdr samt et annet lån på 30 rdr med renter, og Poul Næs 12 rdr for omkostninger på garden Skari som Christen hadde betalt. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>116</sup>

2.1.1720: Pantebrev fra Niels Ellingsen Midt-Egge i Gran til Christen Erichsen Berg for 141 riksdaler mot pant i hans påboende gard Midt-Egge i Gran.<sup>117</sup>

<sup>110</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 197a.

<sup>111</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 229a.

<sup>112</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 263a.

<sup>113</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 21a.

<sup>114</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 262b.

<sup>115</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 157b, tinglyst 11.11.1720.

<sup>116</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 47, folio 266b.

<sup>117</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 182a, tinglyst 24.3.1721.

5.2.1720: Pantebrev fra Joen Tostensen Svinning til Christen Erichsen Berg for 237 riksdaler mot pant i hans påboende gard Svinning i Gran.<sup>118</sup>

20.2.1720: Overdragelse fra Christen Erichsen Gjefsen til Halvor Nielsen *Maaler* på et kvernbruk med to underliggende løkker og påstående hus i Mjønval som var pantsatt til ham av Erich Christensen smed.<sup>119</sup>

10.4.1720 ble det holdt odelsrettsak på garden Tonvoll i Land. Blant de vitner som møtte var *Christen Erichsen Berg af alder 49 aar*.<sup>120</sup>

12.4.1720: Pantebrev fra Mads Hansen Isegrim til Christen Erichsen Berg for 140 riksdaler mot pant i garden Isegrim i Land.<sup>121</sup>

4.7.1720: Pantebrev fra Gulbrand Christensen Rya til Christen Erichsen Berg for 202 riksdaler mot pant i hans påboende gard Rya i Lunner.<sup>122</sup>

20.7.1720: Pantebrev fra Hendrich Larsen Sedal til Christen Erichsen Berg for 143 riksdaler mot pant i garden Sveen i Land.<sup>123</sup>

23.7.1720: Christen Erichsen Berg stevnet de følgende for tinget i Land for ubetalt gjeld: Jacob Horn 34 rdr 3 m 12 s, Ole Sveen 38 rdr 16 s, Michel Øksne 6 rdr 1 m, Even Grime 11 rdr 2 m, Ole Struksnes 6 rdr 16 s, Elling Smedshammer 7 rdr, Mads Sand 1 rdr 3 m 12 s, og Ole Gullerud 13 rdr 3 m. Av de innstevnte møtte kun Even Grime som erkjente at kravet var riktig og lovte å betale snarest. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>124</sup>

Saken ble tatt opp igjen 13.11.1720. Jacob Horn, Ole Sveen og Mads Sand hadde betalt sin gjeld siden forrige tingmøte. Michel Øksne møtte og erkjente at gjelden var riktig. Ole Struksnes erkjente også gjelden i følge hans stefar Rasmus Struksnes. Ole Gullerud møtte og erkjente gjelden, men sa han hadde betalt 5 rdr til Christen Berg for tre uker siden. Ingen av de øvrige innstevnte møtte. De innstevnte som ikke hadde gjort opp for seg ble dømt til å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>125</sup>

6.8.1720 ble det tinglyst et bygselbrev fra fogden til sorenskriver Niels Wisløf på kongens gods i garden Gjefsen i Gran. Han overtok bygselen av garden etter Christen Erichsen.<sup>126</sup>

15.8.1720 ble det holdt skifte etter Gunder Halvorsen Gulden i Gran. Som formynder for barna ble oppnevnt Christen Erichsen Berg i Land (se avsnittet om Gunder).

27.9.1720: Christen Erichen Berg fra Land prestegjeld stevnet Engebregt og Poul Hole for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 150 riksdaler med renter. Videre var Erich Mørtvedt stevnet for en gjeld på 35 riksdaler 2 mark. De innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>127</sup>

---

<sup>118</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 182b, tinglyst 24.3.1721.

<sup>119</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 126b, tinglyst 21.3.1720.

<sup>120</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 19a.

<sup>121</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 159b, tinglyst 11.11.1720.

<sup>122</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 187b, tinglyst 26.3.1721.

<sup>123</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 198a, tinglyst 19.7.1721.

<sup>124</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 77a.

<sup>125</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 138a.

<sup>126</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 81a.

<sup>127</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 107b.

Saken ble tatt opp igjen 17.12.1720. Gregers Pedersen møtte på vegne av Christen Erichsen Berg. De innstevnte møtte ikke denne gang heller. Dom ble avsagt og Engebrigt og Povel Hole og Erich Mørtvedt ble pålagt å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>128</sup>

22.11.1720: Pantebrev fra Povel Nielsen Hole og Engebret Nielsen Hole til Christen Erichsen Berg for 200 riksdaler mot pant i deres påboende gard østre Hole i Gran.<sup>129</sup>

28.11.1720 ble det tinglyst en overdragelse fra Christen Erichsen Berg til sorenskriver Wisløf på 891 rdr 2 m hvorved han overtok panterettigheter i gardene Undeli, Ensrud og Hval. Brevet var datert 1.1.1720.<sup>130</sup>

29.12.1720: Pantebrev fra Niels Borgersen Molstad til Christen Erichsen Berg for 402 riksdaler mot pant i garden Molstad i Gran.<sup>131</sup>

8.3.1721: Christen Berg stevnet de følgende for tinget i Land for ubetalt gjeld: Hendrich Sveen 144 rdr med rente, Knud Skinnerud 10 rdr med rente, Ole Sveen 23 rdr 2 m 12 s, og Isack Horn og hans sønn 33 rdr 3 m 18 s. Av de innstevnte møtte kun Ole Elendsen Sveen som erkjente at gjelden var riktig. Han hadde samme dag betalt 4 rdr til Christen Bergs kone, hun hadde gitt ham utsettelse til høsttinget med å betale resten. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>132</sup>

Saken ble tatt opp igjen 10.3.1722. Lensmann Iver Tomle møtte på vegne av Christen Berg i Christiania. Isack Horn møtte ikke, men hans sønn Jacob Isachsen møtte på begge vegne og vedstod at gjelden var riktig. Gjelden var betaling for tobakk og piper, noe stål og en tønne korn. Dom ble avsagt. Jacob Isachsen ble dømt til å betale gjelden. Han måtte selv søke regress hos sin far for det han var skyldig.<sup>133</sup>

1.4.1721: Skjøte fra Christen Erichsen Berg med samtykke fra sin kone Ingebor Amundsdr. til Povel Christensen Hørstad i Vardal og hans kone Guri Larsdr. på garden Berg for 1600 riksdaler. Tidligere skjøter på garden ble overlervert.<sup>134</sup>

1.4.1721: Pantebrev fra Povel Christensen Hørstad i Vardal til Christen Erichsen Berg for 890 riksdaler. Dette var Povel blitt skyldig ved hans kjøp av garden Berg fra Christen. Til sikkerhet pantsatte han garden Berg.<sup>135</sup>

26.8.1721: Skjøte fra Christen Erichsen Berg, *Borger og invaaner til Christiania*, til oberstløytnant Coucheron. Peder Povelsen Hvattum i Gran og hans sønner Povel, Anders og Erich hadde lånt av Christen 260 riksdaler for å innløse sin påboende gard Søndre Hvattum fra sognepresten Anders Hammer som hadde hatt garden i pant en kort tid. De hadde så pantsatt 1 skippund gods i garden til Christen, pantebrevet var datert 12.11.1715. Hvis de ikke kunne betalte tilbake innen tre år, skulle godset tilfalle Christen. Pengene ble ikke betalt, og Christen selger nå godset til oberstløytnant Anthonie Jacob Coucheron.<sup>136</sup>

4.5.1722: Christen Erichsen Berg i Christiania stevnet Niels Molstad for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 400 riksdaler med renter samt Joen Torstensen Svinning for 79 rdr 3 m 8 s

<sup>128</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 157b.

<sup>129</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 183b, tinglyst 24.3.1721.

<sup>130</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 140a.

<sup>131</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 185a, tinglyst 24.2.1721.

<sup>132</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 48, folio 182a.

<sup>133</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 49, folio 44a.

<sup>134</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 205a, tinglyst 11.11.1721.

<sup>135</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 199a, tinglyst 19.7.1721

<sup>136</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 210b, tinglyst 25.11.1721.



med renter. Begge de innstevnte møtte. Gregers Pedersen Granvollen møtte på Christen Bergs vegne og la fram et pantebrev av 29.12.1720 fra Niels Molstad og et pantebrev av 6.8.1718 fra Joen Torstensen Svinning. Niels Molstad erkjente at gjelden var riktig. Joen Svinning sa at han hadde ikke lånt noe fra Christen Berg, men hadde kausjonert for sin bror Jørgen Torstensen Hov. Han sa at Jørgen hadde betalt noe av gjelden. Gregers Pedersen kunne ikke godta dette og ba om utsettelse av saken.<sup>137</sup>

Saken ble tatt opp igjen 27.7.1722. Gregers Pedersen Gravollen møtte på vegne av Christen Erichsen Berg og la fram Christens skriv der han bekreftet at deler av Jørgen Hovs gjeld var betalt. Niels Molstad hadde også betalt noe av sin gjeld. De ble av retten dømt til å betale resten av sin gjeld innen 15 dager.<sup>138</sup>

11.11.1722: Christen Erichsen Berg i Christiania stevnet Johanes Nielsen Øvervollen for tinget i Land for en ubetalt gjeld på 10 rdr 1 m for tobakk som han hadde mottatt. Han møtte og innrømmet at gjelden var riktig. Han ble av retten dømt til å betale sin gjeld innen en halv måned.<sup>139</sup>

8.12.1722: Transport fra Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania, til Lars Larsen Hougaard. Lars Madsen Hougaard hadde ved obligasjon av 5.4.1712 lånt 612 riksdaler, som Christen hadde betalt for ham til Maren Reirsdr., enke etter Jul Åvedal. Ved skiftet etter Lars Madsen Hougaards kone Boel Nielsdr. 4.12.1717 var det gjort utlegg til Christen i hans gods i garden østre Bilden med underliggende øvre Juli england. Kapitalen ble betalt til Christen av Lars Madsens elste datters mann Halvor Gulbrandsen og hans sønn Lars Larsen Hougaard. Garden østre Bilden og underliggende øvre Juli transporteres derfor til Lars Larsen.<sup>140</sup>

23.1.1723: Christen Erichsen Berg i Christiania stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Ole Gutormsen Rekken for 6 rdr, Hans Olsen Egge for 22 rdr, og Anders Olsen Myre for 1 rdr. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>141</sup>

6.4.1723: Skjøte fra Jacob Hansen Rosentorn boende på østre Nes i Gran til Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og hans kone Ingebor Amundsdr. på garden østre Nes for 1000 riksdaler.<sup>142</sup>

4.7.1723: Skjøte fra Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania til sorenskriver Niels Wisløf og hans kone Christiana Riis på et pantebrev datert 4.7.1720 utstedt av Gulbrand Christensen Rya for lånte penger 202 riksdaler mot pant i garden Rya. Pantebrevet ble nå overdratt til Niels Wisløf.<sup>143</sup>

1.9.1723 ble det holdt åstedsrettsak på Svarthol-setra og ved husværet Grinna ved Hennung i Brandbu-fjerdningen i Gran. Christen Berg, Poul Torstensen Nes, Engebret Røyken, Iver Engebretsen Rå, Joen Torstensen Svinning og Engebret Iversen Rå hadde stevnet Jul Nes for ulovlig innhegning av både husværet og en bråte ved deres seter. Flere vitner var innkalt. Blant dem var Anders Knudsen Kjos, 81 år, som fortalte at for 50 år siden stod det ei grind og et gjerde omkring Hennung engeland som kaltes Almsparten. Siden hadde Jul Nes' far Hans Julsen og hans brødre innhegnet et stykke av den felles setermark og lagt inntil Almsparten.

<sup>137</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 49, folio 62a.

<sup>138</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 49, folio 101b.

<sup>139</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 49, folio 143a.

<sup>140</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 254a, tinglyst 17.3.1723.

<sup>141</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 49, folio 159a.

<sup>142</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 430b, tinglyst 21.3.1727.

<sup>143</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 285a, tinglyst 27.11.1723.

Både Hover Nes og hans sønn Amund Hoversen så vel som gamle Jon Svinning lå i seter på Hennung-setra på Sørvollen, det var vel en 60 år siden. Videre fortalte vitnet om alle som hadde hatt seterdrift ved Hennung fra gammelt av. Erich Svinning vitnet og fortalte at det omstridte husværet som Joen Christophersen besitter var innhegnet av fellesmarken, likeså de påstevnte bråter som Jul Hansen hadde felt. Han fortalte at Jul Hansens far Hans Julsen Krukejordet hadde ryddet bråter her for 30 år siden. Motparten hadde også innkalt en rekke vitner som ble avhørt. Retten fant at selv om det i tidligere tider hadde forekommet bråterydding i området, kunne ikke Jul Hansens innhegning godtas. Han ble dømt til å fjerne denne slik at området igjen kunne nyttes som felles eiendom.<sup>144</sup>

29.1.1724: Auksjonsskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til kaptein Daniel Andreas Günter på garden Molstad. Auksjonen var forlangt av Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania som hadde ervervet en dom over Niels Borgersen Molstad for ubetalt gjeld.<sup>145</sup>

14.3.1724: Auksjonsskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til Gulbrand Iversen Vien. Grans kirkegods ble etter forlangende av Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og Gregers Pedersen Granvollen lensmann i Gran solgt på auksjon 19.1.1724. Disse hadde tidligere kjøpt Grans kirker og underliggende jordegods. Blant dette var garden Kittelsrud som nå var blitt solgt til Lars Elken på vegne av Gulbrand Iversen Vien.<sup>146</sup>

14.3.1724: Auksjonsskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til Gulbrand Råstad. Grans kirkegods ble etter forlangende av Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og Gregers Pedersen Granvollen lensmann i Gran solgt på auksjon 19.1.1724. Disse hadde tidligere kjøpt Grans kirker og underliggende jordegods. Blant dette var en engslette kalt Ulvenmarken i Oppdalen i Lunner som nå var blitt solgt til løytnant Neuman på vegne av sersjant Gulbrand Olsen Råstad.<sup>147</sup>

14.3.1724: Auksjonsskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til Stephen Torstensen Alm. Grans kirkegods ble etter forlangende av Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og Gregers Pedersen Granvollen lensmann i Gran solgt på auksjon 19.1.1724. Disse hadde tidligere kjøpt Grans kirker og underliggende jordegods. Blant dette var en andel av garden nedre Hilden som nå var blitt solgt til Brede Olsen Hvalby på vegne av Stephen Torstensen Alm.<sup>148</sup>

3.5.1724: Makesifte mellom Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og Giur Hansen Nes i Gran. Christen overdro til Giur garden Retrum i Gran som han hadde kjøpt av kongen ved skjøte 9.8.1723. Til gjengjeld avsto Giur sin påboende gard øvre Nes i Gran og englandet Hennung.<sup>149</sup>

8.5.1724: Auksjonsskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til Lars Sindresen Hilden. Grans kirkegods ble etter forlangende av Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og Gregers Pedersen Granvollen lensmann i Gran solgt på auksjon 19.1.1724. Disse hadde tidligere kjøpt Grans kirker og underliggende jordegods. Blant dette var en andel av garden nedre Hilden som nå var blitt solgt til Lars Sindresen.<sup>150</sup>

---

<sup>144</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 49, folio 201a.

<sup>145</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 300a, tinglyst 17.3.1724.

<sup>146</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 300b, tinglyst 17.3.1724.

<sup>147</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 301b, tinglyst 17.3.1724.

<sup>148</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 330b, tinglyst 24.11.1724.

<sup>149</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 314b, tinglyst 2.8.1724.

<sup>150</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 328a, tinglyst 24.11.1724.

16.7.1724: Skjøte fra Christen Berg borger og handelsmann i Christiania til Johan Gundersen på hans anpart i garden Skotterud og Halserud i Gran.<sup>151</sup>

20.7.1724: Pantebrev fra Johan Gundersen Skotterud til Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania for 99 riksdaler 2 ort på grunn av hans kjøp Christens andel av Skotterud og Haslerud.<sup>152</sup>

2.11.1724: Skjøte fra Christen Berg borger og innvåner i Christiania til Østen og Gulbrand Tingelstad på hans anpart i Lærenmarken i Gran.<sup>153</sup>

15.12.1725: Skjøte fra Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og Gregers Pedersen Granvollen til Simen Olsen og hans kone Ragnild Nielsdr. på garden Stensrud i Gran.<sup>154</sup>

15.12.1724: Pantebrev fra Simen Olsen Stensrud til Christen Erichsen Berg og Gregers Pedersen Granvollen for 230 riksdaler mot pant i hans påboende gard Stensrud i Gran.<sup>155</sup>

26.1.1725: Auksjonsskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til Brede Olsen Hvalby. Grans kirkegods ble etter forlangende av Christen Erichsen Berg borger og innvåner i Christiania og Gregers Pedersen Granvollen lensmann i Gran solgt på auksjon 19.1.1724. Disse hadde tidligere kjøpt Grans kirker og underliggende jordegods. Blant dette var en andel av garden Elken som nå var blitt solgt til Brede Olsen Hvalby.<sup>156</sup>

8.3.1725: Skjøte fra Lars Larsen Heier til Christen Erichsen Berg på garden Heier i Lunner.<sup>157</sup>

3.11.1725: Skjøte fra Christen Berg og Gregers Pedersen Granvollen eiere av Grans kirker til Henning Hansen og hans kone Marte Monsdr. på ødegarden *Stoch* i Lunner.<sup>158</sup>

23.1.1726: Pantebrev fra Henning Hansen Ensrud til Christen Berg og Gregers Granvollen for 70 riksdaler mot pant i ødegarden *Stoch* i Lunner.<sup>159</sup>

26.3.1726: Skjøte fra Christen Berg og Gregers Pedersen Granvollen eiere av Grans kirker til Gulbrand Iversen og hans kone Marte Mortensdr. på garden Kittelsrud i Gran som de hadde kjøpt av kongen.<sup>160</sup>

6.5.1726: Makeskifte mellom Christen Berg boende på Nes i Gran og Jul Hansen Nes. Christen overdro til Jul garden Gullerud i Gran og fikk til gjengjeld Jul Hansens påboende gard øvre Nes og underliggende *Kruchjordet* og Hennung.<sup>161</sup>

8.7.1726: Skjøte fra Christen Erichsen Berg nå boende på nedre Nes i Gran og lensmann Gregers Pedersen Granvollen til Iver Jonsen Retrum på deres part i garden Retrum. Dette var en del av kirkegodset som de hadde kjøpt.<sup>162</sup>

<sup>151</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 328b, tinglyst 24.11.1724.

<sup>152</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 328b, tinglyst 24.11.1724.

<sup>153</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 329b, tinglyst 24.11.1724.

<sup>154</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 345b, tinglyst 27.7.1725.

<sup>155</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 345a, tinglyst 27.7.1725.

<sup>156</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 380a, tinglyst 26.3.1726.

<sup>157</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 397b, tinglyst 1.8.1726.

<sup>158</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 394b, tinglyst 27.6.1726.

<sup>159</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 394b, tinglyst 26.3.1726.

<sup>160</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 382a, tinglyst 26.3.1726.

<sup>161</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 395b, tinglyst 29.7.1726.

<sup>162</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 397a, tinglyst 29.7.1726.

30.12.1726: Skjøte fra Christen Berg og Gregers Pedersen Granvollen til Helge Andersen Solbjør på ødegarden Lund i Jevnaker. Dette var endel av kirkegodset som de hadde kjøpt.<sup>163</sup>

9.1.1727: Transport fra Christen Erichsen Berg boende på nedre Nes i Gran til Jørgen Christiansen Borlund på en pantobligasjon av 1.4.1721 på 890 riksdaler utgitt av Poul Christensen Berg i Land.<sup>164</sup>

16.5.1727: Pantebrev fra Endre Erichsen Svinning til Christen Berg for 143 riksdaler 3 ort 2 skilling mot pant i alle hans eiendeler.<sup>165</sup>

16.10.1727: Skjøte fra Christen Erichsen Berg boende på nedre Nes i Gran til korporal Povel Gulbrandsen på garden Heier i Lunner.<sup>166</sup>

18.10.1727: Pantebrev fra Ole Torstensen Smedshammer med samtykke fra sin kone Ragnild Erichsdtr. til Christen Erichsen Berg boende på nedre Nes for 134 riksdaler 3 ort 16 skilling mot pant i garden Smedshammer.<sup>167</sup>

24.11.1727: Prosten Anders Hammer stevnet Christen Berg for tinget i Gran vedrørende 20 riksdaler som han hadde lovet til *Grands Kierchitz Posetiv*.<sup>168</sup> Christen Berg møtte og erkjente sitt løfte. Han sa han ville betale og la fram 20 riksdaler i retten. Prosten sa seg fornøyd med dette og saken var derved avgjort.<sup>169</sup>

24.11.1727 ble det videreført en sak for tinget i Gran der *Madame* Anne Margrete Irgens hadde stevnet Christen Berg fordi han ikke ville etterleve en kontrakt dem imellom. Christen Berg møtte og ba om utsettelse til neste ting da han ville framlegge sin avregning i saken.<sup>170</sup> Saken ble tatt opp igjen 29.1.1728. Christen Berg møtte og sa at hva kontrakten vedkommer, så hadde Anne Margrete selv opphevet den ved at hun første høst i hans fravær flyttet til hans gard og der vinteren over holdt *sin Egen Minagie*. Kontrakten ble aldri nevnt den gang. Men han innrømmet at hun hadde til gode 250 riksdaler hos ham. Han sa at hun hadde mottatt 80 riksdaler i rede penger fra ham, samt husleie, brenneved og annen oppvarming. Lars Madsen møtte på vegne av Anne Margrete Irgens og la fram Christen Bergs obligasjon på 250 riksdaler datert 16.9.1723. Dom i saken ville bli avsagt neste dag.<sup>171</sup>

Saken ble tatt opp igjen den påfølgende 31.1.1728. Christen Berg møtte og la fram sin skriftlige regning i saken. Lars Elken og hans hustru Elsebeth Maria Nes møtte som vitner og fortalte at Christen Nes pleiet Anne Margrete Irgens på alle måter så godt han kunne i et halvt år, hun kunne gå i hans stabbur og kjeller når hun ville. Hun hadde fritt kammer og brenneved så lenge hun hadde vært der. I hennes kammer var det en god kakkelovn. Hun hadde hver dag fått melken av den beste melkekua. Dom i saken ble avsagt. Retten fant at kontrakten av 20.10.1724 ikke var blitt etterlevet og heller ikke var underskrevet på vegne av Anne Margrete Irgens som var en vergeløs enke. Den ble derfor ansett som ugyldig. Christen Berg ble dømt til å betale sin obligasjon av 16.9.1723 på 250 riksdaler samt renter på 54 rdr 16 s til Anne Margrete Irgens. Til avkortning i beløpet kom 99 rdr 2 m 9 s som han allerede hadde

<sup>163</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 576a, tinglyst 23.3.1730.

<sup>164</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 427b, tinglyst 7.3.1727.

<sup>165</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 559b, tinglyst 25.11.1729.

<sup>166</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 470b, tinglyst 26.11.1727.

<sup>167</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 560a, tinglyst 25.11.1729.

<sup>168</sup> Positiv: Lite, flyttbart orgel (Otto Kalkar: Ordbog til det ældre danske sprog (1300-1700), Kbh1881-1907, bind III, side 502).

<sup>169</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 5a.

<sup>170</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 5b. Den foregående tingboka er ikke bevart. så sakens begynnelse er ikke kjent.

<sup>171</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 19b.

betalt samt husleie av et kammer og annen oppvarning i 3 år og 3 måneder på tilsammen 19 rdr 2 m. Restbeløpet på 185 rdr 7 s skulle han betale innen en halv måned i tillegg til saksomkostninger på 10 rdr.<sup>172</sup>

24.11.1727 ble det videreført en sak for tinget i Gran der forpakteren Hans Herchestad hadde stevnet Christen Berg *til at bevise hvad hand andragit haver*. Christen Berg møtte og sa at han hadde ikke med seg *dend om Excecutions ophefuelse faldene Memorial og Resolution*, men han hadde med seg og la fram *dend om Consuptions befrielse passerede Supplichqve og derpaa faldene Resolution* datert 26.11.1726. Han sa at i tillegg til sin påboende gard brukte han halvparten av gard sammen med en annen bruker. Han hadde ellers også en gard i Jevnaker, men den hadde han solgt forleden år. Videre sa han hadde kjørt opp noen tønner salt som han hadde solgt til allmuen i Land, og at han på vegne av sin sønn som bor i Christiania hadde solgt noe tobakk. Han var dessuten eier av halvparten av Grans kirker med tilhørende jordegods, men dette var mer til utgift enn til fordel. Han ba om utsettelse til neste ting da han ville framskaffe den omtalte resolusjon.<sup>173</sup>

(Saken dreide seg vel om betaling av konsumpsjonsskatt. Innkreving av konsumpsjonsskatten var på den tiden forpaktet bort til private).

Saken ble tatt opp igjen 16.3.1728. Forpakteren Hans Herchestad var død, og på vegne av dødsboet møtte Knud Larsen. Gregers Pedersen Granvollen møtte på vegne av Christen Berg. Lars Nedre Hilden møtte på vegne av Erich Christensen Berg og la fram hans borgerbrev utgitt av Christiania magistrat 30.1.1727 som beviste at han var antatt som borger i Christiania. Knud Larsen mente at Christen Berg var pliktig til å betale konsumpsjon siden han 1) hadde to avlsgarder, nemlig Heier i Jevnaker og øvre Nes i Gran, 2) drev handel, og 3) var *Proprietaire* av Grans kirker. I følge de forskjellige forordninger var han derfor pliktig å betale tilsammen 20 riksdaler for seg og sin hustru og en tjenstedreng og en tjenstepike. Dom ble avsagt. Retten fant at Christen Berg var pliktig til å betale konsumpsjon som følge av hans gardsbruk og handel med tobakk, men ikke fordi han var medeier av kirkene i Gran.<sup>174</sup>

22.1.1728: Pantebrev fra Hans Johansen Gårder i Østsinni i Land til Christen Erichsen Berg på 598 riksdaler mot pant i hans påboende gard Gårder.<sup>175</sup>

29.1.1728 ble det på tinget i Gran videreført en åstedsrettsak fra Torsetera i Brandbu der Christen Erichsen Nes hadde stevnet Hover Nes og Jacob Joensen Røyken med flere vedrørende innhegning av setervollen. Partene møtte for retten, unntatt Ole Bålerud og Ole Smedshammer. Vitnene som ble avhørt fortalte at Hover Nes og Jacob Røyken aldri hadde hatt noe beite hjemme fra garden og opp til Torsetra. Setra sa de lå i fellesmarken for en del av gardene i Brandbu. Retten fant at Christen Berg som bruker av øvre Nes hadde retten til å bruke Torsetra om sommeren og de innstevnte ble pålagt å fjerne de huser og gjerder de hadde satt opp.<sup>176</sup>

29.1.1728: Christen Erichsen Berg stevnet Jul Gullerud for en ubetalt gjeld på 12 riksdaler i følge en dom samt 5 lass høy for 5 riksdaler. Videre var Ole Evjestuen stevnet for 1 tønne salt som han hadde mottatt på vegne av Halvor Nordrok i Land og ikke levert. Jul Gullerud møtte ikke. Ole Evjestuen møtte og ganske benektet å være skyldig noe. Han hadde riktignok

<sup>172</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 22a.

<sup>173</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 6b. Den foregående tingboka er ikke bevart. så sakens begynnelse er ikke kjent.

<sup>174</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 46b.

<sup>175</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 489n, tinglyst 16.7.1728.

<sup>176</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 16a.

mottatt 3 tønner salt av Christen Berg i Christiania en gang på vegne av Halvor Nordrok, men disse hadde han straks betalt. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>177</sup>

Saken ble tatt opp igjen 19.4.1728. Gregers Pedersen møtte på vegne av Christen Berg og ba om utsettelse av saken til neste ting da han ville skaffe bevis for kravet. Jul Gullerud møtte med sin kontra-regning og kontra-stevning i saken. Han ba om avhør av sine vitner. Saken ble som ønsket utsatt til neste ting.<sup>178</sup>

Saken ble tatt opp igjen 20.8.1728. Jul Hansen Gullerud møtte og la fram sin motregning mot Christen Berg der han hevdet at Christen Berg hadde mottatt en del staur, never og spon. Det omtalte høyet hadde vært bare en dott med gammelt råttent høy som dyrene ikke ville ha. Han ble av retten bedt om å skaffe bevis for at han hadde lervert dette innen neste ting.<sup>179</sup>

Saken ble tatt opp igjen 27.11.1728. Begge parter møtte. Jul Gullerud erkjente at han ikke hadde betalt de 12 riksdaler som han var pålagt i omkostninger ved en dom av 1.9.1723. Men han hevdet at Christen Berg hadde ettergitt dette i forbindelse med et makeskifte om garden Retrum. Han hadde kalt inn to vitner, Mari Olsdr. Egge og Hans Olsen Berven. Christen Berg protesterte mot at Hans Olsen Berven skulle vitne, siden han var en brørsønn av Jul Gullerud. Mari Olsdr. Egge fortalte at Jul Gullerud hadde levert en del never og spon til Christen på Nes. Saken ble utsatt til 24. januar da dom ville bli avsagt.<sup>180</sup>

Saken ble tatt opp igjen 24.1.1729 og dom ble avsagt. Retten fant det bevist at Jul Hansen Gullerud var skyldig 12 riksdaler til Christen Berg i omkostninger ved en dom i en åstedsrettsak på Nes 1.9.1723. Videre var det bevist at de 5 riksdaler som Jul Gullerud var idømt i omkostninger i en rettsak om garden Retrum var blitt ettergitt av Christen Berg. Disse 5 riksdaler skulle derfor komme til avkortning i gjelden. De øvrige poster i Jul Gulleruds regning fantes det ikke bevis for. Når det gjald det høyet som lå på Gullerud da Jul overtok garden fra Christen, så kunne vitner fortelle at dette var råttent og bedervet. Kravet om betaling for dette ble avvist. Jul Hansen Gullerud ble derfor dømt til å betale resten av gjelden på 7 riksdaler innen 15 dager.<sup>181</sup>

31.1.1728 ble det på tinget i Gran videreført en sak fra sist sommer der Hover Nes og Christen Nes (også kalt Christen Berg) hadde stevnet Anders Toverud fordi han hadde revet et gjerde på deres slåtteland Hermansrud. Anders Toverud møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>182</sup>

Saken ble tatt opp igjen 16.3.1728. Anders Toverud møtte ikke. De innkalte vitner fortalte at søndagen før St. Hans sist sommer hadde de vært på setra Hermansrud som tilhører Hover og Christen Nes og sett at Anders Toveruds tjenestepike Gunild Hansdr. og Anders Toveruds datter Goroe Andersdr. rev ned gjerdet som sto omkring setervollen og med vilje slapp inn Anders Toveruds kuer, sauer og geiter. På spørsmål hadde jentene svart at Anders Toverud hadde bedt dem om å gjøre det. Saken ble utsatt til 19. april da dom ville bli avsagt.<sup>183</sup>

Saken ble tatt opp igjen 19.4.1728 og dom ble avsagt. Anders Toverud ble dømt til å betale erstatning til Hover og Christen Nes for den skade hans krøtter hadde forårsaket på setervollen som følge at hans tjenestepike og datter hadde åpnet gjerdet.<sup>184</sup>

24.3.1728: Pantebrev fra Ole Corfisen Bålerud i Gran til Christen Erichsen Berg for 128 riksdaler mot pant i garden Bålerud.<sup>185</sup>

<sup>177</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 19b.

<sup>178</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 57b.

<sup>179</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 112b.

<sup>180</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 152a.

<sup>181</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 162a.

<sup>182</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 21b.

<sup>183</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 47b.

<sup>184</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 56b.

<sup>185</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 494a, tinglyst 30.7.1728.

16.4.1728: Pantebrev fra Tollof Knarud til Christen Erichsen Berg for 221 riksdaler.<sup>186</sup>

4.5.1728: Pantebrev fra Elling Siverson Skiaker i Østsinni i Land til Christen Erichsen Berg boende på nedre Nes i Gran for 349 riksdaler mot pant i garden nedre Skiaker med underliggende Bøsumseter.<sup>187</sup>

1.6.1728: Skjøte fra Christen Berg til sin sønn Erich Christensen Berg på garden Nes med underliggende *Kruchjordet* i Gran.<sup>188</sup>

14.6.1728: Pantebrev fra Engebret Iversen Rå i Gran til Christen Berg på Nes for 530 riksdaler mot pant i garden Rå.<sup>189</sup>

19.7.1728: Pantebrev fra Niels Iversen Tomt til Christen Erichsen Berg for 123 riksdaler mot pant i garden Tomt.<sup>190</sup>

3.8.1728: Christen Nes stevnet Erich Gulbrandsen Løken for tinget i Jevnaker for en ubetalt gjeld på 2 rdr 3 m som han hadde kausjonert for sin bror Gulbrand Gulbrandsen. Videre var Østen Løken stevnet for 2 rdr 3 m 17 s, Gulbrand Huser for 2 rdr og Niels Løken for 2 rdr 6 s. Ingen av de innstevnt møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>191</sup>  
Saken ble tatt opp igjen 1.12.1728. Erich Gulbrandsen hadde betalt gjelden for sin bror Gulbrand Gulbrandsen. De øvrige innstevnte hadde ikke betalt og møtte ikke for retten. Saken ble stilt i bero til neste ting.<sup>192</sup>

20.8.1728: Lars Jonsen Bjørge stevnet Christen Berg for tinget i Gran fordi han hadde forhøyet pantet i 3 fjerdinger i garden Huser som hans mors bestemor Ragne Huser hadde satt bort til Rasmus Aastensen Horgen for 75 riksdaler. Pantet var gått i arv til Ingeborg Hansdtr. Horgen. Christen Berg som var formynder for henne hadde senere overdratt pantet til Jon Hansen Rosendal for 150 riksdaler. Lars Bjørge hevdet at garden Huser var hans rette og sanne odel og at han hadde rett til å innløse pantet for 75 riksdaler. Christen Berg møtte ikke. De innkalte odelsvitner møtte heller ikke. Siden saken var å betrakte som en odelsløsningssak, ble Lars Jonsen Bjørge bedt om å stevne saken på nytt for behandling på odelsgodset Huser.<sup>193</sup>

18.10.1728: Pantebrev fra Niels Iversen Tomt til Christen Erichsen Berg for 140 riksdaler mot pant i et nytt oppbygd kvernbruk og bruk av fisketeine i dette inntil pengene er betalt.<sup>194</sup>

25.11.1728: Skjøte fra Christen Erichsen Berg med sin kones samtykke til Povel Tostensen Nes på den anparten av garden Nes som Povel beboer. Dette var blant Grans kirkegods som han hadde kjøpt.<sup>195</sup>

28.11.1728: Pantebrev fra Gul Gulbrandsen Framstad til Christen Erichsen Berg boende på nedre Nes for 463 riksdaler mot pant i garden søndre Framstad.<sup>196</sup>

<sup>186</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 233a, tinglyst 29.7.1729.

<sup>187</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 489b, tinglyst 16.7.1728.

<sup>188</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 496b, tinglyst 30.7.1728.

<sup>189</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 526b, tinglyst 21.3.1729.

<sup>190</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 560a, tinglyst 25.11.1729.

<sup>191</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 109a.

<sup>192</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 158b.

<sup>193</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 110b.

<sup>194</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 560b, tinglyst 25.11.1729.

<sup>195</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 530b, tinglyst 21.3.1729.

<sup>196</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 560b, tinglyst 25.11.1729.

6.12.1728: Auksjonskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til Erich Christensen Berg. Garden vestre Nes ble solgt på auksjon 22.11.1728 til Christen Erichsen Nes på vegne av hans sønn Erich Christensen Nes.<sup>197</sup>

2.5.1729 ble det holdt odelsrettsak på garden Huser i Gran. Lars Jonsen Bjørge hadde stevnet Christen Erichsen Berg for at han skulle motta 75 riksdaler i pantepenger som hans mors bestemor Range Huser hadde pantsatt garden for til Rasmus Aastensen Horgen. Lars Bjørge hevdet at han var odelsberettiget til godset. Garden hadde en skyld på 1 skippund, derav var 3 fjerdinge odelsgoods. Christen Berg hadde solgt disse 3 fjerdinge til Haldor Bjørge. Det ble opplyst at Hans Bjørge var gift med datteren til Hans Amundsen Horgen som var en bror av Christen Bergs hustru. Haldor Bjørge var stevnet, men Christen Bergs hustrus søster Birgite Amundsdr. Gulden var ikke stevnet. Videre var Torgrim Rønnerud stevnet, han hadde vært gift med Christen Bergs hustrus søster Kari Amundsdr. Siden ikke alle som eide arveparter i garden Huser var innkalt, ble Lars Jonsen Bjørge bedt om å stevne disse før saken kunne behandles videre.<sup>198</sup>

Saken ble tatt opp igjen 25.4.1730. Lars Jonsen Bjørge møtte og la fram sin stevning mot Christen Berg på vegne av hans hustru, Ingebor Horgen, Berte Gulden og Torgrim Rønnerud på vegne av sin hustru for å høre vitner om 3 fjerdinge odelsgoods som hans mors bestemor Ragne Huser hadde pantsatt til Rasmus Aastensen Horgen og som etter hans død var fordelt mellom arvingene. Videre var Haldor Bjørge som hadde kjøpt godset av Christen Berg. En rekke vitner ble avhørt for å bevise Lars Bjørges odelsrett. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>199</sup>

Saken ble tatt opp igjen på tinget på Granvollen 3.8.1730 og dom ble avsagt. Lars Jonsen Bjørge hadde ikke kunnet føre noe klart bevis for at de 3 fjerdinge i garden Huser hadde vært hans oldemors odell og kunne derfor ikke tilkjennes noen løsningsrett. Dessuten hadde godset tilhørt Christen Berg og Haldor Bjørges familie i over 100 år. De ble derfor frikjent for Lars Bjørges tiltale.<sup>200</sup>

19.7.1729: Jørgen Borlund på vegne av Christen Berg stevnet flere av hans debitorer for tinget i Land. Augustinius Øksne var skyldig 6 rdr 1 m 12 s. Videre var også Jacob Brenna stevnet. Ingen av de innstevnte møtte og saken ble utsatt til neste ting.<sup>201</sup>

Saken ble tatt opp igjen 14.11.1729. Av de innstevnte møtte kun Ole Jonsen Kinnslien som hevdet at han hadde betalt 5 rdr til avdøde Niels Granum som hadde fordret dette på vegne av Christen Nes. Jørgen Borlund som møtte på vegne av Christen Nes la fram en regning som viste at gjelden var på 5 rdr 3 m og at 4 rdr var betalt til Niels Granum. Hans Tranholt møtte på vegne av Anders Olsen Narum og viste en kvittering på at hans gjeld var betalt 19.10.1729. De følgende ble dømt til å betale sin gjeld innen en halv måned: Augustinius Øksne 6 rdr 1 m 12 s, Tøres Brurud 6 rdr 2 m 6 s, Johanes Grinvollen 5 rdr 1 m, Halvor Nordrok 16 rdr, Hans Caspersen 10 rdr 1 m 2 s, Hans Svendsen Ske 9 rdr 3 m, Even Grime 6 rdr 3 m 6 s, Christopher Nordereng 2 rdr 3 m, Hans Knudsen Askvik 1 rdr 2 m 16 s, Joen Holtrud 3 rdr 1 m 12 s, Jacob Brenner 4 rdr 14 s, Joen Bjørlien 5 rdr 3 m 5 s, Ole Ringstad 4 rdr, Peder Søfferud 8 rdr 2 m 18 s, Tosten Mo 5 rdr 1 m, Niels Isachsen Struksnes 5 rdr 2 m, Niels Bertelsen Hov 3 rdr, Niels Stephensen Hov 2 rdr 1 m 8 s, Tollof Sedal 6 rdr 4 s.<sup>202</sup>

30.7.1729 hadde Christen Berg innstevnet Jacob Joensen Røyken for tinget i Gran fordi han på tross av en dom ikke ville ryddiggjøre fraflytte den anpart som han i mange år hadde brukt

<sup>197</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 527a, tinglyst 21.3.1729.

<sup>198</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 201a

<sup>199</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 328b.

<sup>200</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 44a.

<sup>201</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 225b.

<sup>202</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 275a.



på Torseteren som tilhørte garden øvre Nes. Jacob møtte ikke. Christen Berg la fram for retten en dom som var blitt avsagt 29.1.1728. Retten bestemte at Jacob Røyken straks måtte rette seg etter denne dommen og oppgi sin bruk av setera.<sup>203</sup>

28.11.1729: Christen Erichsen Berg stevnet Erich Mørtvedt for en ubetalt gjeld på 37 rdr 1 m 17 s. Gjelden kom av at Christen Berg hadde betalt kongelige skatter på hans vegne. Christen Bergs sønn Erich Christensen Berg møtte og la fram dokumenter som bevis for kravet. Erich Mørtvedt møtte ikke, men han hadde innrømmet ovenfor stevnevitnene at kravet var riktig. Erich Mørtvedt ble av retten dømt til å betale sin gjeld innen en halv måned.<sup>204</sup>

25.1.1730: Christen Erichsen Berg stevnet sin husmann Asbiørn Erichsen Jønnes for tinget i Gran fordi hans sønn Erich Asbiørnsen sist år hadde vært i den nyoppbygde kirken på Nes og stjålet noen bord som skulle brukes til kirken og tatt med hjem til faren. Erich hadde siden vervet seg som soldat. Asbiørn Jønnes og sønnen Erich møtte ikke. De innkalte vitner ble avhørt. Jon Jønnes og Engebret Malkjærn fortalte at 3 uker før jul hadde de sett Erich Asbiørnsen og hans søster Dorthe komme roende til over til vestsiden av Randsfjorden. Siden det var dårlig vær hadde de ropt til dem og spurt om de kunne få bli med i båten hjem til Jønnes. De hadde da sett at det lå en del bord i bunden av båten. De hadde spurt Erich hvor han hadde fått dem fra og han hadde svart at han hadde fått dem av Christen Nes. Senere hadde Jon Jønnes vært hjemme hos Asbiørn Jønnes som hadde sagt at *den Diefvels guten* hadde tatt bordene fordi han ikke hadde fått noe korn på borg hos Christen Nes. Asbiørn sa at hvis Jon ville tie med det, skulle han få halvparten av bordene. Jon svarte at han ville ikke vite av sådant. Christen Berg ba om utsettelse av saken siden de to innstevnte ikke møtte.<sup>205</sup>

Saken ble tatt opp igjen 1.5.1730. Asbiørn Erichsen og sønnen Erich Asbiørnsen møtte ikke. Christen Berg møtte og ba om utsettelse til neste ting siden Asbiørn Erichsens kone og sønnen Erich Asbiørnsen var svært syke.<sup>206</sup>

Saken ble tatt opp igjen 16.1.1731. De innstevnte møtte heller ikke denne gang. Dom ble avsagt. Retten fant det bevist ved vitner at Asbiørn Erichsen hadde skjult de bord som hans sønn gevorben soldat Erich Asbiørnsen hadde stjålet fra Christen Berg ved Nes kirke. Husmannen Asbiørn Erichsen måtte for slik utroskap mot sin husvert miste sin husmannsplass og fraflytte den til førstkommende fardag. I tillegg måtte han betale sakens omkostninger.<sup>207</sup>

25.1.1730: Christen Erichsen Berg stevnet de følgende for ubetalt gjeld: Torgier Askim for 6 rdr 1 m 16 s, Jon Tingelstad for 6 rdr 3 m 16 s, Gudmund Stadstad for 5 rdr 2 m, Lars Abrahamsen for 1 rdr, Elling Erichsen Dvergsteneie for 2 m, Elling Nielsen og hans kvinne Mari kremmer for 6 rdr, Povel Helgaker for 1 rdr, og Rasmus Framstad for 5 rdr. Povel Helgakers kvinne Mari Olsdtr. møtte og sa at kravet var riktig og lovte å betale snarest. Mari kremmer møtte og hevdet at hun ikke var skyldig mer enn 1 rdr 2 m. Ingen av de andre møtte og saken ble utsatt til neste ting.<sup>208</sup>

Saken ble tatt opp igjen 1.5.1730. Christen Berg møtte og la fram sin regning mot Mari kremmer. Hun møtte og innrømmet at denne var riktig. De øvrige innstevnte møtte ikke. Dom ble avsagt. De innstevnte ble pålagt å betale sin gjeld til Christen Berg innen en halv måned.<sup>209</sup>

<sup>203</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 233b.

<sup>204</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 282b.

<sup>205</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 293b.

<sup>206</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 331b.

<sup>207</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 89b.

<sup>208</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 294a.

<sup>209</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 332b.

8.3.1730: Christen Erichsen Berg fra Gran sogn stevnet Rejer Siversen Skolmen for tinget i Land for en ubetalt gjeld på 44 rdr med rente. Den innstevnte møtte ikke, men stevnevitnene bevitnet at hans kone hadde vedstått gjelden da stevningen ble forkynt. Rejer Skolmen ble av retten dømt til å betale sin gjeld innen en halv måned.<sup>210</sup>

21.3.1730: Gran sogns kirkekjøpere Christen Erichsen Berg og Gregers Pedersen Granvollen møtte på tinget i Gran og sa at kirkens inntekter var så dårlige at de neppe kunne dekke kirkenes nødvendige vedlikehold. De ba om et tingsvitne om hvordan det tidligere hadde forholdt seg med vedlikeholdet av den søndre kirke som står like ved Grans hovedkirke på samme kirkegård. De hevdet det var nesten umulig for dem å vedlikeholde denne med de årlige inntekter som kirkene hadde. Lars Madsen Hougaard, Ole Helgum og Hans Knutstad møtte som vitner. I 1685 i sogneprest Christopher Mortensens tid var tårnet på den søndre kirke så forfallent at det måtte rives og bygges opp på nytt. Kostnadene til dette ble dekket ved at hver fullgard i bygda betalte 1 riksdaler og tilsvarende for de mindre gardene. Da det viste seg at det ikke var nok, måtte hver fullgard betale ytterligere 1 riksort. Dessuten ble materialer og tømmer hugget i skogen og kjørt fram av allmuen. Det var mange som ikke klarte å betale, og kirkebyggeren Ole Helmen hadde da stevnet disse. Siden ble alt betalt. Ole Helgum fortalte at han den gang hadde vært med som svein og arbeidet på kirketårnet. Etter at tårnet var ferdig, hadde Peder Langeland reist omkring i sognet et år eller to for å inndrive pengene. Tjenestefolkene i sognet hadde også betalt litt, alt ettersom de hadde råd til.<sup>211</sup>

1.5.1730: Christen Erichsen Berg stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Gul Framstad for 463 rdr med rente samt 1 kvarter sild som kostet 1 rdr 1 m, Brynild Morstad for 11 rdr 2 m 9 s, Cornelius Tuv for 1 rdr 3 m 16 s, Ole Gulbrandsen Morstad for hestehold som han var skyldig til oberst Berthou og som Christen hadde betalt for ham 1 rdr 2 m samt for flekk og kjøtt 1 rdr 3 m og til rest på 1 tønner rug 2 m 12 s tilsammen 4 rdr 4 s, Erich Ellefsrud for 1 års resterende renter av 40 rdr som er 2 rdr samt 1 m 6 s tilsammen 2 rdr 1 m 6 s, og Bent Tuv for 3 rdr 3 m 8 s. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>212</sup>

Saken ble tatt opp igjen 3.8.1730. Partene møtte på begge sider. Gul Framstad erkjente at kravet mot ham var riktig. Han ba om utsettelse til neste ting, innen da ville han gjøre opp for seg. Christen Berg godtok utsettelsen.<sup>213</sup>

Saken ble tatt opp igjen 17.1.1731. Ingen av de innstevnte debitorer møtte. Lensmannen Gregers Pedersen møtte på Christen Bergs vegne og ba om at saken ble stilt i ro til neste ting i påvente av at noen ville betale gjelden.<sup>214</sup>

23.3.1730: Christen Berg stevnet Mari Rasmusdtr. Hovland for tinget i Jevnaker for en ubetalt gjeld på 5 rdr og Christopher Sevaldsen Kårstad for 5 rdr 12 s. Mari Hovland møtte og nektet for å være skyldig noe til Christen Berg eller hans sønn Erich Christensen, hun hadde aldri hatt noens slags handel med dem. Christopher Kårstad møtte også og likeledes nektet for å være skyldig den minste skilling. Saken ble stilt i bero til neste ting slik at nærmere bevis for kravene kunne skaffes.<sup>215</sup>

24.7.1730 ble det holdt åstedetsrettsak på Engen på vestsiden av Randsfjorden, under garden Nes. Christen Berg og hans sønn Erich Christensen Berg hadde stevnet sine naboer på øvre Nes Povel Torstensen og Lars Endresen, Engebret og Jacob Røyken, samt Hans Strande,

<sup>210</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 317b.

<sup>211</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 321b.

<sup>212</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 332a.

<sup>213</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 45a.

<sup>214</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 91a.

<sup>215</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 50, folio 324b.

Erich Gjerviken, Tore Horn og Anders Toverud for å overvære skifte og dele mellom deres garder.<sup>216</sup>

25.7.1730 ble det holdt åstedsrettsak på ødegarden Jønnes som hørte under garden nedre Nes i Gran. Christen Berg hadde stevnet Anders Olsen Berven og hans far Ole Hansen Berven fordi de hadde åvirket en bråte inne på hans eiendom Jønnes. Ole Berven møtte, men ikke sønnen Anders. Christen Berg la fram et skriv fra Anders Berven som erklærte at han var fornøyd med at Christen Berg beholdt det omstridte stykke utmark sør for Jønnes. Christen Berg godtok dette.<sup>217</sup>

3.8.1730: Christen Berg stevnet Lars Endresen Nes for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 226 riksdaler. Lars Nes møtte ikke. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>218</sup>

Saken ble tatt opp igjen 15.1.1731. Christen Berg møtte og la fram en dom av 28.4.1727 samte en separat regning av 28.2.1730 som bevis for sitt krav. Dom ble avsagt og Lars Endresen Nes ble pålagt å betale sin gjeld innen en halv måned.<sup>219</sup>

15.11.1730: Christen Berg fra Gran sogn stevnet en del av sine debitorer for tinget i Land. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting da de følgende ble pålagt å møte: Siver Østensen Flatlien, Ole Michelsen Kompelien, Ole Torsen, Peder Bodtelsen Brager, Peder Søfferud, Iver Pedersen Søfferud, Laurits Svendsen Grime, Knud Hollingdalen, Lauridts Enger, Mads Sand, Even Øksne, Ragnil Granum, Peder Lauridsen Øverby, Ole Sveen og Erich Sandviken.<sup>220</sup>

Saken ble tatt opp igjen 13.6.1731. Hans Garder møtte på Christen Bergs vegne og opplyste at de følgende hadde betalt sin gjeld siden forrige ting: Mads Sand, Hans Christophersen Halmrast, Ole Michelsen Kompelien, Peder Larsen Øverby, Peder Botelsen Brager, Lars Enger, Siver Østensen Flatlien, Erich Svendsen Sandviken, Even Øksne, Lars Svensen Grime, Ragnil Granum, Peder Søfferud og Iver Peders husmann på Søfferud. Videre ble stevningen mot Ole Sveen og Ole Toresen trukket tilbake. Den eneste som ikke hadde betalt sin gjeld var Knud Hollingdalen som var skyldig 9 rdr 1 m 2 s. Han møtte og aldeles nektet for å være skyldig noe. Hans Garder la fram for retten et gjeldsbrev fra Knud Hollingdalen til Jørgen Nes på dette beløpet. Kravet var overdratt til Christen Berg som selv ville inndrive pengene. Knud Hollingdalen nektet for å være skyldig noe til Jørgen Nes, han hevdet å ha levert tømmer som betaling. Dette var han villig til å avlegge ed på. Han hadde glemt å få tilbake gjeldsbrevet. Knud Hollingdalen avla deretter ed på at gjelden til Jørgen Nes var betalt for 17 år siden. Hans Garder sa seg fornøyd med dette og Knud Hollingdalen ble derved frikjent for kravet.<sup>221</sup>

3.1.1731: Skjøte fra Christen Nes med samtykke fra sin kone til ungar og soldat Gulbrand Erichsen på garden øvre Nes og underliggende *Krugjorde*.<sup>222</sup>

3.1.1731: Pantebrev fra soldat Gulbrand Erichsen til Christen Berg for 400 riksdaler mot pant i garden øvre Nes med underliggende *Krugjorde*.<sup>223</sup>

---

<sup>216</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 36a.

<sup>217</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 37b.

<sup>218</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 45a.

<sup>219</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 86a.

<sup>220</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 76a.

<sup>221</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 119b.

<sup>222</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 636b, tinglyst 28.11.1731.

<sup>223</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 636b, tinglyst 28.11.1731.

13.3.1731: Christen Erichsen Berg stevnet Hans Hendrichsen Tranholt for tinget i Land for en ubetalt gjeld på 19 rdr 2 m 16 s med rente. Videre var Hans Sand stevnet for 3 rdr 1 m. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>224</sup>

10.8.1731 ble retten betjent på husværet Engen som tilhørte garden Nes på vestsiden av Randsfjorden. Christen Berg som bodde på Nes hadde stevnet samtlige innbyggere i Vasslia i Tingelstadfjordingen i Gran, nemlig Anders Kløvstad, Erich Haug, Aasten Haug, oppsitterne på begge Hov-gardene og på Rekken med flere, fordi de gikk over Toveruds eiendeler og inn på Nes sin eiendom både med hugst og risbrudd og annet åvirke. Han ønsket å få fastsatt grensen mellom Toverud og Nes. Ingen av de innstevnte møtte. Prokurator Bronsdorph møtte på vegne av Toveruds eier kanselliråd Stochflet og la fram et forlik av dato 10.6.1686 mellom oppsitterne i Vasslia og Brandbu om hvordan de skulle forholde seg med hugst og eiendomsgrenser. Videre la han fram en dom av 13.6.1710 som fastsatte grensene for garden Toverud. Christen Berg la fram to dommer av 3.6.1720 og 27.8.1721. Langt om lenge møtte Torger Olsen Rekken på vegne av de innstevnte og sa at ikke alle av deres garders eiere var stevnet på lovlig vis. Saken ble utsatt til nestkommende sommer.<sup>225</sup>

22.1.1732: Christen Berg stevnet de følgende for ubetalt gjeld: Endre Svinning for 143 rdr 3 m 2 s med rente, Simen Stensrud for 230 rdr med rente, Engebrigt Rå for resterende rente 79 rdr 2 m, Engebrigt Røyken for 44 rdr 1 m 12 s med rente, Amund Rå for 2 m 16 s, Tosten Nedre Hilden for 1 rdr, Halvor Nedre Hilden for 1 rdr, Anders Haug for 3 rdr 2 m, Jacob Sørum for 2 rdr 2 m, Jørgen Strande for resterende tiende 1 rdr, Jon Bølhaugen for 1 rdr 2 m, Engebrigt Hennung for 2 rdr 2 m 12 s, Stephen Alm for 3 års resterende rente tilsammen 10 rdr, Gulbrand Smedvollen for 2 rdr 2 m 2 s, Knud Neshaugen for 2 rdr 2 m 4 s, Gunder Jonsen Røykeneie 1 m 9 s, og Mads Molstad for 5 rdr 1 m 10 s. Ingen av de innstevnte møtte. Erich Christensen Berg møtte og la fram flere obligasjoner som bevis for kravene. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>226</sup>

Saken ble tatt opp igjen 12.5.1732. Ingen av de innstevnte møtte. Christen Berg sa at noen av dem hadde betalt gjelden eller deler av den. Dom ble avsagt. De som ikke hadde gjort opp for seg ble dømt til å betale sin gjeld innen en halv måned.<sup>227</sup>

22.1.1732: Christen Berg stevnet en del av allmuen i Gran sogn som ikke hadde sørget for framskjøring av materialer til bygging av den nye kirken på Nes. Hver fullgard skulle svare for 1 rdr 2 m 12 s, hver halvgard for 1 rdr 8 s og hver ødegard for 3 m 7 s i følge vedtak av prosten og 8 menn. Ingen av de innstevnte møtte, unntatt Peder Skjervum. Han sa at han hadde ikke brukt garden Skjervum det året kirken ble bygd, han hadde da bodd i Jevnaker. Anders Askim møtte og sa at han hadde ingen husmann som skulle svare de påkrevde 12 s, det samme gjaldt Hans Askim. Citantens sønn Erich Berg ba om utsettelse til neste ting.<sup>228</sup> Saken ble tatt opp igjen 12.5.1732. De innstevnte som ikke hadde betalt ble ropt opp, men ingen av dem møtte. Dom ble avsagt og de skyldige ble dømt til å betale innen en halv måned.<sup>229</sup>

22.1.1732: Peder Gregersen Hvamstad stevnet en rekke av sin svigerfar Christen Bergs debitorer for ubetalt gjeld. Fordringene hadde svigerfaren overdratt til ham.<sup>230</sup>

<sup>224</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 120a.

<sup>225</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 173b.

<sup>226</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 222b.

<sup>227</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 267a.

<sup>228</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 223a.

<sup>229</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 267b.

<sup>230</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 224b.

22.1.1732: Christen Berg stevnet Hans Nedre Askim for tinget i Gran fordi han hadde gått over Toverudelva og innpå Brandbufjerdingsens hjemraster og der åvirket en del løv og beit. Den innstevnte møtte ikke. Saken ble henvist til ny stevning og behandling på åstedet.<sup>231</sup>

22.1.1732: Kirkeeierne i Gran Christen Berg og Gregers Pedersen Granvollen stevnet en del husmenn i Gran for tinget fordi de ikke hadde betalt de årlige 8 skilling som de var pliktig til kirkene. Ingen av de innstevnte møtte, unntatt Torchiel Nielsen Framstadeie som lovte å betale. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>232</sup>

Saken ble tatt opp igjen 12.5.1732. Ingen av de innstevnte møtte. Dom ble avsagt og de skyldige ble dømt til å betale innen en halv måned.<sup>233</sup>

6.3.1732: Pantebrev fra Lars Sindresen Rekken til Christen Erichsen Berg for 544 riksdaler mot pant i garden Rekken.<sup>234</sup>

16.3.1732: Pantebrev fra Ole Hansen Bjørge til Christen Erichsen Berg for 200 riksdaler mot pant i garden Bjørge med underliggende ødegarder.<sup>235</sup>

22.3.1732: Fogden Nernst stevnet Ole Kleboe for tinget i Gran fordi han hadde *ladet falde utilbørlige og Strafverdige ord om den hellige Gud og Deres kongl. May<sup>t</sup>*. Blant de vitner som var innkalt var *Christen Berg af alder 64 Aar*.<sup>236</sup>

12.5.1732: Kirkeeieren Christen Berg stevnet Kaare og Ole Rossum for tinget i Gran fordi de ikke hadde betalt kirkens anpart av tienden av garden Rossum i de 9 årene han hadde vært kirkeeier. De hadde begrunnet dette med at Rossum var lensmannens frigard. De innstevnet møtte ikke. Lensmannen Gregers Pedersen Granvollen møtte og sa at Kaare og Ole Rossum hadde betalt til ham både kongens og kirkens anpart av tienden. Rossum hadde vært både hans og hans forgjengeres frigard. Han ville skaffe bevis for dette og ba om utsettelse til neste ting.<sup>237</sup>

Saken ble tatt opp igjen 24.3.1733. Begge parter møtte. Gregers Pedersen Granvollen hevdet at Rossum hadde vært frigard for bygdas lensmann i over hevds år. Saken ble tatt opp til domsavsigelse førstkomende 24 april.<sup>238</sup>

Saken ble tatt opp igjen 24.4.1733 og dom ble avsagt. Retten fant det bevist at garden Rossum i lang tid hadde fulgt lensmannsombudet som skattefri gard. De tiltalte ble derfor frikjent for Christen Bergs krav.<sup>239</sup>

20.11.1732: Pantebrev fra Elling Nielsen Egge til Christen Erichsen Berg for 240 riksdaler mot pant i garden Midt-Egge i Gran.<sup>240</sup>

10.2.1733: Christen Erichsen Berg fra Gran stevnet Peder Pedersen Rud for tinget i Aurdal i Valdres for en ubetalt gjeld på 15 rdr 2 m for tobakk og brennevin som han hadde kjøpt. Peder Pedersen Rud møtte og sa at han var villig til å betale 4 rdr for ½ anker fransk brennevin og 11 rdr for 2 matter tobakk. De øvrige 2 m nektet han for å være skyldig. Han ba

<sup>231</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 225b.

<sup>232</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 226a.

<sup>233</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 267b.

<sup>234</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 678a, tinglyst 26.11.1732.

<sup>235</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 678a, tinglyst 26.11.1732.

<sup>236</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 257b.

<sup>237</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 51, folio 267a.

<sup>238</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 74b.

<sup>239</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 84b.

<sup>240</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 353, tinglyst 2.4.1742.

om utsettelse til neste ting med å betale de 15 rdr. Han klaget for øvrig over at en god del av tobakken hadde vært råtten.<sup>241</sup>

24.4.1733: Christen Berg stevnet Niels Iversen Tomt for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 443 rdr med påløpende renter fra 19.7.1730. Videre hadde han stevnet broren Niels Iversen Gamme som hadde kausjonert for 80 rdr av denne summen. Niels Iversen Tomt møtte, men Niels Iversen Gamme møtte ikke. Erich Christensen Berg møtte på vegne av faren og la fram Niels Tomts pantebrev på 180 rdr datert 24.4.1718, et annen på 123 rdr datert 19.7.1728 og en tredje på 140 rdr datert 18.10.1728. Niels Tomt tilstod at gjelden og rentekravet var riktig. Omsider møtte også Niels Gamme og erkjente at han hadde kausjonert for broren for 80 rdr. Dom ble avsagt. Niels Tomt ble dømt til å betale sin gjeld med påløpende renter innen en halv måned. Kausjonsbeløpet skulle kreves hos Niels Gamme hvis Niels Tomt ikke kunne betale fullt ut.<sup>242</sup>

24.11.1733: Pantebrev fra Gul Gulbrandsen Framstad med samtykke fra sin kone Karen Nielsdtr. til Peder Gregersen Hvamstad. Gul hadde lånt 480 riksdaler fra Peders svigerfar Christen Berg for å innløse garden Framstad. Lånet var nå overført til Peder.<sup>243</sup>

13.5.1734: Christen Erichsen Berg stevnet Lars Rekken for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på tilsammen 571 rdr, og Endre Svinning for en gjeld på 64 rdr. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>244</sup>

Saken ble tatt opp igjen 30.7.1734. Endre Svinning møtte og sa at han ikke visste sikkert hvor mye han var skyldig, siden han hadde betalt noe av gjelden. Han ba om utsettelse til neste ting, innen da ville han gjøre opp for seg. Lars Sindresen Rekken møtte ikke. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>245</sup>

Saken ble tatt opp igjen 30.11.1734. Endre Svinning møtte og innrømmet at han ennå ikke hadde betalt gjelden. Christen Berg godtok utsettelse til neste ting.<sup>246</sup>

Saken ble tatt opp igjen 24.3.1735. Endre Svinning møtte og tilstod at han stod til rest med 62 rdr. Lars Rekken møtte ikke. Dom ble avsagt. De innstevnte ble dømt til å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>247</sup>

1.6.1734 ble det holdt åstedsrettsak på Nesengen på vestsiden av Randsfjorden i Gran. Saken hadde vært behandlet på tinget 10.8.1731. Christen Erichsen Nes hadde stevnet en del av gardbrukerne i Vasslia fordi de i mot eldgamle beviser hadde åvirket på andre siden av Toverudelva og inne på Brandbufjerdingens hjemrast. Garden Toveruds eier kanselliråd Stochflet var også innkalt, men ingen møtte på hans vegne. Leilendingen Anders Toverud møtte. Christen Berg ba om at det måtte bli foretatt et riktig skjelne og dele mellom eiendommene til Toverud og Nedre Nes. Av de innstevnte fra Vasslia møtte Lars Hougaard, Lars Lysen, Ole Elken og Hans Jørgen Grinaker. Etter at retten hadde ventet en god stund møtte også Tore Askim, Anders og Torger Askim, dragon Niels Hansen på vegne av sin far Hans Nedre Askim, Joen og Hans Hole, Joen Staksrud, Henning Drøvdal, Ole Nielsen Rekken, Anders Hoversen Helmei på vegne av sin far Hover Helmei, Anders Olsen på vegne av sin far Ole Andersen Nedre Alm, og Ole Andesen Søndre Grinaker vegne av seg selv og sin nabo Michel Knudsen. En rekke av de innstevnte møtte ikke. Det ble hevdet at det var

<sup>241</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 50a.

<sup>242</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 84b.

<sup>243</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 714b, tinglyst 25.11.1733.

<sup>244</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 190b.

<sup>245</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 242b.

<sup>246</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 286a.

<sup>247</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 309a.

flere interesserte i saken som ikke var stevnet. Retten påla derfor Christen Berg å stevne disse før noe videre kunne foretas.<sup>248</sup>

17.7.1734: Christen Berg fra Gran prestegjeld stevnet de følgende for tinget i Land for ubetalt gjeld: Frans Hov først for 4 rdr 18 s og dernest 6 rdr 3 m 6 s som han opprinnelig var skyldig til avdøde Gulbrand Elken og som Ole Jørgensen Egge ble tildelt på skiftet etter ham og deretter betalt av Christen Berg. Peder Botolsen Brager 1 rdr 2 m 2 s. Hans Michelsen Øksne 2 rdr 3 m 8 s. Lars Øksne 16 s. Simen Michelsen Sandseie 3 m 12 s. Ole Grime 12 rdr 2 m. Tollef Sedal 6 rdr 2 m 16 s. Knud Rosta på Neseie 2 m. Ole Michelsen Kompelien 1 rdr 2 m 6 s. Ole Torstensen 2 rdr 3 m 16 s. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>249</sup>

Saken ble tatt opp igjen 12.3.1735. Ole Grime møtte og sa at han ikke var skyldig mer enn 11 rdr 1 m som han sa seg villig til å betale straks. Lensmann Iver Tomle som møtte på Christen Bergs vegne godtok dette. Lars Øksne møtte og hevdet at han ikke var skyldig noe og tilbød seg å avlegge ed på dette. Peder Botolsen sa at han hadde betalt sin gjeld sist vår og at han ikke lenger var skyldig noe. Hans Michelsen Øksne hadde ikke betalt noe av kravet. Simen Michelsen meldte at han hadde betalt sin gjeld til Christen Berg sist sommer. Flere av de innstevnte møtte ikke ved opprop. Men etter en stund møtte Knud Rosta som innrømmet at han var skyldig 2 m og betalte det straks til Iver Tomle. Dom ble avsagt. De som ikke hadde betalt sin gjeld ble dømt til å betale denne innen 15 dager.<sup>250</sup>

30.7.1734: Christen Erichsen Berg stevnet lensmann Gregers Gravollen for tinget i Gran for å høre Kaare og Ole Rossums forklaring om at deres tiende årlig er 4 ½ tønne bygg og en skjeppe rug, og at de leverer en tredjedel til sognepresten Christopher Bøyesen. Kaare og Ole Rossum stod fram og bekreftet at dette var riktig. Christen Berg ba om et skriftlig tingsvitne.<sup>251</sup>

15.11.1735: Pantebrev fra Nils Gulbrandsen Horn i Land til Christen Erichsen Berg for 150 riksdaler mot pant i plassen Hollingdalen i Land.<sup>252</sup>

20.3.1736: Skjøte fra Christen Berg og Gregers Pedersen Granvollen til Povel Gulbrandsen på en anpart i garden nordre Bleken. Dette var blant kirkegodset som de hadde kjøpt.<sup>253</sup>

28.7.1736: Christen Berg stevnet Lars Sindresen Rekken for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 674 rdr 3 m 11 s i følge en dom av 23.3.1735. Lars Rekken møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>254</sup>

Saken ble tatt opp igjen 8.2.1737. Gregers Gravollen møtte og sa at Lars Rekken var i Christiania på markedet det. Han hevdet å ha levert noe såkorn som han mente måtte komme i avkortning på gjelden. Saken ble igjen utsatt.<sup>255</sup>

Saken ble tatt opp igjen 27.3.1737. Lars Rekken møtte og innrømmet at gjelden var riktig. Men han hevdet å ha levert 1 stort og 8 små lass med høy, en hest, 1 halvanker fransk brennevin, 1 matte tobakk og 1 rdr i penger i tillegg til det som var oppført i Christen Bergs avregning. Han ba om utsettelse av saken til neste ting som ble innvilget.<sup>256</sup>

<sup>248</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 208a.

<sup>249</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 239a.

<sup>250</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 307b.

<sup>251</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 52, folio 242b.

<sup>252</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 791a, tinglyst 17.11.1735.

<sup>253</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 804a, tinglyst 21.3.1736.

<sup>254</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 138b.

<sup>255</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 191b.

<sup>256</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 212b.

Saken ble tatt opp igjen 4.9.1737. Lars Rekken møtte ikke. Gregers Granvollen møtte på vegne av Christen Berg og la fram bevis for at Lars Rekken hadde betalt 14 rdr 3 m 8 s. Dom ble avsagt og Lars Rekken ble dømt til å betale resten av gjelden innen 15 dager.<sup>257</sup>

28.7.1736: Christen Berg stevnet Niels Iversen Tomt for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 534 rdr 3 m 19 s, samt hans kausjonist Niels Iversen Gamme. De innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>258</sup>

Saken ble tatt opp igjen 8.2.1737. Verken Niels Iversen Tomt eller hans kausjonist Niels Iversen Gamme møtte. Dom ble avsagt. Niels Iversen Tomt ble dømt til å betale sin gjeld innen 15 dager. Og dersom hans midler ikke strakk til, skulle hans bror Niels Iversen Gamme betale 80 rdr som han hadde kausjonert for.<sup>259</sup>

16.11.1736: Skjøte fra Christen Berg med sin kones samtykke til dragon Peder Larsen på garden Skjevum i Gran med underliggende Skøyenmarken.<sup>260</sup>

9.2.1737: Christen Berg stevnet Ole Bleken for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 22 rdr 16 s. Ole Bleken møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>261</sup>

Saken ble tatt opp igjen 27.3.1737. Erich Berg møtte på vegne av sin far. Han godtok utsettelse til neste ting siden Ole Bleken ikke møtte.<sup>262</sup>

13.3.1737: Christen Nes fra Gran stevnet de følgende for tinget i Land for ubetalt gjeld: Peder Søfferud for 13 rdr 1 m 14 s, Johanes Olsen Søfferud 4 rdr 2 m, Hovor Hov 3 rdr 1 m 8 s, Jørgen Løken 1 rdr 1 m 22 s, Lars Sedal 2 m 12 s, Jacob Brenstøen 5 rdr, Ole Sveen 6 rdr 1 m, Tord Kinnslien 1 rdr 1 m og Mads Sand 12 rdr. Av de innstevnte møtte kun Tord Kinnslien. Saen ble utsatt til neste ting.<sup>263</sup>

1.8.1737: Christen Berg stevnet Rasmus Framstad for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 8 rdr 3 m, dels for lånte penger og dels for resterende betaling av kirkens anpart av tienden. Videre var Gul Framstad stevnet for lån og tiende tilsammen 8 rdr 18 s. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>264</sup>

Saken ble tatt opp igjen 29.1.1738. Gul og Rasmus Framstad møtte ikke. Dom ble avsagt. De innstevnte ble dømt til å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>265</sup>

5.8.1737: Pantebrev fra Engebret Jonsen Røyken til Chrisen Erichsen Berg for 131 riksdaler mot pant i garden Røyken i Gran.<sup>266</sup>

3.4.1738: Pantebrev fra Ole Tollefsen Virstad til Christen Berg for 400 riksdaler mot pant i garden Virstad i Jevnaker.<sup>267</sup>

15.4.1738 ble det holdt odelsrettsak på garden øvre Nes i Gran. Hans Julsen Gullerud hadde stevnet Christen Berg for å ryddiggjøre og overdra garden øvre Nes til ham mot å få tilbake garden Gullerud i henhold til et makeskifte av 6.5.1726 mellom hans avdøde far Jul Hansen

<sup>257</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 254a.

<sup>258</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 138b.

<sup>259</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 192a.

<sup>260</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 14, tinglyst 20.3.1737.

<sup>261</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 192b.

<sup>262</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 212b.

<sup>263</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 209b.

<sup>264</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 244b.

<sup>265</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 288b.

<sup>266</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 56, tinglyst 29.11.1737.

<sup>267</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 143, tinglyst 1.12.1738.



Nes og kontraparten. Hans Julsens mor Guri Hansdtr. og hennes nåværende mann Engebret Hansen var også innkalt for å motta de penger de ble utlagt i garden Gullerud ved et skifte av 12.9.1732. Formynderne for Hans Julsens umyndige søsken var også innkalt. Hans Julsen hevdet at øvre Nes hadde tilhørt hans far i over hevdelig tid. Etter vurdering ble til slutt saken avvist av retten fordi Hans Julsens umyndige søsken var medeiere i Gullerud og deres formyndere ønsket ikke å gå med på å avhende dette. I Hans Julsens stevning var ikke dette tatt med.<sup>268</sup>

1.5.1738: Pantebrev fra Gulbrand Erichsen Svinning til Christen Erichsen Berg for 200 riksdaler mot pant i garden Svinning i Gran.<sup>269</sup>

28.8.1738: Christen Berg stevnet Gulbrand Erichsen Svinning for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 200 rdr, samt 28 rdr som var betalt for ham til Even Mo og 4 rdr 3 m 8 s for ei hoppe og 4 rdr for en brun hest. Gulbrand Svinning møtte ikke. Christen Bergs svigersønn Peder Gregersen Hvamstad møtte og la fram bevis for kravet. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>270</sup>

3.11.1738: Makeskifte mellom Christen Berg på den ene side og Engebret Hansen Gullerud og Hans Julsen Gullerud, Peder Ellingsen Rå på vegne av sin myndling Anders Juulsen, Østen Gullerud på vegne av sine myndlinger Anne og Kari Juulsdtr., Michel Tomesen Grimsrud på vegne av sin myndling Mari Juulsdtr. og Jon Bilden på vegne av Aaste Juulsdtr. på den annen side. Christen overdro sin gard øvre Nes og Hennung england mot garden Gullerud.<sup>271</sup>

4.11.1738: Skjøte fra Christen Berg til Anders Olsen på garden Gullerud i Gran.<sup>272</sup>

30.7.1739: David Sommerfelt som svoger av enken Else Christine Wisløf stevnet på hennes vegne Christen Erichen Berg for tinget i Gran fordi han på skiftet etter hennes mann som ble påbegynt 11.10.1735 hadde fordret og mottatt 17 rdr 2 m mer i renter enn det han rettmessig hadde krav på. Christen Berg møtte ikke. Sommerfelt sa han kunne føre bevis for at Christen Berg visste om denne misregning ved skiftet etter løytnant Struer. I skiftebrevet var det nemlig innført et brev fra Christens sønn Erich Berg til enken datert 22.10.1735 der det riktige kravet fra hans far var anført. Det ble også lagt fram en original pantobligasjon til Christen Berg datert 2.12.1730 og kvitteringer for hva som siden var betalt på gjelden. Sommerfelt spurte Erich Berg som var tilstede i retten om han var villig til å betale tilbake det hans far hadde fått for mye. Erich Berg ville ikke samtykke i dette. Saken ble av retten utsatt til neste ting slik at Christen Berg kunne møte og svare for seg.<sup>273</sup>

Saken ble tatt opp igjen 30.11.1739. På Christen Bergs vegne møtte hans sønn Erich Berg. Retten fant at på grunn av sakens omfang var det ikke tid til å behandle den nå og den ble derfor utsatt til 11.1.1740.<sup>274</sup>

Saken ble tatt opp igjen 12.1.1740 og dom ble avsagt. Siden Christen Berg benektet at sønnens brev til enken var skrevet med hans fullmakt kunne ikke dette anses som bevis i saken. De framlagte kvitteringer viste kun at selve gjelden var betalt til Christen Berg, men ikke rentene. Retten fant derfor at Chrsten Berg ikke hadde begått noen urett og han ble følgelig frikjent for tiltalen.<sup>275</sup>

<sup>268</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 53, folio 319a.

<sup>269</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 139, tinglyst 28.11.1738.

<sup>270</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 28b.

<sup>271</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 235, tinglyst 1.8.1740.

<sup>272</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 141, tinglyst 28.11.1738.

<sup>273</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 164b.

<sup>274</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 193b.

<sup>275</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 201a.

30.11.1739 møtte Erich Berg på tinget i Gran med en stevning fra hans far Christen Berg mot en rekke personer for ubetalt gjeld. Ingen av de innstevnte møtte. De ble av retten pålagt å møte til neste ting.<sup>276</sup>

Saken ble tatt opp igjen 2.8.1740 og dom ble avsagt. De følgende ble dømt til å betale sin gjeld til Christen Berg innen 15 dager: Ellen Elnæs 3 rdr 2 m 22 s, Knud Andersen Neseie 2 rdr 2 m, Engebret Tokerud 20 rdr, Ole Bjone 14 rdr, Gulbrand Haug 6 rdr, Hans Svensen Haug 10 rdr, Stephen Houg 8 rdr 2 m, Hans Andersen Haugseie 2 rdr 3 m, Bersvend Egge 7 rdr 2 m 8 s, Elling Egge 8 rdr 2 m 20 s, og Torsten Hansen Egge 4 rdr 3 m.<sup>277</sup>

27.1.1740: Christen Nes fra Hadeland stevnet en rekke personer for tinget i Land for ubetalt gjeld. Hans Garder møtte og la fram en liste over de innstevnte og deres gjeld. Av de innstevnte møtte kun avdøde Anders Nordbergs svigersønn Ole Nordberg som la fram en kvittering for at svigerfarens gjeld var betalt. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>278</sup>

Saken ble tatt opp igjen 11.3.1740. Halvor Askvig møtte og sa at han hadde betalt sin gjeld for noen dager siden. Ingen av de øvrige innstevnte møtte. Knud Elken som møtte på Christen Bergs vegne ba om utsettelse av saken til neste ting.<sup>279</sup>

Saken ble tatt opp igjen 23.7.1740. Ingen av de innstevnte møtte. Lucas Bjørnholt møtte og sa at han på Christen Bergs vegne hadde mottatt 4 rdr fra Anders Nordberg og 2 rdr fra Anders Øystadeie. Hans Garder møtte som Christen Bergs fullmektig og spurte Lucas Bjørnholt om han hadde noe fullmakt til å inndrive disse pengene. Han svarte at for tre år siden hadde Christen Berg bedt ham om å inndrive penger fra et stort antall av hans debitorer. Hans Garder la fram for retten sin egen fullmakt fra Christen Berg fra 1739. Han hevdet at Lucas Bjørnholt ikke hadde noen fullmakt til å inndrive penger, og at de som hadde betalt til ham måtte søke regress. Lucas Bjørnholt ba om utsettelse til neste ting da han ville stevne kontra i saken og innkalle vitner. Utsettelsen ble innvilget.<sup>280</sup>

Saken ble tatt opp igjen 16.11.1740. Hans Garder møtte på vegne av Christen Berg. Han meldte at Christen Lomsdalen hadde betalt sin gjeld på 29 rdr siden forrige ting. Han ba om dom over de øvrige innstevnte. Ingen av disse møtte. Dom ble avsagt og de følgende ble pålagt å betale sin gjeld innen 15 dager: Tord Kinnslien 8 rdr 1 m, Svend Haug 4 rdr 3 m 18 s, Niels Brenna 2 rdr 1 m, Niels Pedersen Brenstøen 6 rdr 3 m, Engebret Øksne de resterende 4 rdr 1 m 6 s, Hans Søndre Øksne 6 rdr 1 m, Ole Endresen 2 rdr 2 m 4 s, Ole Grimeeie 4 rdr 2 m, Peder Einersen Hvalby 12 rdr 1 m, Peder Hvalbyeie 5 rdr 2 m, Knud Halvorsen Midtberg 2 rdr 2 m, Anders Nordberg 4 rdr, Andes Øystadeie 2 rdr 1 m, Hans Eid 1 m 16 s, Ole Eid 3 m 10 s, Ole Botolsen 5 rdr 1 m 12 s, Peder Olsen Hogne 5 rdr 1 m 3 s, Joen Halmrast 2 rdr 1 m og Torger Løken 1 rdr 2 m 22 s.<sup>281</sup>

3.8.1740: Anders Pedersen Røysum stevnet Christen Berg for tinget i Gran for en gjeld på 100 rdr. Christen Berg møtte ikke. Bare en av de to stevnevitnene møtte og citanten ba derfor om å flytte saken til neste ting.<sup>282</sup>

Saken ble tatt opp igjen 29.11.1740. Anders Pedersen Røysum la fram et brev underskrevet av Christen Berg 8.7.1720 som bevis for kravet. Anders Røysum innrømmet at han hadde mottatt noe tobakk fra Christen Berg for 5 rdr og gikk med på å avkorte dette i kravet. Christen Berg ba om utsettelse til neste ting da han ville skaffe bevis for at de 100 rdr var betalt.<sup>283</sup>

<sup>276</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 190b.

<sup>277</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 266b.

<sup>278</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 203a.

<sup>279</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 218b.

<sup>280</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 263b.

<sup>281</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 293a.

<sup>282</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 267b.

<sup>283</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 54, folio 296a.

Saken ble tatt opp igjen 21.3.1741. På Christen Bergs vegne møtte hans svigersønn Peder Gregersen. Han ba om utsettelse til neste ting da Christen Berg ville skaffe bevis for at kravet for lengst var betalt. Anders Pederden Røysum ba om at hans vitner måtte avhøres. Christen Olsen Løvlien og Niels Torgersen Askim fortalte at sist vår hadde de vært hos Jacob Gisleberg som var gammel men ved sin fulle fornuft. De spurte ham om han noensinne hadde fått betalt for sin odelsrett til garden Tonvoll i Land prestegjeld. Jacob Gisleberg svarte at Christen Berg aldri hadde betalt ham så mye som en eneste skilling. Saken ble etter Christen Bergs forlangende utsatt til neste ting.<sup>284</sup>

Saken ble tatt opp igjen 3.8.1741. Christen Bergs svigersønn Peder Gregersen møtte og tilbød seg på eget initiativ å betale 23 rdr 2 m til Anders Pedersen Røysum for å unngå videre prosess. Han hevdet at Christen Berg hadde betalt 76 rdr 2 m til Jacob Gisleberg av de påstevnte 100 rdr og ville nå betale restbeløpet for svigerfaren. Anders Røysum erklærte så at han var fornøyd med å motta 23 rdr 2 m for å avslutte saken. Dom ble avsagt. Christen Berg ble pålagt å betale 23 rdr 2 m innen 15 dager.<sup>285</sup>

10.3.1741: Christen Berg stevnet de følgende for tinget i Land for ubetalt gjeld: Hans Tranholt 3 rdr 3 s, Joen Pedersen Gudmundsrud 1 rdr 1 m 6 s, Ole Grime 10 rdr 3 m 1 s, Hans Halmrast 3 rdr, Sara Sarastuen 1 rdr 1 m, Johanes Grimeeie 4 rdr 2 m, Ole Olsen Askvikeie 2 rdr 1 m, Niels Øvre Horn 12 s. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>286</sup>

Saken ble tatt opp igjen 22.7.1741. En del av de innstevnte hadde gjort opp for seg. De følgende ble dømt til å betale sin gjeld innen 15 dager: Hans Halmrast, Sara Sarastuen, Johanes Grimeeie, Ole Olsen Askvikeie, Niels Øvre Horn og Joen Gudmundsrud.<sup>287</sup>

21.3.1741: Christen Nes stevnet en del personer for tinget i Gran for ubetalt gjeld. Ingen av de innstevnte møtte og saken ble utsatt til neste ting.<sup>288</sup>

Saken ble tatt opp igjen 2.9.1741. Engebret Røyken møtte på vegne av Christen Berg og sa at han ikke forlangte dom over andre enn Hans Gulbrandsen Nes. Hans Gulbrandsen Nes møtte og hevdet at de 50 rdr som citanten var tildelt ved skiftet etter hans svigermor den 9.1.1734 og utlagt i garden øvre Nes allerede var betalt. Han la fram en regning fra Christen Berg som bevis. Engebret Røyken svarte at det var riktig at dette var betalt. Men derimot var Hans Nes skyldig 50 rdr for de løsøre som Christen Berg ble tildelt ved samme skifte og som Hans Nes kjøpte av sin svigerfar Lars Nes uten å betale noe for det. Hans Nes nektet aldeles at han hadde fått noe løsøre fra Lars Nes som han ikke hadde betalt for. Engebret Røyken la fram et skiftebrev etter avdøde Elisabet Marie som var gift med Lars Nes og var svigermor til den innstevnet. Dom ble avsagt. Retten fant det bevist at 50 rdr som Christen Berg var utlagt i garden øvre østre Nes var betalt av Hans Gulbrandsen Nes. Det var ikke bevist at Christen Berg hadde noen krav for løsøre i forbindelse med skiftet. Hans Nes ble følgelig frikjent for tiltalen.<sup>289</sup>

12.11.1741: Obligasjon fra Hans Garder til Christen Berg på 1960 risdaler, tinglyst på tinget i Land 18.11.1741.<sup>290</sup>

10.1.1742: Christen Berg stevnet de følgende for tinget i Gran for ubetalt gjeld: Knud Gjerviksbråten, Anders Bølviken, Gulbrand Holterstuen, Hans Rejersen, Christen Gisleberg,

<sup>284</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 8b.

<sup>285</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 59b.

<sup>286</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 5b.

<sup>287</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 56b.

<sup>288</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 7b.

<sup>289</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 72a.

<sup>290</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, skifteprotokoll nr. 55, folio 108a.

madame Aamodt og Mallene Alm. Ingen av de innstevnte møtte. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>291</sup>

15.11.1742: Pantebrev fra Niels Gulbrandsen Søfferud til Christen Erichsen Berg for 597 riksdaler mot pant i garden Søfferud i Land.<sup>292</sup>

11.3.1743: Christen Berg stevnet Hans Michelsen Øksne for tinget i Gran for en ubetalt gjeld på 18 rdr med renter. Den innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>293</sup>

Saken ble tatt opp igjen 9.10.1743. Hans Michelsen Øksne møtte ikke. Han ble av retten dømt til å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>294</sup>

13.3.1745 ble Christen Berg stevnet for tinget i Gran av fogden Dorff fordi han uten skifteforvalterens tillatelse eller nærvær hadde skiftet sine midler mellom myndige og umyndige arvinger. Videre var også Peder Gregersen og Friderich Biørnsen med flere stevnet i saken, samt også Erich Berg. Fogden la fram sorenskriver Wisløffs rapport til stiftsbefalingsmannen om forholdet og sistnevntes ordre om å ta ut stevning i saken. Christen Berg møtte og aldeles benektet at han hadde gjort noe skifte eller kjente til noe slikt. Han la fram for retten en kvittering fra fogden som viste at han forrige år hadde betalt 140 rdr i skatt av sin formue. Fogden svarte at denne kvitteringen ikke opplyste noe om han hadde foretatt skifte eller ikke. Fogden ba om avhør av sine vitner.

På sorenskriver Wisløffs vegne møtte hans fullmektig Abraham Hesselberg. Han fortalte at det påstevnte arveskifte hadde funnet sted noen tid før den nye forordning om formueskatt ble publisert. Før denne forordningen ble publisert hadde sorenskriveren gjort det kjent for Christen Berg at dette skiftet ikke kunne passere upåtalet. Det var derfor ikke så underlig at Christen Berg hadde betalt skatt av hele formuen, selv om den da allerede var fordelt på arvingene.

Erich Berg møtte ikke, men faren Christen Berg sa han møtte på hans vegne.<sup>295</sup>

Peder Gregersen og Friderich Biørnsen var innkalt som vitner, men de møtte ikke.

Tore Sanne, 40 år, møtte og sa han aldeles ikke hadde noe å vitne om i denne saken, han visste ikke om noe arveskifte foretatt av Christen Berg.

Jørgen Borlund, 58 år, vitnet og fortalte at om høsten i 1743 hadde Peder Gregersen bedt ham om å forfatte et konsept til et avkall [kvittering for mottatt arv] som kan kunne gi til sin svigerfar for den arv som hans barn skulle motta etter Christen Berg. Han skrev et konsept, men visste ikke om det var blitt benyttet til noe. Heller ikke visste han om Christen Berg hadde foretatt noe arveskifte. Senere hadde han sett at beløpet i dette konseptet var overstrøket. Beløpet mente han var enten litt under eller litt over 3000 riksdaler. Peder Gregersen hadde ikke sagt noe om han allerede hadde fått pengene eller skulle få dem når avkallet var skrevet. Han hadde heller ikke sagt noe om hvorfor dette beløpet skulle skrives. Fogden spurte om han kjente til at de som skulle betale renter av lån fra Christen Berg, nå betalte dette til sønnen Erich Berg. Vitnet kjente ikke til dette. Fogden spurte om han kjente til at Christen Berg hadde kjøpt stemplet papir for 32 riksdaler som skiftetbrevet skulle skrives på. Vitnet kjente ikke til dette.

Anders Juelsen Åvedal, 51 år, vitnet og fortalte at Jørgen Borlund hadde fortalt ham at Peder Gregersen hadde bedt ham om å skrive et konsept til et avkall. Dette konseptet hadde Jørgen Borlund skrevet hjemme hos vitnet, men hvilket beløp det skulle stå husket han ikke.

Povel Nes, 60 år, sa at han hadde ikke hadde noe til sakens opplysning.

<sup>291</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 125b.

<sup>292</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 438, tinglyst 9.3.1743.

<sup>293</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 266b.

<sup>294</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 314b.

<sup>295</sup> Det er i denne sammenheng verd å merke seg at Christens sønn Erich var gift med sorenskriver Niels Wisløffs datter. Det var kanskje derfor han fant det best å holde seg unna retten.

*Studiosus* Christopher Hammer fortalte at hadde snakket med Peder Gregersen to ganger om at det skulle holdes skifte over formuen til Christen Nes. Andre gangen hadde Peder Gregersen sagt at det ikke var holdt noe skifte. En gang hadde Peder Gregersens sønn Gregers Pedersen sagt at hans far hadde reist til Nes for å holde skifte. Denne Gregers hadde allerede vært til Guds bord [dvs. var konfirmert]. Første gang han hadde snakket med Peder om dette, ble det nevnt at det var 9000 riksdaler som skulle deles eller var delt.

Fogden sa at siden det var sent på lørdag kveld, at Peder Gregersen var bortreist og at klokkeren [Friderich Biørnsen] hadde meldt at han var *noget upaslig*, så ba han om utsettelse av saken til neste mandag.<sup>296</sup>

Mandagen den 15.3.1745 ble saken videreført. Knud Elken førte saken som settedommer. Kapellan Jørgen Herman Monrath som var stevnet som vitne lot innlevere sitt skriftlige innlegg i saken. Christen og Erich Berg ble påropt med møtte ikke. Heller ikke møtte vitnene Peder Gregersen og klokkeren Friderich Biørnsen. Saken ble etter fogdens ønske utsatt til neste ting.<sup>297</sup>

Saken ble tatt opp igjen 31.7.1745. Christen Berg møtte på vegne av seg selv og sønnen Erich Berg. Peder Gregersen som var innkalt som vitne møtte også. Christen Berg mente Peder Gregersen ikke måtte vitne i saken siden Peder var hans svigersønn og Peders barn var hans arvinger. Dessuten var Peder årsak til den *blinde allarm* som han var blitt påført, Peder ville vel gjerne få tak i de midler som hans barn var forventet i arv. Fogden forlangte at Peder Gregersen skulle avhøres og dette ble bifalt av retten.

Peder Gregersen fortalte at våren 1743 hadde hans far Gregers Pedersen vært på besøk hos Christen Berg. Da faren kom hjem hadde han spurt Peder om han ville være fornøyd med at hans svigerfar ga hans barn 3000 riksdaler. Om disse pengene var ment som arv, visste han ikke. Samme år ved St. Hans-tider kom Christen Berg hjem til Peder i et annet ærend. Christen hadde da spurt om han ville motta 3000 riksdaler på vegne av sine barn. Peder hadde svart at han skulle ta det i betraktning. En tid senere skulle klokkeren reise til Christen Berg. Peder hadde da bedt ham hilse til svigerfaren og si at hvis han fikk gods til en verdi av 3000 riksdaler, ville han godta tilbudet. Klokker Biørnsen kom tilbake med bud om at svigerfaren godtok dette og at han skulle få skrevet et konsept til kvittering. Dette hadde Jørgen Borlund skrevet. På høsten hadde Peder besøkt sin svigerfar og sagt at han var fornøyd med de 3000 riksdaler til hans barn. Det var satt opp en fortegnelse over hva barna skulle få, det var i gods som var pantsatt for penger Christen Nes hadde lånt ut. Blant dette var noe gods i Ådalen som Peder ikke ville ha. Fortegnelsen ble rettet opp av svigerfaren og renskrevet på vanlig papir. Senere ble det skrevet over på stemplet papir. Han skrev så en kvittering på sine barns vegne for å ha mottatt 3000 riksdaler. Han hadde så fått noen obligasjoner som han tok med seg til Granvollen. En uke eller to senere kom hans svoger Erich Berg til Peder og sa at de på Gjefsen<sup>298</sup> var vrede for det som var foretatt. Erich skulle hilse fra sin far og si at ”du får levere tilbake de obligasjonene du fikk”. Erich Berg hadde sagt at hans far ville be kanselliråd Wisløff om å holde et skifte mellom ham og barna. Obligasjonene hadde Peder levert tilbake til svigerfaren. I julen samme år hadde Peder vært hos sin svigerfar og gitt ham tilbake opptegnelsen de hadde skrevet. Svigerfaren sa at kvitteringen han hadde fått hadde han brent. Peder hadde levert svigerfaren en del penger som låntakerne hadde betalt i renter. Peder sa til slutt at han således ikke hadde mottatt en eneste skilling til sine barn fra svigerfaren, og at det ikke var blitt holdt noe skifte. Christen Berg benektet aldeles at han kjente til noe av det svigersønnen hadde forklart.

Klokker Fridrich Biørnsen som neste vitne leverte sin skriftlige forklaring i saken [refereres ikke i tingboka].

<sup>296</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 48a.

<sup>297</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 55, folio 49a.

<sup>298</sup> Sorenskriver Wisløff bodde på Gjefsen.

Sorenskriveren meldte at han aktet å føre flere vitner, nemlig Gregers Pedersen, skredder Johan Kønig og Hans Olsen. Fogden ba derfor om utsettelse av saken til neste ting.<sup>299</sup> Saken ble tatt opp igjen 14.3.1746. Fogden Peter Dorff hadde innkalt flere vitner. Han opplyste at et av disse, Gregers Pedersen var avgått ved døden. Hans Olsen Stadstad, 26 år, vitnet og forklarte at han ikke kjente noe til at Christen Berg hadde holdt noe skifte med sine barn, heller ikke om det var opprettet noen avtale mellom ham og sønnen Erich Berg og Peder Gregersen. Johan Kønig, 49 år, hadde heller ikke noen opplysninger av betydning. Fogden begjærte deretter tingsvitnesaken avsluttet og ba om en utskrift av saken.<sup>300</sup>

8.12.1746: Skjøte fra Christen Erichsen Berg og Ovida Maria Wisløf enke etter Erich Berg til kaptein Jacob Andreas Riis. I følge skjøte av 9.8.1723 var Chirsten blitt eier av halvdelen i Grans kirker og tilhørende gods, tiender med videre. Dette hadde han avstått til sin nå avdøde sønn Erich Berg. Dette selger de nå til kaptein Riis.<sup>301</sup>

1.3.1747: Skjøte fra Christen Erichsen Berg til Ovida Maria Wisløff på garden østre Nes. Denne hadde han solgt til sin nå avdøde sønn Erich Christensen Berg og usteder nå skjøte til svigerdatteren. Christen og hans kone forbeholder seg så lenge de lever den bygning som ligger nord i garden og det østre stabur.<sup>302</sup>

4.2.1750: Christen Berg stevnet de følgende for tinget i Land for ubetalt gjeld: Engebret Grime for 5 rdr 1 m og Hans Pedersen Vassenden for 9 rdr. De innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste møte.<sup>303</sup>

Saken ble tatt opp igjen 5.3.1750. Ingen av de innstevnte hadde gjort opp for seg og de ble av retten dømt til å betale sin gjeld innen 15 dager.<sup>304</sup>

4.2.1750: Christen Berg stevnet Mads Nielsen Hvalby, Niels Amundsen Vinjar og Niels Sedal for tinget i Land for en ubetalt gjeld på 400 riksdaler med renter. Niels Vinjar møtte og vedgikk at han og de andre hadde lånt 400 riksdaler av Christen Berg. De øvrige innstevnte møtte ikke. Saken ble utsatt til neste ting.<sup>305</sup>

5.3.1750 ble det videreført en gjeldssak på tinget i Land der Christen Berg hadde stevnet Niels Brager og hans kausjonister Michel Roset og Ole Sotstad fra Toten. Ingen av de innstevnte møtte. Prokurator Elken møtte på vegne av Christen Berg og ba om utsettelse til neste ting, han ville først ta kontakt med kausjonistene før han ba om dom i saken.<sup>306</sup>

20.7.1750: Pantebrev fra Peter Frandsen Amsrud til Christen Berg for 400 riksdaler mot pant i garden Amsrud i Land.<sup>307</sup>

17.11.1750: Obligasjon fra kornett Hans Eliert Kaas til Christen Berg boende på Nes i Gran for 400 riksdaler mot pant i garden Brager i Land.<sup>308</sup>

1.4.1751: Pantebrev fra Hans Endresen Bleken til Christen Berg for 400 riksdaler mot pant i garden nordre Bleken i Gran.<sup>309</sup>

<sup>299</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 56, folio 113b.

<sup>300</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 56, folio 202a.

<sup>301</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 717, tinglyst 7.3.1747.

<sup>302</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 6, side 783, tinglyst 15.3.1748.

<sup>303</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 57, folio 360a.

<sup>304</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 57, folio 349b.

<sup>305</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 57, folio 360b.

<sup>306</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 57, folio 379a.

<sup>307</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 112, tinglyst på sonnertinget 1750.

<sup>308</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 136, tinglyst 16.11.1750.

14.7.1752: Obligasjon fra Christen Christophersen Hvalby til Christen Berg for 160 riksdaler mot pant i garden Hvalby i Land.<sup>310</sup>

9.11.1752: Pantebrev fra Gulbrand Jensen Kalskin til Christen Berg for 200 riksdaler mot pant i garden Kalskin i Gran.<sup>311</sup>

1.12.1753 ble det holdt skifte på garden Nes i Gran etter ektefolkene Christen Erichsen Berg og Ingebor Hansdtr.<sup>312</sup> Christen hadde ved rekvisisjon av 2.11.1753 ønsket å holde skifte med sine avdøde barns arvinger og ville fraskifte fra seg og sin aldrende kone Ingebor Hansdtr.<sup>313</sup> 9000 riksdaler av deres midler. Deres arvinger var:

- Erich Christensen Berg som var død. Han hadde barna Niels Berg premierløytnant, Christen Erichsen Berg over 16 år, Jacob Erichsen Berg over 15 år, og Ingeborg Erichsdtr. Berg som var død og med sin mann Lars Klouman *negotiant* i Christiania hadde et barn Ingebor  $\frac{3}{4}$  år.
- Karen Christensdtr. Berg som var død. Hun hadde vært gift med Peder Gregersen og hadde barna Gregers Pedersen, Christian Nicholay Pedersen 15 år, Ragndi Maria Gregersen gift med premierløytnant Knud Hals, og Ingebor Greesen gift med major Friderich Christian Krabbe.

12.3.1754: Pantebrev fra Rasmus Olsen Hvalby til Christen Berg for 350 riksdaler mot pant i hans  $\frac{1}{4}$  av garden Hvalby i Land.<sup>314</sup>

29.6.1754: Pantebrev fra Ole Olsen Hvalby til Christen Berg for 250 riksdaler mot pant i garden Hvalby i Land.<sup>315</sup>

1.12.1754: Pantebrev fra Engebret Torgersen Bjørlien til Christen Berg for 730 riksdaler mot pant i garden Bjørlien i Land.<sup>316</sup>

21.8.1755: Pantebrev fra Niels Gulbrandsen Haug i Land til Christen Berg for 108 riksdaler mot pant i sine hester, storfe, avling, løsøre med mere.<sup>317</sup>

21.4.1756 ble det holdt skifte på garden Nes i Gran etter avdøde *madame* Ingebor Amundsdr.<sup>318</sup> Hennes etterlatte mann var *monsieur* Christen Erichsen Berg. De hadde to barn:

- Erich Christensen Berg som var død. Hans barn var løytnant Niels Berg, Christen Erichsen Berg 19 år, Jacob Erichsen Berg 18 år, Ingeborg Erichsdtr. Berg som var død og med sin mann Lars Kloumand i Christiania hadde en datter Ingebor 3 år.
- Karen Christensdtr. Greesen som var død. Hun hadde vært gift med Peder Greesen og hadde barna Gregers Pedersen, Christian Nicolay Pedersen 17  $\frac{1}{2}$  år, Rangdie Maria Gresen gift med løytnant Knud Hals, Ingebor Gresen gift med major Friderich Christian Krabbe

10.6.1756: Christen Berg fra Hadeland stevnet Ole Nordberg for tinget i Land for en ubetalt gjeld på 40 rdr med tre års rente 6 rdr. Den innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>319</sup>

---

<sup>309</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 242, tinglyst 2.8.1751.

<sup>310</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 299, tinglyst på sommertinget 1752.

<sup>311</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 317, tinglyst på høsttinget 1752.

<sup>312</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, skifteprotokoll nr. 7, folio 526a.

<sup>313</sup> Det skal vel være Ingebor *Amundsdr.*

<sup>314</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 462, tinglyst på sommertinget 1754.

<sup>315</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 465, tinglyst på sommertinget 1754.

<sup>316</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 572, tinglyst på høsttinget 1755.

<sup>317</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 7, side 641, tinglyst 28.10.1756.

<sup>318</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, skifteprotokoll nr. 7, folio 713a.

Saken ble tatt opp igjen 19.7.1756. Ole Nordberg møtte ikke. Dom ble avsagt og Ole Nordberg ble dømt til å betale sin gjeld samt renter og saksomkostninger innen 15 dager.<sup>320</sup>

15.3.1759: Lars Kloumand fra Christiania stevnet Christen Berg for tinget i Gran for sin datters arv etter Christen Bergs hustru i følge skiftebrev av 1.12.1753 og kontrakt av 10.12.1753, samt for renter og leverte varer. Christen Berg møtte ikke selv på grunn av alderdom og svakhet, men på hans vegne møtte sønnesønnen Jacob Berg. Han sa at i følge skiftet og kontrakten var Kloumands datter berettiget til 854 rdr 9  $\frac{1}{3}$  s. Dette var til siste skilling betalt til Kloumand som selv er formynder for datteren. Han la fram Christen Bergs innlegg til retten som spesifiserte hva som var lervert. Kloumand mente at siden hans avdøde hustrus bestefar Christen Berg var en gammel aldrende mann og virkelig går i barndommen som det sies om gamle folk, så må hans hukommelse ha feilet. Han burde legge fram bevis for at de 200 riksdaler som var avkortet i arven virkelig var betalt. Etter heftig argumentasjon fra begge sider ble saken stilt i bero til neste ting.<sup>321</sup>

Saken ble tatt opp igjen 3.8.1759. Løytnant Niels Berg møtte på vegne av sin bestefar Christen Berg og innleverte hans kontrastevning i saken. Lars Kloumand ble stevnet for å høre Christen Bergs ed, eventuelt om han selv ville avlegge ed og benekte at han hadde rettmessig mottatt fra Christen Berg de 854 rdr 9  $\frac{1}{3}$  s som hans datter tilfalt i arv i følge skiftet av 1.12.1753 og påfølgende kontrakt. Videre om de varer han hadde levert for tilsammen 13 rdr 3 m 14 s var betalt eller ikke. Niels Berg la fram skiftebrevet som bevis for hvor mye arven utgjorde. Prokurator Steenersen på Lars Kloumands vegne ba om en utskrift av skiftebrevet og saken forøvrig og om utsettelse av saken til neste ting.<sup>322</sup>

Saken ble tatt opp igjen 12.11.1759. Prokurator Steenersen møtte på Lars Kloumands vegne og på Christen Bergs vegne møtte hans sønnesønn løytnant Niels Berg. Begge parter innleverte sine skriftlige innlegg. Steenersen protesterte mot påstanden i Christen Bergs innlegg om en gave som godvillig var delt mellom arvingene, han mente det dreide seg om en virkelig arv til Kloumands datter. Partene hadde ikke mer å framføre. Dom ville bli avsagt på det neste ting.<sup>323</sup>

Saken ble tatt opp igjen 11.3.1760 og dom ble avsagt. Lars Kloumand hadde ikke vært villig til å avlegge ed på at hans krav var riktig, han mente dette ikke var nødvendig siden han ikke hadde skrevet noen kvittering til Christen Berg for å ha mottatt sin datters arv. Christen Berg på den annen side hadde nøye redegjort for hvordan arven var blitt utbetalt. Rettens kjennelse var at Lars Klouman for en sittende rett ved sitt eget verneting [dvs. i Christiania] måtte avlegge ed på at hans krav var riktig. Når dette var skjedd, måtte Christen Berg betale det resterende beløp på arven til Kloumands datter 211 rdr 1 m 10  $\frac{1}{3}$  s med renter 142 rdr 2 m 23 s, samt kravet for leverte varer 13 rdr 2 m 14 s. Hvis han ikke ville avlegge ed, skulle Christen Berg avlegge ed for sitt verneting på at arven var betalt og derved bli frikjent for siktelsen.<sup>324</sup>

11.3.1760: Løytnant Berg på vegne av sin farfar Christen Berg stevnet Amund Øvre Nes for en ubetalt gjeld på 20 rdr. Den innstevnte møtte ikke og saken ble utsatt til neste ting.<sup>325</sup>

17.3.1764: Peder Gregersen på vegne av sin svigersønn oberstløytnant Krabbe og sin sønn Nicolay Greesen, kaptein Knud Hals og Gregers Pedersen stevnet *madamme* Ovidia enke etter Erich Christensen Berg for å høre vitner *betreffende hvorvidt de grunde paa hvilket det af Deres som Citanter, og deels hustruers bæstefader Salig Christen Berg, oprettede*

<sup>319</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 69, folio 162a.

<sup>320</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 69, folio 197a.

<sup>321</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 59, folio 237b.

<sup>322</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 59, folio 292b.

<sup>323</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 59, folio 323b.

<sup>324</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 59, folio 363b.

<sup>325</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 59, folio 363b.



*Testamente, er andstøgt, kand være overEnstemmende med den Sande beskafenhed, samt hvorledes Salig Christen Berg har hold sin Oeconomie, og hvorvidt same kand være over Enstemmende, eller hvad forskiæl der kunde være i same, medens hans hustrue levede.* På madame Bergs vegne møtte prokurator Frisach og meddelte hennes tilsvaret til stevningen.

1. Hun forbeholdt seg sin rett til å tiltale alle vedkommende for de beskyldninger som framsettes i stevningen som synes å være beskyldninger om arvesvik. 2. Siden hans kongelige majestet den 13.7.1759 hadde bekreftet avdøde Christen Bergs skrivelse og testamente av 14.3.1759 der madame Berg var gjort til enearving til Bergs uskiftede og etterlatte midler og effekter, så synes hun citantenes søksmål strider mot lovens bestemmelser. Når de fødte arvinger ved kongelig bekreftelse var tilsidesatt, må de forholde seg til dette som en lov. Hun var ikke kjent med at citantene hadde noen kongelig bevigning til å føre vitner som kunne svekke det opprettede testamente. Prokuratoren la fram for retten det bekreftede testamentet som ble opplest. Etter en lang omfattende diskusjon mellom partenes fullmektiger om det juridiske grunnlaget for å behandle saken besluttet dommeren å avvise hele saken.

Begrunnelsen var at for å føre vitner mot grunnlaget for et kongelig bekreftet testamente, måtte de selv ha innhentet kongelig bevilgning til dette.<sup>326</sup>

\*\*\*

**Erich Christensen Berg** (3939-5-1) døde antakelig på slutten av året i 1746, den 14.1.1747 fikk hans enke tillatelse til å sitte i uskiftet bo. Hans begravelse er ikke å finne i kirkeboka for Gran. Erich var gift med Ovida Marie Wisløff. Hun ble døpt i Gran 3.6.1712, hun var datter av sorenskriver Niels Wisløff. Hun ble begravet 13.5.1794.

Erich og Ovida Marie bodde på garden Nes i Gran. De hadde følgende barn:

1. Niels Berg, døpt 10.1.1731 (se nedenfor).
2. Christen, døpt 3. påskedag 1732. Død 2 år, begravet *sexagesima* 1734.
3. Ingebor Erichsdtr. Berg, døpt 27.9.1733. Død 20 år, begravet i Christiania 11.4.1753. Gift 11.1.1751 i Gran med Lars Klouman, kjøpmann i Christiania. De hadde en datter Ingebor Catarina, døpt 17.4.1753 i Christiania. Hun ble gift 9.2.1784 med Søren Bigum, sogneprest i Hurdal. Enke på Gjøding prestegard i Hurdal ved foketellingen i 1801 med barna Ovida Maria 16 år, Olava Sophia 15 år, Ingeborg Laurentia 13 år og Søren Gerhard 12 år.
4. Regina Marie, døpt 23.10.1735. Død 4 år 6 måneder 3 uker 2 dager, begravet 30.4.1741.
5. Christen Erichsen Berg, døpt 23.4.1737 (i kirkeboka står det Ingebor, men det kan umulig være riktig, Christen ble oppgitt å være 16 år i 1753). Han ble begravet i Gran 25.11.1776, kirkeeier, 38 år.
6. Jacob Wisløff Berg, døpt 28.9.1738, død 5.5.1801 (se nedenfor).

\*

1.6.1728: Skjøte fra Christen Berg til sin sønn Erich Christensen Berg på garden Nes med underliggende *Kruchjordet* i Gran.<sup>327</sup>

6.12.1728: Auksjonskjøte fra sorenskriver Niels Wisløf til Erich Christensen Berg. Garden vestre Nes ble solgt på auksjon 22.11.1728 til Christen Erichsen Nes på vegne av hans sønn Erich Christensen Nes.<sup>328</sup>

<sup>326</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 60, folio 590b.

<sup>327</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 496b, tinglyst 30.7.1728.

<sup>328</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, pantebok nr. 5, folio 527a, tinglyst 21.3.1729.

3.12.1753 ble det holdt skifte på Nes i Gran etter avdøde Erich Christensen Berg.<sup>329</sup> Enken var Ovida Marie Wisløff hadde i følge kongelig bevilgning av 14.1.1747 sittet i uskiftet bo inntil nå. Deres barn var:

- Niels Berg, premierløytnant ved kaptein Flubergs kompani og oberst Deseues regiment
- Christen Berg, over 16 år gammel
- Jacob Berg, over 15 år gammel
- Ingebor Berg, død, hadde vært gift med Lars Kloumand *negotinant* i Christiania og hadde med han en datter Ingebor Kloumand  $\frac{3}{4}$  år gammel

Boets samlede formue var på 11647 riksdaler. Den samlede gjeld var på 409 riksdaler 2 ort 18 skilling.

30.5.1794 ble det holdt skifte på garden østre Nes i Gran etter avdøde *madame* Ovida Bergh.<sup>330</sup> Hennes arvinger var:

1. Sønnen løytnant Niels Bergh som var død. Han hadde barna a) Erich Rosing Bergh som også var død og hadde en sønn Carl Jacob Bergh 7 år, b) Hans Christian Bergh.
2. Sønnen regimentskvartermester Jacob Bergh.
3. Datteren Ingebor Bergh som var død. Hun hadde med sin mann kjøpmann Klouman i Christiania en datter Ingebor Klouman gift med sognepresten i Hurdal hr. Bigum.

\*\*\*

**Niels Berg** (3939-5-1-1) ble døpt 10.1.1731. Han ble begravet i Gran 21.6.1773, oppgitt å være 44 år.

Niels startet sin militære karriere som vaktmester ved 1. Sønnenfjellske nasjonale dragonregiment. Han ble utnevnt som premierløytnant ved 2. Opplandske nasjonale infanteriregiments Land og Biriske kompani den 28.4.1751 og ble etter ansøking innvilget avskjed 21.4.1754.<sup>331</sup>

Niels ble gift 30.1.1755 i Jevnaker med Else Sophie Rosing. Hun ble født i Norderhov og ble døpt 30.12.1732, hun var datter av sogneprest Hans Rosing. Else Sophie døde på Nes og ble begravet 2.3.1767.

Nils og Else Sophie hadde følgende barn:

1. Erich Rosing Bergh, døpt 6.11.1755, død i 1791 (se nedenfor).
2. Hans, døpt 1.2.1758. Død 3 uker, begravet 27.2.1758.
3. Christen, døpt 3. søndag i advent 1760. Død 4 måneder, begravet 21.5.1761.
4. Hans Christian Bergh, døpt 3. juledag 1763. Han bodde på øvre Nes ved folketellingen i 1801, 37 år, ugift, *propretair og kirkeejer*. Han døde 28.12.1825 på Nes, *Proprietair*, 62 år.

\*\*\*

**Erich Rosing Bergh** (3939-5-1-1-1) ble døpt 6.11.1755 og døde i 1791. I 1787 og 1789 ble han titulert som konstituert fogd. Han var gift med sitt søskenbarn **Ovidia Maria Bergh**. Hun ble født i 1766 og døde i 1836, datter av Jacob Wisløff Bergh (se nedenfor). Hun bodde på nedre Nes ved folketellingen i 1801, 35 år og gift med Hans Bentzon som var 51 år, begges 2. ekteskap. Ovidia Maria og Hans ble gift 9.3.1793. *Oberstinde Ovidia Caroline Bentzon født Bergh* døde på Nes 22.8.1836, 70 år gammel.

Erich og Ovidia Maria hadde følgende barn:

<sup>329</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, skifteprotokoll nr. 7, folio 519a.

<sup>330</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, skifteprotokoll nr. 8, folio 827b.

<sup>331</sup> Olai Ovenstad: "Militærbiografier" bind 1, side 82.

1. Carl Jacob Bergh, født 28.6.1787 og døpt 5. søndag etter *trinitatis* 1787, død 24.11.1864 (se nedenfor).
2. Niels Elias, døpt 29.12.1789. Død ½ år, begravet 25.3.1790.

\*

29.3.1793 ble det holdt samfrendeskifte på garden vestre nedre Nes i Gran etter avdøde Erich Rosing Berg. Hans etterlatte enke Ovidia Maria hadde kongelig bevilgning av 27.4.1792 til å sitte i uskiftet bo og til å foreta samfrende skifte. De hadde en umyndig sønn Carl Jacob Berg som var 5 ¾ år gammel. Som hans verge møtte regimentskvartermester Jacob Berg. Som formynder for Carl Jacob ble utnevnt hans stefar rittmester Hans von Benzon.<sup>332</sup>

\*\*\*

**Carl Jacob Bergh** (3939-5-1-1-1-1) ble født 28.6.1787 og døpt 5. søndag etter *trinitatis* 1787. Ved folketellingen i 1801 bodde han hos sin morbror Christopher Anker Berg i gård nr. 304 i *Vestre Qvarteer* i Christiania, *Huusbondens søster søn* og *Elæve ved det militaire institut*. Carl Jacob var elev ved det norske Militære Institutt og norsk landkadett fra 1.6.1800 til 1.6.1805, kornett à la suite ved Akershusiske dragon regiment 24.5.1805, virkelig sekondløytnant ved samme regiment 26.3.1808 ved Hadelandske kompani, forflyttet til det gevorbne kompani 21.12.1809, premierløytnant ved samme kompani 4.4.1811, fortsatt til Akershusiske ridende jegerkorps fra 1.7.1811 som premierløytnant ved de gevorbne, forflyttet til det nasjonale Eidsvoll-Neske kompani 3.9.1811, premierløytnant ved Sønnefjellske dragonregiment 16.5.1812 ved dettes Hadelandske kompani, rittmesters karakter 1.1.1818 ved kavaleribrigaden, virkelig rittmester ved samme brigades Akershusiske ridende jegerkorps 29.7.1820. Han ble utnevnt til ridder av Sverd-ordenen 21.8.1821. Han var i 1823 sjef for Hadelandske eskadron. Han fratradte tjenesten 11.6.1834.<sup>333</sup>

Da kommunalt selvstyre ble innført ble det første herredsstyret for Gran sammenkalt 12.10.1837. Rittmester ridder Bergh ble utnevnt som bygdas første ordfører. 12.10.1838 ble han valgt for ytterligere ett år som ordfører.

Carl Jacob ble gift 1.11.1810 med Olavine Cathrine Olavsens. Hun ble født 27.3.1789 på Kongsberg og døde på Nes 13.9.1855, datter av professor ved Bergseminaret Olav Olavsens som opprinnelig kom fra Island.

Carl Jacob Bergh døde på garden Nes 24.11.1864, 78 år. Etter hans død ble garden solgt på auksjon 9.11.1866 til Peder Larsen Hvinden.

Carl Jacob og Olavine Cathrine hadde følgende barn:

1. Edvard Rossing Bergh, født 3.9.1811.
2. Olav Anton Bergh, født 28.12.1812.
3. Caroline Ovidia Bergh, født 6.8.1814. Hun ble gift 26.12.1842 i Gran med Lorentz Eger, han var 32 år, *Const. Fuldmægtig* og født i Christiania. Ved folketellingen i 1865 bodde de i gård nr. 129 i Kirkeveien i Christiania. Han var 56 år og *Bureauchef*, hun var 52 år. Barn: Carl Michael Eger 23 år og *Murerlærling*, Margrethe E. Eger 21 år, og Cathrine O. Eger 15 år.
4. Hans Tharald Bergh, født 30.5.1816, død 1860. Han var konstituert lensmann i Gran 7.7.1847-1.4.1849 og i flere kortere perioder senere mens lensmann Bjelke var syk. Han var valgmann i flere omganger og ble den 2.1.1850 valgt som ordfører i Gran for ett år. Ved opprettelsen av Nes brenneri ble han første formann i styret. Han ble gift 19.9.1842 i

<sup>332</sup> Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, skifteprotokoll nr. 8, folio 554a.

<sup>333</sup> Olai Ovenstad: "Militærbiografier" bind 1, side 79.

Gran med *Jomfru* Olava Margrethe Mørch Stenersen, hun var 30 år og bodde på Dvergsten. Hun bodde på vestre øvre Nes ved folketellingen i 1865, enke, 54 år. Hos henne var pleiedatteren Olafine Kathrine Klaumand 23 år og moren Berthe Stenersen 75 år.

5. Christian Anker Bergh, født 11.10.1821.
6. Maria Augusta Bergh, født 25.5.1823. Hun ble gift 10.10.1843 i Gran med premierløytnant Carsten Wilhelm Anker Kloumann som var 27 år, bosatt i Ringsaker og født på Toten. Ved folketellingen i 1865 bodde de i gård nr. 158 i Moriangaden i Fredrikshald (Halden), han var 50 år og *Oberstlieutenant*, hun var 43 år. Barn: Olavine Cathrine Klouman født 5.10.1843 i Gran, hos onkelen Hans Tharald Bergh på Nes i Gran ved folketellingen i 1865.<sup>334</sup> I 1865 var følgende barn hjemme hos foreldrene i Halden: Hans Henrik Gerhard Klouman 21 år og *Studerende*, Carl Jacob Bergh Klouman 20 år og *Sømand*, Sofie Abrahamine Klouman 16 år og *Skolediscipel*, Otto Klouman 14 år og *Skolediscipel*, Edvard Rosing Klouman 12 år og *Skolediscipel*, Fredrikke Wilhelmine Klouman 9 år og *Skolediscipel*, Karen Augusta Klouman 7 år og *Skolediscipel*, Peter Klouman 4 år, og Henning Jacob Klouman 2 år.
7. Anthonette Heneriette Bergh, født 10.8.1824. Ved folketellingen i 1865 bodde hun på midtre Egge i Gran, 41 år og gift med Johannes Eker, *Logerende Brændeviiskontrolør*. De hadde datteren Antonette Johanne Christianne som var 6 år.
8. Octava Bergh, født 21.1.1827. Ved folketellingen i 1865 bodde hun på østre og vestre Nes i Gran, 38 år. *Frøken, ugift og Bestyrerinde for sin Faders efterladte Eiendomme*.
9. Carl Wilhelm Bergh, født 15.4.1830. Ved folketellingen i 1865 bodde han i gård nr. 270 i Enggaden i Moss, 36 år, *Lieutenant i Marinen og p.t. consl. Krydscontroleur*. Han var gift med Anna A. Bergh født Berner, 24 år, født i *Berg i Senjen*.
10. Karen Ovidia Bergh, født 19.9.1833, død 1897. Ved folketellingen i 1865 bodde hun på østre og vestre Nes i Gran, 34 år og gift med *Skibskaptein* Jeronimus Benjamen Aubert som var 33 år og født i Larvik. De hadde datteren Sophie Fransiska som var 1 år.

\*\*\*

**Jacob Wisløff Berg** (3939-5-1-6) ble døpt 28.9.1738. Han var regimentskvartermester og auditor ved 1. sønnenfjellske nasjonale dragonregiment fra 4.8.1762. Han ble innvilget avskjed 6.5.1791 med 80 riksdaler årlig pensjon. Han døde 5.5.1801. Han ble gift i 1764 med Karen Thanch Ancher som ble født 23.7.1743 i Ringsaker og døde 30.4.1785 på Borgen i Sørums. <sup>335</sup> Ved folketellingen i 1801 bodde Jacob på garden Limset i Nannestad, 64 år, enkemann og *Afskediget reg. qv. mester med pension*.

Jacob og Karen hadde følgende barn:

1. Christopher Anker Berg, født 28.10.1764, død 17.5.1825 (se nedenfor).
2. Ovidia Maria Bergh, født 1766, død 1836. Hun ble gift med sitt søskenbarn Erich Rosing Bergh (se ovenfor).
3. Maren Antonette Bergh, døpt 15.5.1769. Ved folketellingen i 1801 bodde hun på garden Presterud i Sørums i Akershus, 31 år og gift med Fridrich Grüner Mandall som var 74 år og sogneprest. Det var hennes 1. og hans 2. ekteskap. De hadde datteren Karen Mandall, 9 år.
4. Niels Dorph Bergh, født 11.12.1775, død 9.2.1808. Han var elev ved den Matematiske skole i Christiania fra 16.8.1791 til 30.4.1794. Han var underoffiser til 15.6.1792 da han ble kornett à la suite ved Akershusiske nasjonale dragonregiment, virkelig sekondløytnant ved samme regiments Ullensakerske livkompani 2.10.1801, fortsatt til Hadelandske

<sup>334</sup> Ved folketellingen i 1875 bodde Olavine Cathrine Klouman på øvre vestre Nes i Gran, gift med Hans Koller som var født i 1841 og med barna Olava Margrete født 1873 og Marta Maria født 1875.

<sup>335</sup> Olai Ovenstad: "Militærbiografier" bind 1, side 81.

kompani i 1803, premierløytnant ved Nannestadske kompani 23.3.1804.<sup>336</sup>

Ved folketellingen i 1801 bodde han hos faren på Limset i Nannestad, 26 år og *cornet*, gift med Anne Riis som var 21 år. De ble gift 25.7.1800.

\*\*\*

**Christopher Anker Berg** (3939-5-1-6-1) ble født 28.10.1764 i Sørum og døde 17.5.1825. Han var elev ved den Matematiske Skole i Christiania fra 29.4.1776. Senere ble han korporal ved 1. Sønnefjellske nasjonal dragonregiment, vaktmester der til 15.10.1783 da han ble sekondløytnant à la suite ved samme regiment, juridisk eksamen i København 31.7.1783, virkelig sekondløytnant ved Akershusiske dragonregiment 26.9.1788, adjungeret regimentskvartermester og auditor ved regimentet 1.5.1789, virkelig regimentskvartermester og auditor ved Akershusiske dragonregiment 6.5.1791, søkte i 1797 fortsettelse til artilleridetasjementet der, fortsatt til det norske artilleridetasjement som regimentskvartermester og auditor 2.2.1798, adjungeret og succederende byråsjef ved det norske generalitets- og kommissariatskollegium og virkelig bokholder ved den norske Krigshospitalskasse 25.4.1800, overkrigskommisærs karakter 19.8.1803, beordret til hæren i Holstein i 1804, ansatt i kronprinsens stab som fungerende auditor fra 1804, overauditor 23.5.1807, rang som major av infanteriet 4.12.1807, var i 1807-1808 i København, virkelig generalauditor i Norge og bestyrer av det norske armédepot m.v. 9.1.1810, ekstraordinær assessor i Norges Høyesterett 1815, Stortingsmann 1815-1816, president i Lagtinget, ridder av Nordstjerneordenen, 2. deputert i Norske Komm. Kollegium fra 7.5.1811.<sup>337</sup> Ved folketellingen i 1801 bodde han i gård nr. 304 i *Vestre Qvarteer* i Christiania, 36 år og *Regiments kvartermæster ved artilleriet*. Han var da gift med Maria Berg som var 29 år, det var hans 2. og hennes 1. ekteskap. Hos dem bodde Guliane Huus, 20 år, *Huusbondens søskende barn*, og Carl Berg, 14 år, *Huusbondens søster søn*.

Christopher Anker Berg ble gift første gang 17.3.1792 med Helene Cathrine Bergh. Hun ble født i 1769 og døde 14.12.1792. Han ble gift andre gang 5.9.1794 med Marie Scheitlie som ble født i 1769 og døde i 1826.

Barn:

1. Heline Cathrine Bergh, døpt 21.9.1795, 6 år i 1801. Ved folketellingen i 1865 var Heline Cathrine Lundh, født Bergh, losjerende i Drammensveien 48 i Christiania, enke, 71 år og *Professorinde*, født i Nannestad. Hun ble gift 10.12.1814 med Gregers Fougner Lundh. Barn: Christopher Anker Bergh Lundh (1816-1865), Peter Georg Lundh (1818-), Jørgen Hjort Lundh (1820-), Sverre Haakon Harald Lundh (1830-) Gregers Hieronimus Lundh (1836-).
2. Anne Maria, døpt 21.3.1797, 5 år i 1801.
3. Karen 4 år i 1801.

\*\*\*

**Karen Christensdtr. Berg** (3939-5-1). Hun ble gift 7.3.1724 med Peder Gregersen Granvollen som var sønn av lensmann Gregers Pedersen Granvollen. Karen ble begravet 26.2.1740, alder ikke oppgitt. Peder ble begravet 22.7.1767, oppgitt å være 62 år og 9 måneder. De bodde i en periode på Hvamstad som Peder eide i tillegg til Granvollen.

Karen og Peder hadde følgende barn:

---

<sup>336</sup> Olai Ovenstad: "Militærbiografier" bind 1, side 82.

<sup>337</sup> Olai Ovenstad: "Militærbiografier" bind 1, side 80.

1. Christen, døpt 14.3.1725. Død 5 uker 6 dager, begravet 28.4.1725.
2. Gregers Pedersen Granvollen, døpt Maria besøkedag 1726. Han døde på søndre Hvattum og ble begravet 14.5.1779, 52 år. Han ble gift første gang 1747 i Jevnaker med Marte Evensdr. Mo. Hun døde året etter, begravet i Gran 12.8.1748, 28 år. Gregers ble gift andre gang 17.12.1748 med Juliane Margrethe Wisløf, datter av sorenskiver Nils Wisløf. De hadde barna Erich 1752, Regina Marie 1754, Rangdi 1755, Sophie ca. 1759 og Peder 1761. Peder ble gift med Uldricha Birgitha Casparsdr. Hals i 1786. Ved folketellingen i 1801 bodde de på Blakstad i Gran, *betlere uden jord*. Etterslekt bl.a. i Granhagen i Gran.
3. Randi Maria, døpt 10. søndag etter *trinitatis* 1728. Gift med major Knud Hals. Han ble født i Gran 1718 og døde på Gjefsen 23.5.1792. De hadde barna Margrethe Chathrine 1746, Anne Christine 1749, Peder 1751, Nils 1752, Caspar 1761 og Peter Christian 1764.<sup>338</sup>
4. Ingeborg, døpt 13.8.1732. Gift med oberst Fridrich Christian Krabbe.
5. Christen, døpt 4.5.1735. Død 5 år 3 måneder, begravet 8.2.1740.
6. Christian Nicolai Pedersen, døpt 23.11.1738.

---

<sup>338</sup> Se mer om Knud Hals og hans slekt i boka "Familien Hals" av W. Lassen, side 45 osv. (Christiania 1902).